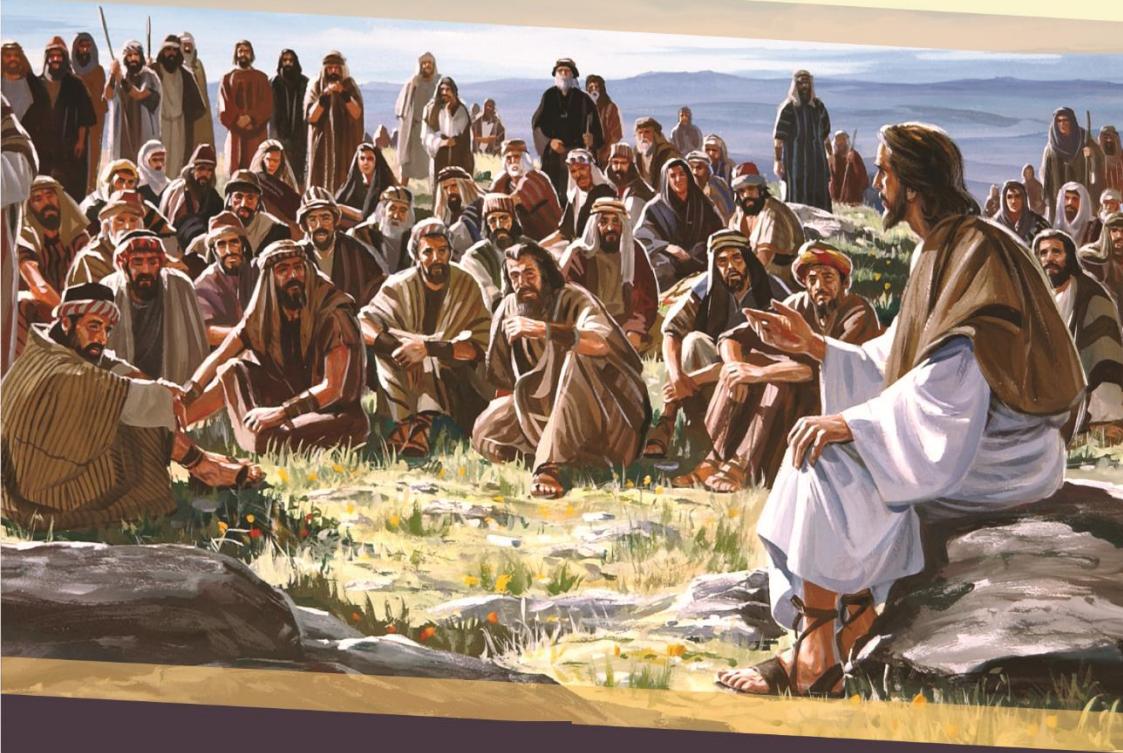


Dilesona dia Kalasa ka
Nsabatu bua Bakulumpe



Malesona mangata mu Lumu Luimpe
luakafundabo kudi Yone

Tshikebelu

1. Lumu Luimpe lufunda kudi Yone	5
2. Muana wa Mukoko wa Nzambi	10
3. Dibaka dia mu Kâna	15
4. Yezu mu Ntempelo	20
5. Yezu ne Nikodemo	26
6. Tshienzedi tshia Nyuma Muimpe	31
7. Yezu ne Yone Mubatiji	36
8. Yezu ne Mukaji wa mu Samaleya	41
9. Kuledibua kua Mutangidiki	47
10. Yezu ne Muana wa Munene wa Masalayi a Mukelenge	52
11. Yezu ne Muena Tuneke ku Betezada	57
12. Bukokeshi bua Muana	62
13. Yezu kudisha Musumba munene wa bantu	67

Malesona a Kalasa ka Nsabatu, adi bulongolodi bua Ekelezia wa ba Adventiste du 7^{ème} Jour, Mouvement de Réforme. Malongolola bua kuyila kua ku dituku ku dituku kudi muena kuitabuja yonso. Bulongolodi bua Malesona â budi amu ne Meyi a mu Mukanda wa Nzambi kusangisha ne Meyi a Nyuma wa Tshiprefete, kakuyi kusangisha ne meyi masakidila nansha. Biwasua kupeta Malesona â udi mua kubikila mu www.sdarm.org

Meyi a mbangilu

Tshidimu etshi, netuyile Lumu Luimpe lufunda kudi Yone mu ngondo yonso ilualua dikumi ne ibidi. Ku bupuekele, Mufundi wa Mukanda muinayi udi wenza Lumu Luimpe kena udiamba ne udi nganyi ne kena udileja bua se bu umue wa ku bayidi babidi bakalonda Yezu bua musangu wa kumudilu (*Yone 1:37*). Kudi m'muya anu ye 'Muyidi mukuabo', ne 'munyidi ewu', 'Muyidi ... wakadiye munange' ne 'Muyidi udi ujadika malu â' (*Yone 18:15 ; 19:26 ; 21:20,23,24*).

Bua mushindu udi bayidi bakuabo ba mushinga batedibue mu mena abo, apu m'padi dina dia Yone diya kupua moyo, bidi bimueneka ne n'yeye udi mufundi wa mukanda ewu wa Lumu Luimpe.

Bilondeshile Nyuma wa Tshiprefete, Mufundi wa Mukanda muinayi wa Lumu Luimpe wakadi Yone, 'Muyidi wakadi Yezu munange', wakadi umue wa mu bayidi basatu bakadi bajadiki ba butumbi bua Kilisto ku Mukuna kuakakudimukaye ne bajadiki ba kanyinganyinga kândi ka lufu mu budimi diambedi ne bobo kumuksuata. Moyo wandi udi tshimanyishilu tshinene tshidi tshireja mushindu kayi udi bucole bua Nzambi budi mua kushintulula mene mene 'Muana muluma wa Mukungulu' mu muntu udi ne dinanga ne udi mupeshibue lûnvu lule lua ndondo lua mu nyuma.

« Dinanga diakadi nadi Yezu bua tuyidi mutambe kunangibua diakadi dimupesha kudi Yone dikole mene mene. Yone wakadi mulamate kudi Kilisto, Yeye udi Monji munene wa tumuma tua nvinyo, mulamate bikole kudi mukokeshi wandi. Bua dinanga dia Mukelenge wandi, mupostolo kupiditshila mu njiwu yak u tshilumbuluidi ne kudisangana dikasa pepi ne Mutshi Mutshiamakane. Pakufika Lumu lua dibika dia Kilisto ku bafue, ye 'kunyemena lubilu ku lukita. Kudianjila nunku kumpala kua Petelo muena bukitu.

Dinanga dia kudifila ne tshisumi tshia kudilekelela biakadi mu moyo wa Yone m'bipesha Ekelezia wa Kilisto malesona a mushinga udi kawuyi kubala. Mupostolo kakadi anu ne buimpe ebu kumona bua ngikadilu buakadiye nabu ku nshikidilu kua mudimu wandi. Wakadi ne bilema binene, ke anu wakadi muena budisu, ne muena kulumba kua malu, kadi wakadi ne dikima ne muena kudisombuela. Kumuidikabo dina dikuabo dia pa mutu, ye ye ne muan'abo kabidi ne, 'Muana wa mukungulu'. Wakadi ne ngikadilu wa kufika tshinji lukasa, ne wakadi muena kudisombuela ne kujana. Kadi, ne bilema biandi, Mukelenge wa mu Diulu kujandula mutshima wa tshisumi, udi ne bushuwa ne wa dinanga. Kutanda bua buiminyi ne kulumba kua malu bia tuyidi wandi, ne ye ye kuteta ditabuja diandi. Yeye kumubuluila tshiakadi musuka wandi ukeba bikole'. Buimpe bua tshijila ne bucole budi bushintulula bua dinanga ». – *Conquérants Pacifiques, 481-482, ne The Actes of the Apostles, p. 539-540*

Bakokeshi bons oba bikondo bishale kunyima badi bajadika ne Lumu Luimpe lua Yone luakafundibua ku Efeso mu tshidimu tshia 90 anyi kumpala mene mene. Muyidi kuedibua mu luesu lua tshiamua muiokane ne mafuta ne kapia kakole ne ye ye kupanda ku lufu mu mushindu wa tshishima. Pashishe kuya kutekibua mu tshidila tshia Patmose (*Buakabuluibua 1:9*). M'mu tshidila emu muakafundaye Mukanda wa Buakabuluibua. Dibuela dia mu nkuasa wa bukelenge dia Nerva (mu tshidimu tshia 96 kunyima kua Yezu Kilisto) ye ye ku muitabujila bua ye ye kupingana ku Efeso, n'kudi kumueneka ne n'kuakasombelaye ône ku lufu luandi, tshikondo tshiakadi Trajan ufokesha (98-117 kunyima kua Yezu Kilisto).

Nyuma wa Kilisto alombole kuyila kuetu mu ngondo eyi isatu ne alenga mitshima yetu bua diandamuna ku dinanga diandi !

Tshibambalu tshia Kalasa ka Nsabatu ku Conférence Générale.

Mulambu wa pa buawu bua Centre wa
londapu ne kuyisha ku Paraguay

Ditunga dia Paraguay n'ditunga didi dinyunguluka kudi ditunga dia Argentine, dia Bolivie ne dia Brésil, ku Amérique wa ku Sud. Bantu badi mu Ditunga edi m'batue ku millions 6,1, mudi 96,1% bikale bna Kilisto (88,3% ba Catholique ne 7,8% bena bitendelelu bikuabo bia bena Kilisto) ; 2,6% kabena ne ntendelelu ne bakuabo ba ndekelu kabena ne muaba udibo batendelela. Malu a babanji a mu ditunga edi adi mene mene mashindamena pa kudima, nanga nanga n'soja, ne munkatshi mua bidimu 50 bia ndekelu, Paraguay kudiundisha kabidi tshipapu tshinene tshia nzembu ya tshibila tshia mayi.



Bantu ba kumpala ba sera Réforme, kufika mu Ditunga emu bafumina ku Hongrie mu bidimu bia 1940 ne mudimu kudiunda mu bidimu bia 1950 anu bia kusumbisha kua mikanda ne, Pashishe mu bidimu bia 1970, mudimu kudiunda nanga nanga ne malu a londapu. Tudi lelu ne musumba wa sera kuitabu ja ba mpatshi mu bimenga binene.

Munkatshi mua bidimu bia bungi, tuakapeta Centre wa londapu ne bifukibua mu Tshimenga tshikulu Asuncion, ki tuetu kupeta mushindu wa tuetu kuabanya Lumu Luimpe kudi misuka ya bungi ne kuyisha mushindu kayi wa kuikala ne moyo wa bishadila bia bantu ba Nzambi. Ne dikuatshisha dia Nzambi ne musumba wa bana betu badi ne mamanya mu bitupa bishilangane, tudi ne ditekemena dia tuetu kipingajilula nzubu wa tshiondapelu, kadi tudi basue katataka bua nzubu ewu akenke, lumu luenda luendakana mu tshimenga tō ne ku misoko yak u mpenga bua kukumbaja mudimu udi Nzambi mufila udi wa se : « Umbukayi mu bimenga. Asayi nzubu minene ya londapu, tulasa, ne nzubu ya midimu kule ne miaba idi bantu mituta ne mituta » - *Messages Choisirs*, vol. 2, p. 409.

M'mu menji â mutudi bapeta tshipapu tshinene muaba udi kawuyi mu tshimenga mu musoko wa Paraguay, mu kilometra mitue ku 66 ne tshimenga tshikulu. Tudi bamane kuikala ne nzubu wa Nzambi ne muaba wa bisangulu mu tshipapu etshi, kadi, ki m'kuanji kujika. Tshipatshila n'tshia kuasa nzubu munene wa tshiondapelu, tulasa tua Ekelezia wa kaba kamue, nzubu wa Nzambi munene ne muaba wa kudiunda kua midimu ya kupeta kua biuma idi yetu bua kuenza ne kulamba bia kudia bimpe.

Tudi tulomba kunudi nuenu bana betu mu buloba bujima bua ku moyo wenu wa dipa, bua tumone mua kukumbaja, tshipatshila etshi. Dikuatshisha dienu neditupleshe bukole bupia bupia mu ndekelu bia kujikija mudimu ewu. Tudi badilekelela pa bukole ne ngasa wa dikema ne tudi batuishibue ne Mukelenge ne abeneshe kudienzeja kua bana betu mu Buloba bujima bua kukanjamika ne kudiundisha kuamba kua Lumu Luimpe mu tshitupa etshi tshia budimi buandi.

Bana benu balume ne bakaji ba Champs wa Paraguay

LUMU LUIMPE LUFUNDA KUDI YONE

« Diyi diakakudimuka muntu, diakuikala munkatshi muetu tshitupa, diakadi diûle tente ne ngasa ne bulelela ; tuakumona butumbi buandi, buakadi bu bua muana umuepele udi mulela kudi *Tatu wandi* » *'Yone 1 :14'*.

« Kilisto wakadi mu bobumue ne *Tatu wandi* katshia ku tshiendelele ; wakashala anu mu bobumue ne Nzambi panyima pa yeYe muvualal bu-muntu. » - *Messages Choisis, vol. I, p. 268*

Bia kubala : - *Patriarches et Prophètes, Chapitre 2 ne 9*

Dia kumudilu

29/12

1. YEZU, UMUE NE TATU

a. **Diyi dia Nzambi didi diamba tshinyi bua Yezu diambidi ne yeYe kuangata mubidi wa bu-muntu ? Yone 1 :1-2**

« Nkatshia ku tshiendelele, Mukelenge Yezu Kilisto wakadi umue ne *Tatu* ; wakadi «tshinfuanyikiji tshia Nzambi », tshinfuanyikiji tshia bunene buandi ne butumbi buandi, « bukenke bua butumbi buandi ». M’bua kuleja patoke butumbi ebu, m’buakaluilaye pa buloba ebu. Pa buloba buvuija midima kudi bubi, yeYe kulua bua kuleja patoke munya wa dinanga wa Nzambi ; wakadi « Nzambi netu ». – *Jésus Christ, p. 9*

« Yezu Kilisto, Diyi, Muana Umuepele wa Nzambi, wakadi umue, mu bobumue ne *Tatu Wa Tshiendelele* : Umue, wa momumue ku ngikadilu wandi, ku bipatshila biandi. Wakadi Umuepele wakadi ubuela mu bisangilu bionso ne mu malongolodi a Nzambi » - *Patriarches et Prophètes, p. 34*

b. **M’mushindu kayi wakadi Yezu ubandibua kudi *Tatu* ne kudi banjelo ? Misambu 7 (6) ; Yeshaya 9 :6 ; Ebelu 1 :3,6-8**

« Bena mudimu ba Nzambi, banjelo, bionso m’bileja munya wa dikalanganaku diandi, badi babûka baya ne lukasa, bua kukumbaja disua diandi. Kadi udi pa mutu pabo bonso, udi utuma diyi dia pa mutu, M’Muana Mulumbe, Muela manyi wa Yehowa, ‘bukkenke bua butumbi buandi », « N’tshifundu mene tshia bu-muntu buandi », N’Nyeye udi bukuata « bionso ku diyi diandi dia bukole » - *Ibid, p. 10*

2. LUENDU LUA BUFEKI

a. **Nganyi udi mufuka bintu bionso ?** *Yone I :3,10 ; Kolosai I :15-17 ; Ebelu I :2*

« N'Kilisto udi mufuka Diulu ne mushimika Buloba. Tshianza tshiandi n'tshidi tshiteka bintu bidi mu tshibuashibuashi ne tshifuka bilongo bia mu mpata. N'yeye udi « mujadika mikuna ku bukole buandi ». « Mayi manene ngandi, bualu bua ye ye wakafuka » ‘*Misambu 64 :7 ; 95 :5*’. N'Nyeye udi mûja buloba ne bintu bimpe kumona ne lupepela ne musambu. Pa bintu bionso bidi pa buloba, mu lupepele ne mu Diulu, m'mufundapu Diyi dia dinanga dia Tatu » - *Jésus Christ, p. 10*

b. **Unvuija mushindu wakafukibua Diulu, Buloba ne bionso bidimu.** *Misambu 33 :6,9 ; 104 :1-6*

« Nzambi kuakula, ne meyi andi kufuka mudimu wandi bintu bidi mu bufuki. Bufuki bua Nzambi budi buikala diyeba dia bintu bidiye nabi bidiye ne bua kukuata nabi mudimu bu mudi kusua kuandi mu tshikondo tshionso » - *The SDA Bible Commentary, vol. I, p. 1081*

« Tshikondo tshiakapatuka buloba mu bianza bia Mufuki, buakadi buimpe kumona. Tshipapu tshia buloba tshiakadi ne mikuna, ne majiba a mayi mempe ne misulu minene ya mayi. Kadi mikuna eyi kayakadi bumudiyo lelu, mikonyangale, ne mabue, ne bina binene. Bina dikayapala dia buloba, bûja ne buloba bua bufuka budi ne bia kudia bitoloka. Kakuena muaba udi tshiuminyina anyi mayi a majibajiba. Disu diakadi anu dimona mitshi mimpe ne bilongo. Pa misonga mile pakadi mitshi minene idi kayiyiku lelu nansha. Lupepele, kaluyi luatuka luakadi luimpe. Bintu bionso bikunyibue mu bufuki biakadi bimpe kumona be, ne bilama bimpe, ne tshisumbu tshia banjelo tshiakadi tshibandila bualu ebu, ne tshiakadi tshitumbisha Nzambi bua midimu yandi ya kukema. » - *Patriarches et Prophètes, p. 21*

« Mukanda wa Nzambi kawena mumanye bikondo biakadi kabiyi nshikidilu muakapatukila kakese kakese buloba. Meyi a tshijila adi ajadika ne dituku dionso dia bufuki, bu matuku onso akalonda, akadi enza dilolo ne dinda, ne adi amba bua dikumbana dia mudimu dituku dionso kubangila ku lumingu lua kumpala » - *Ibid, p. 88*

3. MUNYA WA BULOBA

a. **Nganyi Mufuki wa moyo onso ne wa munya onso ne m'mushindu kayi udi bietu ebi mua kutusankisha ? Yone 1 :4-9 ; Bienzedi 17 :28**

« N'Kilisto wakapesha bionso ebi moyo biakadi biambila bantu Diyi dia Nzambi munkatshi mua bidimu. Ngikadilu yonso ya bantu mitambe bunene, mitambe buimpe, idi ileja tshidi yandi ngikadilu » - *Education, p. 83*

« Kilisto » udi munya udi ukencesha muntu yonso udi ujimina kudi buloba » ‘Yone 1 :9’. Muntu yonso udi wakidila moyo mu Kilisto, nunku mu yeze musuka onso udiku upetaku munya nansha mukese wa kudi Nzambi » - *Ibid, p.34*

« Kudi Nzambi udi utungunuka ne bucole buandi bonso bua kutua bifukibua biandi mpanda. Nunku kakuenya mua kuenzeka dinyungakana didi didienzekela bua dimuma dia moyo kukamadi diodi nkayadi, ne kupuyakana kudienzekela to. Mupuya onso wa moyo, kukuma konso kua moyo, bidi bileja ne m'mu Yeze ‘Mutudi ne moyo, ne kunyungakana », ‘Bienzedi 17 :28’ Yeze udi utatabalela. Tshifikibua tshionso, kubangila ku kapuishi kakese, kishi kakese tō ne ku muntu, bonso badi beyemena ku bulongolodi bua malu kudi Nzambi ...

Bukole budi bukuata mudimu mu bufuki bujima ne budi budisha bintu bionso, ki m'bukole bu mudi bamue bamanyi ba malu bajadika, mukenji mutoke, bucole budi mu tshienzedi budi buenza malu miaba yonso. Nzambi udi Nyuma ; kadi biabi m'muntu, bualu muntu wakafukibua ku tshinfuanyikiji tshiandi. Wakadileja patoke kutudi mu Muana wandi bu muntu. » - *Ibid, p. 149*

b. **Yezu udi wamba tshinyi bua bualu buandi Yeye nkayandi ? Yone 9 :5 ; 8 :12 ; 3 :19 ; 12 :46**

« Mu kuamba ne : ‘Meme ndi munya wa ba pa buloba », Yezu kujadika bua bu Mashiya buandi. Mukulakaja Shimeona, anu mu ntempelo ewu muakadi Yezu uyisha katataka, yeze kumuleja ne meyi à ne : ‘Munya wa mueneka kudi bisamba bia bende, ne butumbi bua Isalele, bantu bebe. ‘Luka 2 :32’. Kuamba tshiprofete nunku bua bualu buandi, tshiakadi tshimanya mu Isalele mujima. Nunku, Nyuma Muimpe kuakula mukana mua muprofete Yeshaya ne : « Mpindieu, Yeze udi wamba ne, Mbualu budi butambe bukese bua wewe kuikala muntu wanyi bua kubisha kabidi bisamba bia Yakobo, ne bua kupingaja ba mu Isalele badi bashala ne moyo ; ka nenkuvishe bu munya kudi ba bisamba bia bende, bua lupandu luanyi lufike tō ne ku nfudilu kua buloba » ‘Yeshaya 49 :6’. Tshiprofete etshi tshiakadi mene mene tshiamba bua Mashiya ; pakadi Yezu wamba nunku ne : « Meme ndi munya wa buloba », bantu kabakadi mua kupanga mua kuamba ne wakadi udiamba nunku ne N'Nyeye wakadi mulayibue » - *Jésus Christ, p. 461*

4. NZAMBI NETU

a. N'tshiprofete kayi tshiakamba Yeshaya bua dina dia Kilisto ? *Yeshaya 7 :14*
Tshiprofete etshi tshiakakumbana diba kayi ? Matayo 1 :22-23

« Tshikondo tshiakalua anu Yezu kusomba munkatshi muetu, tudi bamanye Nzambi m'mumanye mateta etu ne udi ukenga netu mu ntatu yetu. Muana yonso mulume ne mukaji ba Adama badi ne bua kunvua bua se Mufuki wetu udi mulunda wa bantu babi. Bualu mu diyisha dionso dia ngasa, mu mulayi onso wa disanka, mu tshienzedi tshionso tshia dinanga, mu bionso bidi bitukoka patudi tuelangana. Menji pa moyo wa pa buloba wa Musungidi, tudi tumona « Nzambi netu » - *Jésus Christ, p. 14*

b. Yezu wakenza tshinyi bua ye ye kutukuatshisha mu dikuluka dietu ?
Yone 1 :14 ; Filipoyi 2 :5-8 ; Ebelu 2 :14-18

« Bua tuetu kuibidila ne Bu-Nzambi buandi, Musungidi kuangata ne kuluata ngikadilu wetu ne kusomba munkatshi muetu. Bu-Nzambi kudibulula patoke mu Bu-Muntu ne butumbi budi kabuyi bumueneka mu kumueneka mu mubidi udi ne musunya. Nunku tshidi katshiyi tshimanyibue tshiakadi ne bua kuyila ku tshidi tshimanyibue, bintu bia mu Diulu ku bintu bia pa Buloba, Nzambi kudivuija wa momumue ne bantu. » - *Les Paraboles, p. 11*

« Muana wa Nzambi mu dikasa dionso ye ye kubundibua kudi makole a mu midima. Kunyima kua dibatiza diandi, kukokibua kudi nyuma mu tshipela ne ye ye kupeta buteyi munda mua matuku makumi anayi ... Bu ye ye kakadi muangata ngikadilu wetu wa bufuki, kakadi ne bua kuteyibua bu muakateyabo muntu nansha. Bu ye ye wakakuluka mu buteyi, kakadi ne bua kuikala dikuatshisha dietu nansha. M'bualu bunene bua patoke bua se Kilisto wakalua bua kuluangana bu muntu, bua muntu. Diteyibua diandi ne butshimunyi buandi bidi bileja muntu bua se bu-muntu budi ne bua kulonda tshirejelu ; muntu udi ne bua kulia biandi muabanyanganyi wa tshitupa tshia ngikadilu wa Bu-Nzambi » - *The SDA Bible Commentary, vol. 5, p. 1082*

« Bua kulama butumbi buandi bua kabuyi kunyanguka, bu Muana wa bukua bantu bukuluke, kudipesha njila wa kulonda, kakuyi mushindu wa kusesuka. Ke nunku ye ye kupima bukole buandi ku bua Nsatana. Ewu wakipatshibua mu Diulu kuluangana bikole bua ye ye kukokesha ewu wa kunvuilaye mukawu mu Diulu. Nvita kayipu nunku ! Kakuena ludimi ludi mua kunvuija eyi mvita. Kadi anu mu matuku makese adi alua kumpala eku, aba bakatshimuna ku mashi a Muana wa Mukoko ne ku diyi dia bumanyishi buabo, ne baya kunvua mushindu udi eyi mvita » - *Ibid, p. 1081-1082*

5. TSHIPATSHILA TSHIA KUDIENZA MUNTU

a. N'tshinyi tshiakaluila Yezu bua kuenzela bukuwa bantu ? *Yone 3 :16-17 ; 1 :12 ; Luka 19 :10*

« Kilisto wakapeta ne kumuenzela malu akadi matukumbanyine bua tuetu batuenzele budi malu andi yeye. Wakapishibua bua mibi yetu, yakadiye kayi muenze, bua tuetu tubingishibue ku buakane buandi, buakadi kabuyi buetu. Wakakenga ne lufu luakadi luetu, bua tuetu tupete moyo wandi. « N'ku mibundabunda yandi n'kutudi tupeta londapu » - *Jésus Christ, p. 15*

b. M'mushindu kayi utudi benzulula ku mulambu wa Kilisto ? *Galatia 4 :5-7 ; Ebelu 2 :10*

« Kilisto wakafila mulambu mujima, mulambu mukumbane bua kusungila muana yonso mulume ne mukaji wa Adama udi ne bua kunyingalala kudi Nzambi bua dishipa dia mikenji yandi ne udi uya kuleja ditabuja diandi mu Mukelenge Yezu Kilisto ...

Kilisto udi Kapitene ka lupandu luetu, ne ku makenga andi ne ku mulambu wandi, wakapesha bayidi bandi bonso tshirejelu tshia kuikala batabale, tshia mutendelelu ne kudienzeja kua dinanukila, biakadi ne mushinga ku luseke luabo, bu bobo bakadi kusua bua kuleja biakane mene mene dinanga diakadi munda muandi bua bukuwa bantu bukuluke » - *Testimonies for the Church, vol. 2, p. 664*

« Nzambi udi munange bana bandi badi ne ditumikila. Udi mulongolole bukelenge, budi kabuyi bua bana bupidia, kadi budi bua bana bandi badiye muteta mu buloba bua bubi ne bunyanga kudi bubi. Bu bana batumikidi, tudi ne diese dia kuikala ne bulunda ne Nzambi. Bu bikalabo bana, udi wamba ne, badi bapianyi ba bumpianyi budi kabuyi bufua ...

Kilisto ne bantu bandi badi benza tshintu tshimue » - *The SDA Bible Commentary, vol. 6, p. 1077*

Disambombo

Makonka a kuambulula dilesona

1. Yezu wakadi ne ngikadilu kayi katshia ku tshiedebole ?
2. Nganyi wakakaja Diulu ne kushimika Buloba ?
3. Munya onso udi ufumina kudi nganyi ?
4. M'mubikila mu Yesaya 7 :14 ?
5. Yezu wakalua nganyi mu kuangata kua ngikadilu wetu wa bu-muntu ?

MUANA WA MUKOKO WA NZAMBI

« Bakamukengesha, kadi wakadipuekesha, ne kakabulula mukana muandi ; bu mukoko udibo bayo nawu ku tshishipelu, bu mukaji wa mukoko udi mpuwe ku mpala kua bakoshi ba miosa yawu, ye ye kakabulula mukana muandi » ‘*Yeshaya 53 :7*’.

« Muntu mubi udi unyingalala bua mibi atangija mesu andi kudi « Muana wa Mukoko wa Nzambi, udi umbushya mibi ya ba pa Buloba » - *Jésus Christ, p. 436*

Bia kubala : *Jésus Christ, Shapita 14*

Diakumudilu

05/01

1. BUJADIKI BUA YONE MUBATIJI

a. N’tshinyi tshiakamba Yone Mubatiji bua bualu bua Yezu ? *Yone 1 :15-18*

b. M’mushindu kayi wakadimanyisha Yone nkayandi kumpala kua ba-mfumu ba ntendeledi ? *Yone 1 :19-23. N’Tshiprofete kayi tshiakakumbana ne mushindu kayi utudi balambateku ? Yeshaya 40 :3-5*

« Mu tshikondo tshionso tshia tuyuki wa Buloba, Nzambi wakadi ne baleji mpala bandi bua kutuma kumpala mudimu wandi, udi ne bua kuikala mukumbaja mu mushindu udiye musungule. Yone Mubatiji wakadi ne mudimu wa pa buawu, wakadiye muledibue ne musungula bua kuwenza, wa kulongolola njila wa Mukelenge ...

Mudimu wandi mu Tshipela, wakadi dikumbana mene mene dia Tshiprofete » - *The Southern Watchman, 21 Mars 1905*

« Yone Mubatiji kupeta lumu luandi kudi Mukelenge. Wakaya kudi bakuidi ne ba-mfumu ba Tshitendelelu bua kubalomba dianyisha dia kuamba lumu elu anyi ? To, Nzambi kumusemeja kule nabo bua kuepuka buenzeji bua menji abo ne bua mayisha abo. Wakadi diyi diakadi diela lubila mu tshipela ne [*Yeshaya 40 :3-5*]. Ke Lumu mene mene ludi ne tshiakufidibua kudi Ekelezia wetu, tudi tusemena pepi ne nshikidilu wa bikondo ; lubila ludi luamba ne : Longololayi njila wa Mukelenge ; Umbushayi mabue, bandishayi dibendela bua bantu. Bantu badi ne bua kutabuluka. Etshi ke n’tshikondo tshia kuamba ne : Ditalala ne dikubibua. » - *Messages Choisis, vol. 1, p. 479-480*

2. MUDIMU WA KUDIFILA

a. **Tshikondo tshiakadileja Yezu kumpala kua Yone bua Yeye kubatijibua, m'mushindu kayi wakamubuejaye mu mudimu wandi ne meyi kayi kumpala kua bantu ? Yone 1 :29,34. N'Tshiprofete kayi tshiakakumbana ? Yeshaya 53 :4-7.**

« Kilisto wakadi kabidi Mupikudi wa bantu katshia ku tshibangidilu tshia Buloba bu mudiye lelu. Diambedi ne Musungidi kuluatshisha ku Bu-Nzambi buandi Bu-Muntu buandi, Lumu Luimpe luakadi luambilu Adama, Sete, Panoka, Metushela ne Nowa. Abalahama mu Kanana ne Lota mu Sodomo kuyishabo Lumu Luimpe, ne milongo yonso ya bantu yakapeta bambi ba lulamatu bua kuamba bua ewu wakadi ne bua kulua. Bibilu ne malu akadi enzeka mu buena Yuda akadi majadika kudi Kilisto, N'Nyeye wakadi nshindamenu wa milambu yakadi ifidibua, N'Nyeye mene muena bualu mu midimu yonso ya ntendelelu. Mashi a bimuna akadi aleja Mulambu wa Muana wa Mukoko wa Nzambi. Mu Yeye m'muakadi milambu yonso ikumbana yakadi ifidibua. » - *Les Paraboles*, p. 103

b. **M'mushindu kayi wakaleja Yone Yezu kudi bayidi ? Yone 1 :35-36. Pa bobo ne n'tshinyi tshiakenzeka pashishe mu moyo wandi ? Yone 1 :37**

« Dituku diakalonda, Yone muikale ne bayidi bandi babidi, kumonaye kabidi Yezu munkatshi mua tshisumbu tshia bantu. Musangu umue munya wa Udi kayi umueneka kukenkesha mpala wa muprefete, yeye kuela lubila ne : ‘Tangilayi Muana wa Mukoko wa Nzambi ! Meyi â, nansha kabayi mua kûnvua mene mene, kunyungisha mutshima wa bayidi. Muanzu wakafila Yone wakadi tshinyi : Muana wa Mukoko wa Nzambi ? Pa bualu ebu Yone kakafila diunvuija. Kushiyabo Yone, ne kubangabo kukeba Yezu ». - *Jésus Christ*, p. 120

« Yone Mubatiji kumanyisha bayidi bandi ne Yezu wakadi Mashiya wakadi mulaya, Musungidi wa Buloba. Mudimu wandi kufika ku ndekelu, Yeye kubapesha mubelu bua balonde Kilisto wakadi Ngangabuka Munene. Moyo wa Yone Mubatiji wakadi moyo wa kanyinganyinga ne wa kudipidia. Wakadi mutumibue ne muambi wa dilua dia kumudilu dia Kilisto, kadi kabakamuanyishila bua yeye kumona bishima biandi, anyi kumona bukole buakadiye nabo. Pakabangisha Yezu mudimu wandi, Yone Mubatiji wakadi mumanye bua se neafue. Diyi diandi kadiakadi kabidi ditamba kunvuika, pa kumbusha mu tshipele. Moyo wandi wakadi wakuikala pa nkayandi. Kakasomba mu diku diandi nansha bua kusanka, kadi wakaya kule ne diku bua kukumbaja mudimu wandi. » - *Premiers Ecrits*, p. 153-154

3. BAYIDI BA KUMUDILU BA YEZU

a. M'ba nganyi bamue ba mu bayidi ba kumudilu ? *Matayo 4:18,21.*
 N'Tshipatshila kayi bua Kilisto tshia dipetangana diabo nandi ? *Yone 1:38-39*

« Umue wakadi Andele, muan'abo ne Simona ; mukuabo wakadi Yone Mutangidiki. M'bakalua bayidi ba kumudilu ba Kilisto. Benzeja kudi bucole budi kabuyi mua kukandamena, bakalonda Yezu, ne dijinga dia kuyukila nandi, ne kadi bakadi bena ditshina, bowa ne kabayi bakula, bu bantu bajimine mu dielangana dia menji a se : N'Nyeye mene Mashiya anyi ?

Yezu wakadi mumanye wakadi mulonda munyima kudi bayidi. Bakadi mamuma a kumudilu a mudimu wandi, ne n'disanka kayi mu mutshima wa Mukelenge wa mu Diulu, bua kumona misuka eyi yandamuna ku dibikila dia ngasa wandi ! Utshiunguluka, kubambilala ne : « Nudi nukeba tshinyi ? » kubashila budikadidi bua bobo kuya anyi bobo kuleja dijinga diabo.

Bakadi ne tshipatshila mu tshikondo atshi. Dikalanganaku diakadi diûla mu menji abo. Kuebejabo ne : ‘Muyuki wa tsitupa, mu njila, kakadi mua kubapesha tshiakadibo bakengela. Bakadi Yezu, ne kusomba ku makasa andi ne kunvua meyi andi ...

« Bu Yone ne Andele bakapeta nyuma wa mpata wa bakuidi, ne bakulu, kabakadi kufika ku bualu ebu nansha, bu bayidi, ku makasa a Yezu. Bangata ngikadilu wa balumbuluishi, bakadi kukenketa mene mene meyi andi bikole. Ba bungi batu bakanga tshibi ku bikondo bia mushinga mukole biabuena ebi. Bayidi aba ba kumudilu kuitabobo ku lubila lua Nyuma Muimpe lubambilala ku kuyisha kua Yone Mubatiji. Katataka bobo kujadika diyi dia Mukelenge wa mu Diulu. Meyi a Yezu kumuueneka mikale ne tshiashima tshia bungi, ne bulelela ne buimpe kumona. Munya wa Nzambi kubakenkeshela mayisha adi mu Dipungila Dikulukulu. Mishindu ya bungi ya biena bualu bia bulelela kupetayi munya mupia mupia. » - *Jésus Christ, p. 120-121*

b. N'tshinyi tshiakenza bayidi ba kumudilu musangu umue kunyima kua diendakana diabo ne Yezu ? *Yone 1:41-42*

« Andele, ne dijinga dia kumanyisha disanka diakadi Diulu mu moyo wandi, kuniyema lubilu bua kukeba muan'abo Simona, ne kuela lubila ne : « Tuakupeta Mashisha ». Simona kakindila dibikila dibidi nansha. Yeye biandi wakunvua diyisha dia Yone Mubatiji, ne kuya ne lukasa kudi Musungidi » - *Ibid, p. 121*

4. KUMBUSHA BIENJENJI

a. Unvuija bualu buakenzeka tshikondo tshiakabikila Yezu muyidi mukuabo bua kumulonda. Yone 1 :43-45

« Filipe kutumikila diyi edi ne kubuela musangu umue ku mudimu wa Kilisto. Filipe kubikila Natanaele » - *Jésus Christ, p. 122*

b. N'Tshinyi tshitudi ne bua kuyila bua mushindu wakenza Kilisto bua kutamba kuelakana kua Natanael ? Yone 1 :46-49

« Mu kutangila anu kua Yezu, yeye kupeta ditekeshibua mu mikolo. M'mayisha anyi, muntu ewu wakadi ne bimanyinu bia mudimu ne bia bupele ? Nansha nanku Natanaele kakadi mua kuangata dipangadika dia kupidia Yezu ; Lubila lua Yone luakadi lumane kukuuta mutshima wandi. Padi Natanaele mupeta dibikila dia kudi Filipe, wakadi nkayandi mu tshipuka muakadi kamuyi mutoyi, muikale welangana menji pa biakadi Yone wamba bua Mashiya. Wakadi ulomba kudi Nzambi bua amuleja bua se ewu wakadi Yone wamba bualu buandi udi Mupikudi mu bulelela anyi, ne Nyuma Muimpe kumujadikila bua se Nzambi wakakumbula bantu bandi mu kubajidila Musungidi ...

« Yezu kumuandamuna ne : Diambedi ne Filipo kukubikila, pawakadi muinshi mua mutshi wa Nfigi, nakadi mukumone ».

Bualu buakadi bukumbane. Nyuma wa Nzambi wakajadikila Natanaele, pakadiye utendeleta pankayandi muinshi mua mutshi wa Nfigi, katataka kumuakuila kuditshila kudi Yezu. Pakatshidiye wela mpata, mukokeshibue kudi bienjenji, nansha nanku, Natanaele wakalua kudi Kilisto, ne dijinga dia bushuwa dia kumanya bulelela, dijinga diandi kupeta diandamuna. Ditabuja diandi kutamba dia wakamufikisha kudi Yezu. Yeye kuamba ne : « Labi, n'Nwewe udi Muana wa Nzambi, N'Nwewe udi Mukelenge wa Isalele. »

Bu bikala Natanaele wakadi ne bayishi ba sera Yuda bu balombodi, kakadi mua kupeta Yezu kashidi. Ke bua tshinyi wakadi musue kudimuenena nkayandi ne kumanya ne kuluaye muyidi. Lelu bantu ba bungi badi kule ne buimpe anu bua amue malu adibo nawu, balamate. Biakadi kuikala bia mushindu mukuabo, bu bobo bakadi mua kulua ne kumona.

Kakuena mushindu wa kufika ku dimanya dia bulelela patshidiku dieyemena dia bukokeshi budi bua muntu. Ku tshilejelu tshia Natanaele, tudi ne bua kuyila Diyi dia Nzambi bua bualu buetu nkayetu, ne kutendelela bua kupeta dikenkeshibua dia kudi Nyuma Muimpe. Yeye neutumone mu muaba wa mu Musokoko wa kutendelela, ye ye wakamona Natanaele, muinshi mua Nfigi. Banjelo badi batumibue pa Buloba ne munya kudi badi bakeba ne ku dipuekesha, bulombodi bua kudi Nzambi. » - *Ibid, p. 122-123*

5. DIULU DIBULULA

a. N'Tshinyi tshiakalaya Kilisto Natanaele, m'bua tshinyi ? Yone 1 :50-51

.....

« [Yone 1 :50-51] Yezu wakadi wamba nunku : ku muelelu wa Yadene Diulu kunzuluka, ne Nyuma kupueka pa mbidi panyi mu tshinfuanyi tshia Nyunu wa nkutshi, tshimanyinu tshidi tshireja bua se Ndi Muana wa Nzambi. Ditabuja dien ne dipeta moyo binuikala nuakungitabuja. Nenumone Diulu diunzuluke bua kashidi. M'Meme udi mununzuluile nadi. Banjelo ba Nzambi badi babanda batuadila Tat u wa mu Diulu mitendelelu ya misuka idi mu lutatu anyi idi mu dijinga ; badi bapueka batuadile bana ba bantu masanka ne ditekemena, dikima, dikuatshisha ne moyo » - *Jésus Christ, p. 125*

b. N'tshinyi tshidi tshienzeka patudi tuitabuja Kilisto ? Yone 4 :14 ; Buakabuluibua 22 :17

.....

« Padi muttu munange bulelela budiye muangate, udi uleja patoke ku diakula diandi ne ku ngikadilu wandi budi bikoka bua kuitabuja. Udi umanyisha bidiye munvua ne bidiye mumone, budi bianza biandi bilenga pa bidi bitangila diyi dia moyo, bua bantu bakuabo babanyangane nandi ngasa wa dinanga dia Kilisto. Bujadiki buandi, budi bupatuka ku mishiku idi milengejibue ne dikala dia kapia kakole ka ku tshioshelu, budi ne tshienzedi tshia bulelela ku mutshima udi ubuakidila ne budi buenza kujidibua kua ngikadilu ...

Nzambi udi mua kukumbaja tshipatshila tshiandi mu kusungila bantu babi kakuyi kutua kuetu kua tshianza ku bualu ebu ; kadi bituikala basue kusonga ngikadilu udi mufuanangane ne wa Kilisto, tudi ne bua kuenza mudimu wandi. Bituikala tudi basue kuikala ne disanka diandi, disanka didi bua kuona kua misuka mipikudibue ku mulambu wandi, budi bikengela tuetu kuditua bietu mu kudienzeja kuandi bua lupandu. » - *Ibid, p. 124-125*

Disambombo

10/01

1. Bua tshinyi Yone Mubatiji wakabikidibua bua kuya mu tshipela ?
2. M'mushindu kayi utudi mua kuikala ne moyo wabuena wa Yone Mubatiji ?
3. N'tshinyi tshitidi ne bua kuyila kudi Yone ne Andele tshikondo tshiakasambakenabo ne Yezu ?
4. M'mushindu kayi utudi mua kupeta menji ku menji adi ne Natanaele ?
5. N'tshinyi tshidi mua kuleja patoke bua se ditabuja dianyi mu Kilisto didi dia bushuwa anyi nansha ?

DIBAKA DIA MU KÂNA

« Enzayi muanuambilaye » (*Yone 2 :5*).

« Bua kutuadija mudimu wandi wa dibakulula, Yezu kuperangana ne bantu mu bulunda. » - *Jésus Christ, p. 134*

Bia kubala : *Jésus Christ, Shapita 15 ni Messages à la Jeunesse, p. 136-142*

Dia kumudilu

12/01

1. MBANGILU WA MUDIMU WA KILISTO

a. **M'muaba kayi wakabangishila Yezu mudimu wandi pa Buloba ? *Yone 2 :1-2***

« Ke mu kuenza kua amue malu manene, ku Yelushalema, mu mesu a bakulumpe ba mabala, muakabangishila Yezu mudimu wandi. Wakaleja bukole buandi mu ka Musoko kakese ka mu Galela, bua kuvuija disanka dia difesto dia dibaka dinene. Nunku wakaleja dinanga diandi kudi bantu, ne dijinga diandi dia kubavuija bena disanka. Mu tshirele, wakanua lupanzalua bisama bia buteyi. Yeye kupesha bantu lupanza lua disanka, kuvuija a tshijila ku dikalanganaku diandi malunda ne moyo wa bukua bantu » - *Jésus Christ, p. 127*

« Malia wakadi musue bua Yezu enze tshimanyinu tshiakadi Nzambi ne bua kumupesha buneme. Bangenda-mushinga bakadi balomba biuma biabungu bua kusumba nyama yakadibo basumbisha, ne biuma ebi pashe biakadi bua bakuidi ne bakulu : bakadi bavuijibua nunku babanji pa mutu pa bantu » - *Jésus Christ, p. 138-139*

b. **M'mu tshinyi muakadi bualu ebu bulenga midimu ya mu ntempelo ? *Yehezekele 22 :26b***

« Milambu mivule yakadi ifidibua mu tshikondo tshia Pasaka. Ke bua tshinyi kupana kuakadi kuvule mu ntempelo.

Tshinvundu tshiakadi tshia bungi, bikale anu mu tshisalu mene mene tshia kusumbisha kua nyama kabiyi kabidi bu ntempelo wa tshijila wa Nzambi nansha. Matandu a bantu akadi unvuika a bapanyi ne bapanyinshi miadi ya nyama minene, ya mikoko, tushiba tua nyunyi ya nkutshi, kudilakana kua matanda a biamua. Tshibuejakaji tshiakadi tshitambe, biakadi bitatshisha mitendelelu ya Mutambe Bunene wa mu Diulu yakadi mibuikidija kudi mitoyi » - *Ibid, p. 139*

Udi utekemena bua se tshikondo netshikale tshimupesha bua yeye kuenza tshishima ku mesu kuabo. Mafesto a masanka a mabanji akadi enza matuku a bungi. Biakafika bua mvinyo ajike diambedi ne difesto kadiyi dijike. Bualu ebu kumanyibua ne bantu kubanga kuelangana menji, bualu mu difesto dia buena edi mvinyo kakadi ne bua kupangika bu mu tshirele, tshianana biakadi bimueneka bua se n'kupanga mushindu muimpe wa kuakidila bantu » - *Ibid, p. 128-129*

2. KILISTO NE MAMU WANDI

- a. Mamu wa Kilisto wakamba tshinyi ne diandamuna dia Kilisto diakadi tshinyi ?
-

« [Yone 2 :4] Diandamuna edi didi mua kumueneka kutudi bu diandamuna dikole, kadiyi dia kanemu. Ngakuilu wa Musungidi kudi mamu wandi wakadi mene mene mu diunvuangana ne bilele bia kudi diba dipatukila. Ngakuilu wa mushindu ewu wakadi kabidi bua bantu bakadibo bapesha kanemu ka bungi. Bienzedi bionso bia Kilisto pa Buloba biakadi mu diunvuangana ne mukenji wakadi mufunda kudiye yeye nkayandi udi ne : ‘Unemeke Tatu webe ne Mamu webe’ ‘Ekesode 20 :12’. Ku Mutshi Mutshiamakane, mu kukumbaja kua tshienzedi tshia ndekelu dinanga kudi mamu wandi, Yezu kumuambilanu meyi a momumue ne udi ushala mu bianza bia tuyidi wandi wakadi mutambe kunangibua. Mu difesto dia disanka dia dibanji ne pashishe, ku Mutshi Mutshiamakane, Yezu kuleja dinanga mu kuakula, mu kutangila ne kudinyungisha, biakadi nunku bua kunvuija meyi andi ». – *Jésus Christ*,

- b. Mamu wa Kilisto wakambila bena mudimu tshinyi ne m’mushindu kayi udi meyi â makuata nawu mudimu lelu ? *Yone 2 :5*
-

« Bayidi ba Kilisto badi ne bua kuikala anu basemena pepi mene mene ne bupuangane bua tshidi tshitangila ditabuja ne dinanga dia bana ba muntu : mu mushindu wa kudiundisha bukole buabo bua kuamba kua bulelala. Bulongolodi bua Nzambi bua malu ne butukuatshishe mu malu onso adi mishindu yetu ya buntu kayiyi ikumbana.

Nyuma Muimpe neatukuatshishe mu ntatu yonso, neajadike bua ditekemena dietu, neakenkeshe menji etu ne nealengeje mitshima yetu. Nzambi udiku bua kutupesha mishindu idi ikengedibua bua kukumbaja malongolodi andi a malu. Ndi n’nulomba bua nuenu kukeba mubelu kudi Nzambi. Kebayi Mukelenge ne mutshima wenu onso ne ‘Enzayi bionso bia nuambilaye’ ‘Yone 2 :5’ ».

- c. N’tshinyi tshiakalamba Yezu kudi Muena mudimu wakadi muaba awu bua kuenza mu kudia kua disanka dia dibanji ? *Yone 2 :6-8*
-

« Ku tshibueledi ku tshibi, kuakadi milondo minene isambombo ya mabue : Yezu kuambila bena mudimu bua bayûje tente ne mayi, bualu kuenjibua nunku. Pakadibo bakeba mvinyo, Yeye kubambilanu ne : ‘Tuntayi katataka, ne peshayi mulongolodi wa tshibilu ». Bakapongolola mayi mu milondo, kuangatabo mvinyo » - *Jésus Christ, p. 131*

3. NVINYO WA KILISTO

a. Mukelenge wa difesto wakamba tshinyi pakadibo bafila mvinyo ? Yone 2 :9-10

.....

« Ni mukelenge wa tshibilu, nansha mene tshibungi tshia bakadi babikila mu difesto kabakadi bamanye ne mvinyo m'mujike. Ulalula anu mvinyo ewu mulua nende kudi bena mudimu, mukelenge wa tshibilu kumunvua muikale musheme kutamba, kavua muanji katshia konso eku munua mvinyo wa buena ewu, wakadi mushilangane mene mene ne wakapeshabo bantu ku mbangilu wa difesto » - *Jésus Christ, p. 131*

b. M'mvinyo wa mushindu kayi wakafila Kilisto ? Yeshaya 65 :8

.....

« Mvinyo wakafila Kilisto mu difesto, ne wakapeshaye bayidi bandi pashishe mene mene bua kuleja mashi wakadi mayi mene mene a tumuma tua raisin. M'mvinyo ewu udi muprofete Yeshaya wamba padiye wakula bua tshisumbu tshia tumuma tua mvinyo ne : ‘Kanutshinyangi nansha ; bualu bua disanka didi munda muatshi’ [anyi mu Mikanda ya bungi ya Nzambi badi bamba : ‘Bualu bua bimuma bidi bisheme be’] ‘Yeshaya 65 :8’ ...

Nvinyo udi kayi mufukisha n'nguakapeshaye bakadi babikidibue mu difesto dia dibanji, tshia kunua tshisheme ne tshitalale, tshiakadi bua kufila muenya udi bilondeshile muenya udi wa bushuwa » - *Ibid, p. 133*

c. Mifundu idi yamba tshinyi bua mvinyo mukole ? Nsumuinu 20 :1 ; 23 :29-35

.....

« N'Kilisto nkayandi mu Dipungila Dikulu kulu wakafila budimuishi ebu ne : « Mvinyo udi museki wa bantu, maluvu makole adi bu muena diyoyo ; muntu yonso udi ubikuatshika kena muntu ne menji » ‘Nsumuinu 20 :1’. Ka nyeye wakadi mua kufila tshinuibua tshia buena etshi nansha. Nsatana udi udienzeja bua kusaka bantu ku bilele bibi bidi bitshimbakaja menji ne bitatakaja m'muenenu wa malu a mu Nyuma ; Kilisto, yeye, udi utuyisha bua tuetu kukokesha ngikadilu ya bushadile. Moyo wandi mujima wakadi tshilejelu tshia kudipidia. Bua kutekesha bukole bua nzala ya kudia, yeye kukandamena mateta anu bua bualu buetu, mateta makole akadi bukua bantu kabayi mua kukandamena. N'Kilisto wakambilu Yone Mubatiji bua kuya biandi kunua mvinyo nansha maluvu makole. N'Nyeye kabidi wakatumina mukaji wa Monawa diyi bua kayi kunua bintu bia mushindu ewu. Mulawu kuedibua kudi ewu udi uya kutua mulangi ku mishiku ya mukuenda. Kilisto katu muanji kutupakana ku meyi andi anyi kuamba ewu mushindu ne kulua kukudimuka kunyima. » - *Ibid, p. 132-133*

4. TSHILEJELU TSHIA KILISTO BIKONDO BIA MASANGISHA

a. M'bipatshila kayi biakakumbana mu dikalanganaku dia Kilisto mu difesto dia dibanji ne ku dikumbana dia tshishima, bidi mene bua bualu buetu lelu ? Yone 2 :11

« Kilisto, N'Nyeye wakadi mumanyi wa malu onso, yeye kukupa mesu andi mu bikondo tō ne mu tshikondo tshietu etshi ne kumona ne n'tshinyi tshikala ngikadilu wa bukua bantu ku nshikidilu kua muyuki wa Buloba. Yeye kumona misumba ne misumba ya bantu bafua bua kunua mvinyo ne maluvu makole. Buloba buakadi ne bua kuenda bupingana mu luidi luakadibo diambedi ne mvula munene kayi muanji kuloka. Kadi Diulu kufila tshimanyinu tshia njiwu, bua bantu badimuke ne bapetangana ne Nzambi bua lupandu luabo. Wakutupesha bilejelu bia kudikanda kukole ne m'mutupesha mayisha, bu tuetu mua kuâlonda, adi aya kufila bucole ne kubulama, kulama makole a ngelelu wa menji ne kuenza kuimpe kua malu kua bana betu » - *The Signs of the Times, 16 Avril 1896*

b. Unvuija ngikadilu wa dikima wa Kilisto wakalejaye mu mudimu wandi.
Matayo 11 :29

« Bua kubangisha mudimu wandi wa kuibakulula, Yezu kuleja dinanga diandi kudi bukua bantu. Mu kuleja kua kanemu kandi kanene bua mikenji ya Nzambi, wakapisha buimpe bua kuditumbisha bua bafalese ne kudienzeja bua kupikula bantu ku mikenji yakadi kayiyi yunvuika yakadi mibasuika. Wakakeba bua kupula binkandi biakadi bitapulula milongo ya bantu mu nsombelu ne kusangisha bantu ba Nzambi. Dikalanganaku diandi mu disanka dia dibanji diakadi tshidia mu disanka edi. » - *Jésus Christ, p. 134*

« Yezu wakadi upisha buiminyi mu mushindu wabo onso, ke bua tshinyi wakadi usomba ne bantu. Wakadi witabuja kubuela mu nzubu ya bantu ba milongo yonso, kubuela mu nzubu ya bantu babanji ne ya bapele, ya bantu bena menji ne ya bapangi, wakadi ukeba bua kumbusha mu menji abo malu a tshianana bua kubueja mu malu a nyuma ne a tshiedelele. Musangu nansha umue kakadi utua nyama ku mikolo tshinyangu tshia bintu, ne ngikadilu wandi kakadi ne katoba nansha kamue ka malu a pa Buloba, wakadi ne disanka diandi mu malu akadi afila disanka mene didi kadiyi dia bubi, ne wakadi ufila tshijila ku dikalanganaku diandi mu masangisha. Dibanji dia bera Yuda diakadi bualu bua mushinga, ne disanka diakadi bisankisha Muana wa Muntu. Mu kubuela mu disanka edi, Yezu kufila buneme ku dibanji, tshintu tshijadika kudi Nzambi. » - *Ibid, p. 134*

5. MASAMBAKANYI MEMPE

a. N'tshinyi tshitudi ne bua kuyila ku tshirejelu tshia Kilisto wakadi muntu wa pa buandi mushilangane ne balombodi bua malu a ntendelelu ba mu tshikondo tshiandi ? *Nsumuinu 18 :24*

« Mudimu wa Kilisto wakadi mutapuluke ne wa bakulu ba sera Yuda. Kanemu kabu bua malu a tshienza kuabo ne kuimanyina kuawu kushipa budikadidi bua ngelelu wa menji ne bua tshienzedi. Bakadi ne ditshina dia kubuelakana ne kudinyanga. Bua kuepuka tshiakadi katshiyi tshimpe bakadi batamba kuimana pa bule, ke anu bua bantu ba bisamba bia bende, kadi ne tshibungi tshia sera Yuda, kabayi bakeba bua bobo kuikala bantu ba mushinga anyi peshi balunda kudibo. Mu kudifila mene mene ku bintu bikese bidi kabiyi mushinga, bobo kupuekesha menji abo ne kuipidija m'muenenu wabo wa mal uku bule. Ku tshienzedi tshiaabo bakadi batue nyama ku mikolo budisu ne dipanga kuitabuwa bantu bakuabo ne malu abo mu bitupa bionso bia nsombelu wa bantu » - *Jésus Christ, p. 133-134*

b. N'tshinyi tshiakadi kuikala tshipatshila tshietu mu malanda etu onso mu nsombelu ? *Nsumuinu II 30*

« Tudi mua kuamba bua dinanga dietu dinene misangu tshinunu : ku meyi a dinanga ne lutangilu luimpe, ne pashishe « Nebitupinganyine, mu kulengulula mukuetu, sera Kilisto badi kabayi bamanye tshidi mua kulua badi baleja bua se kabena mu bobumue ne Nzambi. Bidi bualu bukole bua kuikala mu bobumue ne Kilisto padiku kakuyi dinanga dia bantu bakuabo ne kuikala dipanga dia maneme abo.

Bonso buetu tuakadi ne bua kuikala ba ntemu ba Yezu. Buenzeji bua mu nsombelu, bueunzeji bujidila ku ngasa wa Kilisto, bidi ne bua kutuambulisha bua kupeta misuka ya Musungidi. Tuleje buloba bua se katuena sera buiminyi nansha. Ku bidi bipatshila bietu, ne tudi basue bua bantu bakuabo babanyangana netu masanka etu ne diese. Bamone bua se ntendelelu wetu kena utuvuija bantu sera mutshima wa dibue ne sera tshikisu. Bonso badi bajadika bua se m'batpeta Kilisto badi ne bua kukuata mudimu anu bu yeye, bua kuikala bantu badi ne dikuatshisha kudi bakuabo. Katuleji tshimuenekelu tshia se sera Kilisto m'bantu sera dikenga » - *Le Foyer Chrétien, p. 413-414*

Disambombo

17/01

Makonka a kuambulula dilesona

1. Unvuija mamuma a Nyuma adi makuamisha kudi tshishima tshia Kilisto ne mamu wandi.
2. Unvuija malanda adi pankatshi pa Kilisto ne mamu wandi.
3. Bua tshinyi mukelenge wa tshibilu tshia dibanji wakashituka ?
4. M'Nvinyo wa mushindu kayi udi unvuija ne m'mashi a Kilisto mene mene ?
5. Mu masambakanyi a bantu, n'tshinyi tshitudi ne bua kukuata ku tshirejelu tshia Yezu ?

YEZU MU NTEMPELO

« Yehowa udi mu Ntempelo wandi wa tshijila ; ba ha Buloba bonso bahuwe ku mpala kuandi ! » *'Habakuka 2 :20'*.

« Munda mua Ekelezia muakadi kuikala kanemu ka tshijila » - *Témoignages pour l'Eglise, vol. 2, p. 233*

Bia kubala : *Témoignages pour l'Eglise, vol. 2, p. 229-240*

Diakumudilu

19/01

1. NTEMPELO MUNYANGA

a. Unvuija bualu buakadi mu ntempelo wa Yelushalema ku mbangilu wa Mudimu wa patoke wa Kilisto. Yone 2 :13-14

.....
 « Muena Isalele yonso wakadi muenzejibue bua kufuta ku tshidimu tshionso tshitupa tshia nemekele ‘bua kupikula bu muntu buandi’ [Ekesode 30 :12-16]

Biuma bisangisha nunku biakadi bienza mudimu wa kulongolola ntempelo. Kumbusha etshi, biuma bia bungi, bakadi bualu nabi ku milambu ya budisuale, yakadi itekibua mu tshibutshili tshia ntempelo. Bakadi balomba bua biuma bionso bia mu ditunga dikuabo bakadi babishintulula ku tshiakadibo babikila nshekele wa mu tshitendelelu, ki wakadi muitabuje bua mudimu wa tshijila. Kushintulula kua biuma kuakafikisha ku buivi ne kunyenga kua bintu ku makanda, biakafikisha ku bungenda mushinga bua bundu kuakadi mushimi wa biuma bia bakuidi.

Bangenda mushinga bakadi balomba biuma bia bungi bua kusumba nyuama yakadibo basumbisha, ne biuma ebi pashishe biakadi bua bakuidi ne bakulu : bakadi bavuijibue nunku babanji pa mutu pa bantu » - *Jésus Christ, p. 138-139*

**b. M'mu tshinyi muakadi bualu ebu bulenga midimu ya mu ntempelo ?
Yehezekele 22 :26b**

.....
 « Milambu ya bungi yakadi ifidibua mu tshikondo tshia Pasaka, ke bua tshinyi kupana kuakadi kua bungi mu ntempelo. Tshinvundu tshiakadi tshiabungi, bikale anu mu tshisalu mene mene tshia kusumbisha kua nyama kabiyi kabidi bu ntempelo wa tshijila wa Nzambi nansha. Matandu a bantu akadi unvuika a bapanyi ne basumbi, miadi ya nyama minene, ya mikoko, tushiba tua nyunyu ya nkutshi, kudilakana kua makuta a biamua. Tshibuejakaji tshiakadi tshia bungi, biakadi bitatshisha batendeledi, ne mitendelelu yakadibo batendeleta Mutambe Bunene wa mu Diulu yakadi mibuikidija kudi mitoyi. » - *Ibid, p. 139*

2. KANEMU MU NZUBU WA NZAMBI

a. M'mushindu kayi udi Nzambi ubala muaba udiye uleja patoke dikalanganaku diandi ; ne meyi andi akulonda akadi munyi ku mukuna wa Sinayi ? *Ekesode 3 :1-5 ; 19 :12-13*

« Pakapueka Mukelenge pa Mukuna wa Sinayi, muaba ewu wakadi wa tshijila ku dikalanganaku diandi ... Nzambi kuyisha nunku bua se muaba onso udiye wikalangana, muaba udi wa buneme ne wa tshijila » - *Jésus Christ, p. 139-140*

b. N'tshinyi tshiakenza Kilisto ku dinyanga dia tshijila tshia ntempelo ? *Yone 2 :15-16*

« Mu kubuela kuandi mu ntempelo, Yezu kutangila muakadi malu onso enzeka musangu umue. Kumona muakadi mishinga yenzeka yakadi kayiyi ne bushuwa munda muayi. Kumona lutatu lua bapele bakadi bela menji mushindu kayi wakadibo kabayi mua kufuidibua luse ku mibi yabo koko kakuyi kupuekesha kua mashi. Utangila mu lupangu pa mbelu pa ntempelo tshisalu tshia tshinyangu tshia tshidi tshia tshijila. Munda mua ntempelo wa tshijila, muaba munene wa kushintula kua biuma. » - *Ibid, p.140*

« Kuya wenda upueka bitekete, ne kuela mfimbu mûlu wa mionji misuika kaba kamue, muangula anu musangu umue pansi, kutumina bangenda-mushinga diyi bua bumbuke ku mielelu ya ntempelo. Ne tthisumi ne disu dikole, biakadibo kabayi bamumanyine nabi nunku diambedi, kutonkola mensa a bashintuludi ba biuma. Biuma bia biamua kutangalaka pansi ne dienza dia mutoyi. Kakuvua muntu wakadi mua kuela mpata bua bukokeshi buandi. Kakuakadi muntu wakapima bua ye ye kuangula bintu bipeta mu njila mubi nansha. Yezu kakatuta ne mfimbu wandi, kadi tshiamua etshi tshipapele tshia mudimu kumueneka mu bianza biandi bu mudi muele wa mvita udi ne kapia. Balombodi, balami ba ntempelo, bakuidi bangenda-mushinga, basumbi ne basumbishi ban yama, ne mikoko yabo ne ngombe, kufuilakana bua kuya ne lukasa pa mbelu, anu bua kunyema dipishibua dia dikalanganaku diandi. » - *Ibid, p. 142*

c. Tshienzedi etshi tshia dilengeja dia ntempelo kudi Kilisto, tshidi tshiunvuija tshinyi ? *Malaki 3 :1-3*

« Biendedi bia lupangu lua ntempelo ku Yelushalema, biakadi binyanga ku kuenda kua mushinga wakadi kawuyi muimpe, biakadi tshinfuanyi mene mene tshia ntempelo udi wa mutshima wabo, udi munyanga ku dikalangana dia nvuenvue ne majinga ne menji mabi. Mu kuipata mu ntempelo basumbishi ne basumbi, Yezu kuleja dijinga diandi dia kulengeja mutshima udi muatuke ne bubi, ne majinga a pa buloba, lukuka lua mubidi, bilela bibi bidi binyanga musuka » - *Ibid, p. 143*

3. DIKALANGANAKU DIA NZAMBI

a. **Tshipatshila tshia Nzambi tshia kumudilu tshiakadi tshinyi mu kuteka tshitendelelu tshiandi munkatshi mua bantu bandi ? Ekesode 25 :8**

« Ntempelo ewu wakadi muasa bua kuikala muaba wa kusomba wa Nzambi, wakadi kuikala bu lusumuinu ludi ne moyo ku mesu kua Isalele ne ku mesu kua Buloba. Katshia ku tshiendelele bulongolodi bua Nzambi buakadi bua se bifukibue bionso, kubanyishila ku muselafima wa bukenke ne wa tshijila tô ne ku muntu, bakadi ne bua kunemeka ntempelo ku dikalanganaku dia Mufuki. » - *Jésus Christ, p. 142*

b. **Bua tshinyi bena kuitabuja badi babikila ne Ntempelo wa Nzambi ne m'mushindu kayi utudi ne bua kulama ne mutshima onso tshijila tshia Ntempelo ewu ? IKolinto 3 :16-17 ; Yeshaya 57 :15**

« Anu bua bubi, muntu kakikala kabidi Ntempelo wa Nzambi nansha. Mutshima wa muntu mufikisha ne midima ne munyanguke kawena uleja kabidi butumbi bua Nzambi nansha. Kadi bulongolodi bua mu Diulu budi buya kukumbana mu kudienza kua muntu kua Muana wa Nzambi. Nzambi m'musomba munkatshi mua bantu, ne ku ngasa wandi wa lupandu, mutshima wa muntu udi upingana kabidi ntempelo wandi. »
- *Ibid.*

« Bituikala tuakuitabuja ne nshikidilu wa bintu bions oudi pepi', m'mushindu kayi utuakadi katuyi mua kuikala ne tshijila tshia ngikadilu ne buimpe ? »

Musuka onso udi witabuja bushuwa newikala ne bienzedi bionso bifuangane ne tshidiye muibabuje. Bonso nebikale bena bushuwa, badi kabayi bapungila mu kudienzeja kuabo bua kutuala misuka kudi Kilisto. Bikala bulelela budi diambedi buela miji mu musuka wabo, nebakeba pasishe bua kubukuna mu mitshima ya bakuabo. Misangu mivule bulelela butu bulama mu lupangu pa mbelu, bubueja munda mua ntempelo wa musuka, busombeshayi mu mutshima ne bulekelayi bua bukokeshe moyo. Diyi dia Nzambi didi ne bua kuyishibua ne kuditumikila, mutshima neupete dikisha, ditalala ne disanka, ne majinga neyikale matangija mu Diulu ; kadi padi bulelela buikale ku luseke lua moyo pa bule, mu lupangu pa mbelu, mutshima kawena upeta luya lua kapia kakole ka buakane bua Nzambi. Ntendelelu wa Yezu, udi bua bantu bungi munyi muikale anu bua amue matuku ne amue meba a Nsabatu apu n'tshikondo tshidi bimue bienzedi bia luse biya kumueneka, kadi ntendelelu ewu udi ne bua kuikala mubueja mu mutshima, bualu udi ulengeja ne uvuija ngikadilu wa tshijila » - *Testimonies for the Church, vol. 5, p. 547*

4. DILENGEJIBUA DIA NTEMPELO UDI NE MOYO

a. N'tshinyi tshitudi ne bua kunvua bua kupanga kuetu kua bukole tshikondo tshitudi tukeba bua kulengeja ntempelo ? *Yelemiya 2 :22 ; Yobo 14 :4*

« Muntu nkayandi kena mumanye mua kudipikula ku bubi nansha budi bubuela mu mutshima wandi » - *Jésus Christ, p. 143*

b. M'bualu kayi busokoka budi bua kuimana kumpala kua Nzambi wa tshijila ne mutshima mulengeja ? *Yehezekele 36 :25-27 ; Zekaya 3 :3-5*

« Yakobo wakamanya bua kupila kuandi, kua bubi bunene bua mu ngikadilu wandi kumpala kua Esawu ; kadi wakanyingalala bua bubi ebu. Kushipa kuandi kua mikenji kuakafuidibua luse, bubi buandi koweshibua, ke bua tshinyi wakimana kumpala kua Nzambi. Kadi misangu yonso yakadi bantu bimana kumpala kua Nzambi ne bubi bulaba manyi buenza ku bukole, bakashipibua.

Pamuñeshibua Kilisto bua musangu muibidi bantu babi nebashipibua ne « mupuya wa mukana muandi » ‘*2Tesalonike 2 :8*’. Munya wa butumbi bua Nzambi, mushimi wa moyo bua bantu bakane, neushipe bantu babi.

Mu tshikondo tshia Yone Mubatiji, Kilisto wakadi pepi ne kumueneka ne kuleja patoke ngikadilu wa Nzambi.

Anu ku dikalanganaku diandi, diakadi dikumbane bua kuleja bantu bubi buabo. Anu badi pepi bua bubi buabo babusukule m'badji ne bobumue ne wandi. Anu mitshima mitoke keyimane kumpala kuandi. » - *Ibid, p. 89*

Anu Kilisto nkayandi n'ngudi mukumbane bua kulengeja ntempelo wa musuka. kadi kena wenjeza ku bukole bua yeye kubuela. Kena ubuela mu mutshima bu mushindu wakabuelaye mu ntempelo wa kale nansha. Kadi udi wamba ne : « Tangila, ndi mudimanyike ku tshibi, ndi nkokolaku. Biunvua muntu diyi dianyi, ne udi ungunzuluila tshibi, nembuele kudiye. » ‘*Buakabulubua 3 :20*’. Kena ulua dituku dimue nansha, bualu udi wamba ne : « Nengikale munda muabo, nengendakane munda muabo ; ... ne nebikale bantu banyi. » « Neadiate malu mabi etu munda mua makasa andi. Wewe newele malu mabi abo onso mu ndondo wa mayi manene. » ‘*2Kolinto 6 :16 ; Mika 7 :19*’. Dikalanganaku diandi nedilengeje musuka ne kûvuija wa tshijila. Ne neavuije ntempelo wa tshijila wa Mukelenge, « tshishikamenyi tshia Nzambi mu Nyuma » ‘*Efeso 2 :21-22*’. – *Ibid, p. 143*

« Padi Yezu ukuata mudimu mu tshitendelelu tshia mu Diulu, udi utungunuka ne kuenza mudimu bua Ekelezia pa Buluba, ku Nyuma wandi. » - *Ibid, p. 149*

5. KULENGEJA NTEMPELO LELU

a. **M'mushindu kayi udi Nzambi utangila bujitu budi bua balombodi ba bantu bandi bua kulama kua ngikadilu wa tshijila wa nzubu wandi ?** *Habakuka 2 :20 ; Yehezekele 44 :23*

« Ku mielelu ya ntempelo yakadi kuikala mibadibue bu ya tshijila, kadi dinanga dia biuma kufikisha bua kupua moyo malu onso. Bu baleji mpala ba Nzambi kumpala kua tshisamba, bakuidi ne bakulu bakadi ne bua kulongolola bilema bionso bienza mu lupangu lua ntempelo ne kupesha bantu tshilejelu tshia bpuangane ne luse lunene. »
- *Jésus Christ, p. 140.*

« Bidi bushuwa bua se kanemu ka nzubu wa Nzambi kakenaku. Kakuena mushindu wa kujadika bintu bia tshijila ne miaba ya tshijila, kakuena mushindu wa kuanyisha tshidi tshia tshijila ne tshia buneme ... Nzambi kupesha bantu bandi mu bikondo bishale, mikenji ya kulonda, miakane ne milelela. Ngikadilu wandi wakushintuluka anyi ? Ka n'nyeye udi Nzambi Munene ne Wa Bukole udi ukokesha mu Diulu anyi ? Kabienna ne dikuatshisha kutudi bua tuetue kubala misangu yonso njila ya kulonda yakapesha Nzambi nkayandi Bena Ebelu, kudibo kutudi tupeta nsesa ya munya wa bulelela bua butumbi, ne ku tshilejelu tshiabo tudi ne bua kunemeka Nzubu wa Nzambi ? » - *Témoignages pour l'Eglise, vol. 2, p. 235*

b. **Unvuija m'butshimuniyi kayi budi kupeta ku bukole bua Kilisto.** *Matayo 5 :8 ; 1Yone 3 :1-3*

« Ndi n'lomba kudi bonso badi badiamba ne m'bana ba Nzambi bua kabayi kupua moyo bulelela ebu bunene : tudi dijinga ne Nyuma wa Nzambi mu tuetu bua tufike mu Diulu, ne mudimu wa Kilisto udi wenzenka pa mbelu mu tuetu ututa dikasa diakane ku bumpianyi budi kabuyi bufua" – *Testimonies to Ministers, p. 442*

Disambombo

24/01

Makonka a kuambulula Dilesona

1. M'banganyi bakadi bamfumu ba bungenda buakadi buenzeka mu ntempelo, bubi ?
2. N'tshinyi tshikadi kuikala ngikadilu wa muntu yonso udi udileja kumpala kua Nzambi ?
3. Fila diunvuija dia mu nyuma diakadi kuikala nadi ntempelo wa ku Yelushalema.
4. N'tshinyi tshikamba Kilisto mu kulengeja kua ntempelo ?
5. M'mushindu kayi umuepele udi mutshima wetu mubi mua kulengejibua ?

Nsabatu wa 01/02/2025

**Mulambu wa pa buawu.
Biuma bia kukuatshisha badi batulukile
mu malu makole**

Kabienna bia kuela mpata bua se mvita, ngumu ya mvita mpuka puka mikole idi ikuatshisha bowa, minanga mikole, kuwula kua mayi, bipepele bikole, kuzakala kua buloba, kapia kadi kosha bintu ne nzubu ne masama a bipupu bikole, m'bienda bivulangana mu Buloba bujima ne lukasa lonso, bionso ebi m'bia kukumbaja biprofete bia mu Mukanda wa Nzambi bitudi tuyila. Mu bipupu bionso ebi, tudi muakujandula biakane mene mene bua se Nzambi udi pepi. Bantu ba bungi badi batata bikole ne ntatu eyi mikole, badi babikila baleji mpala ba Yezu Kilisto bua babakuatshishe mu mishindu mishilangane ne babalaba tshimoto tshia buanga budi bondapa bua ku ntatu.



Mu bikonbo bia mushindu ewu, Tshibambalu tshia malu a luse ku Générale Conférence, n'tshiabanya mapa adi mu bintu biatshi, bidi biluila ku milambu yenu nuenu bana betu mu Buloba bujima.

Biuma ebi bipeta kutukuatshisha mu mushindu wa pabuwu bua tuetu kuandamuna ku majinga, ne nunku kupidhila ku milambu ya Nsabatu wa kumudilu. Bana betu banangibue mapa enu kupesha bakadi bajimija nzubu yabo muaba wa kusomba, bikondo bia ntatu. Kufila bia kudia kudi amue meku ne kutangila bimpe bana ba nshiyi ne bakaji ba mu lufuila, mu kubatuadila dikuatshisha ne bintu biakadibo nabi dijinga. Milambu eyi kukuatshisha kabidi bua kufila maminu kudi baledi bua bamone mua kudima bua kudisha meku abo ne kuenza tumue tu midimu. Bantu ba bungi batudi nabo ditabuja dimue kuenzabo mudimu ne kupatula bintu biakadibo kabayi nabi diambedi.

Nzambi tuasakidila, mu bikondo ebi bia mateta, ba bungi bakapeta lubila ne bobo kufila mapa ab opa tshioshelu tshia Mukelenge. Mu dina dia bonso bakapeta bintu ebi, tudi tunuela tuasakidila ne mutshima onso.

Kadi, majinga kaena majike, dituku dionso adi anu enda avulangana, ne mutshima wa dipa udi ne dikuatshisha dia bungi.

« Mutshi Mutshiamakane wa ku Golgotha udi ulomba mutshima wa dipa kudi muyidi yonso wa Kilisto. Mukenji udiwo uleja patoke, udi mukenji wa kupa, udi anu wa kupa misangu yonso. Ku malu a luse lutambe ne ku bienzedi bia dinanga, n'kudi bimuma bilelela bia moyo wa buena Kilisto biya kumueneka ku mesu ». – *Conseils à l'Economie, p. 16*

Lelu ewu, panudi nufila milambu ya pa buayi bua Nsabatu wa kumudilu, enzayi muenu monso bia kupesha Nzambi buneme. Nansha ne bia bungi anyi bikese, muntu yonso udi mua kuenza muende monso. Biuma bipeta nunku ku dinanga edi dia bana ba muntu, netutungunuke ne kuabanya masanka kudi bana betu mu Buloba bujima.

« Udi upesha bapele bintu udi wabanyangana nabo disanka, ne ye ye mene udi upeta bia bungi kutamba kabidi » *'Ibid, p. 13'*. Nzambi anubeneshe bia bungi !

Tshibambalu tshia Malu a luse ku Générale Conférence.

YEZU NE NIKODEMO

« Yezu wakamuandamuna ne, Bulelela, bulelela, ndi nkuambila ne, Bikala muntu kayi muledibue tshiakabidi, kena mumanye mua kutangila Bukelenge bua Nzambi. » ‘Yone 3 :3’.

« Bua mayi kupueka mu mutshima, mayi mempe, bidi bikengela bua mushimi waho wikale muakane. Ewu udi udienzeja, mu kutumikila kua mikenji, bua kufika mu Diulu ku bienzedi biandi, n’nguenza bualu budi kabuyi mua kukumbana nansha » - *Jésus Christ, p. 153*

Bia kubala : *Vers Jésus, Shapita 8*

Dia kumudilu

26/01

1. MUNTU WA MUSHINGA UDI UKEBA BUA KUSAMBAKENA NE YEZU

a. **Nikodomo wakadi nganyi ne m’mushindu kayi wakadiye ubadibua kudi bantu ?** *Yone 3 :1,10*

« Nikodemo, wakadi mukulumpe wa dibala wa kunemekibua mu m’puilu munene wa bera Isalele, wakadi ne dimanya dikumbane dia malu dia pa pabuadi, wakadi ne muanzu munene ne muntu wa kueyemenyibua kudi tshisamba tshia bera Yuda ... Nansha muakadiye mabanji, muena menji ne wa kunemekibua, wakadi udiunvua mukokibue kudi muntu wa bupuekele muena Nazalata, mu mushindu udi kawuyi wa kunvua » - *Jésus Christ, p. 150*

« Wakadi mufalase wa disu dikole ne wakadi uditumbisha bua bienzedi biandi biakane. Ne wakadi nunku mutua mushinga bua malu andi a luse ne a kupa kua bintu bia kulongolola nabi midimu ya mu ntempelo, ne wakadi utekemena buimpe bua kudi Nzambi. » - *Ibid, p. 152*

b. **M’mu meba kayi akaya Nikodemo kumonangana ne Yezu ?** *Yone 3 :2b*

« Tumanyayi muaba uvua Musungidi uya kusomba pa nkayandi ku mukuna wa Oleve, kuindila bua midima yanji kubuela mu tshimenga, nunku ye ye kuditua mu dikeba dia Yezu » - *Ibid, p. 151*

2. MUYUKI WA MUNTU MUKUABO KAYIKU

a. N'tshinyi tshidi tshileja bua ngikadilu udi wa lunvu wa Yezu padiye muakidile
muenyi wandi mu meba a butuku mene mene ? *Misambu 31 :20-21 anyi 21-22*

« Nikodemo wakajinga kuyukila ne Yezu mene mene, kadi kakateta bua kuenza nunku ku tshia buashi. Muena Yuda wa mu mulongo wakadi wandi bamusangana mudipuekesha mu kuleja bulunda buandi ne dinanga bua muyishi wakadi kayi mutambe kumanyibua. Bu m'puilu wa bakulumpa ba mabala wakamanya bua dipetangana edi, bakadi kumuseka bikole ne kumutandisha. Yeye kuangata dipangadika kukeba bua kuenza muyuki mu musokoko, mu kutshinka bua se bu yeye wakaya kudi Yezu bantu bonso bamone, kuenza kuandi eku kuakadi mua kuikala kulonda kudi bantu bakuabo bu tshilejelu » - *Jésus Christ, p. 151*

b. M'mushindu kayi wakatuadija Nikodemo muyuki wandi ne Yezu ? *Yone 3 :2*

« Kumpala kua Kilisto, Nikodemo kupeta mashika bua kuakula, bu ne wakadi udienzeja bua kusokoma mu kuakula. ‘Kuamba ne, Labi, tudi bamanye ne wewe udi Muyishi’ Udi mufuma kudi Nzambi ; bualu muntu kena mua kuenza bishima ebi biwudi wenza, bu bikala Nzambi kena nandi ». Mu kuakula bua mapa akadi kâyi kudi bantu tshianana tshianana a Kilisto, bu muyishi, ne bua kuenza kua bishima, Nikodemo wakadi utekemena bua kulongolola mushindu wakatuadija muyuki wandi. Meyi andi akadi ne tshipatshila tshia kukeba muyuki mukole ne musheme wa mu musokoko ; kadi mu bulelela meyi andi akadi aleja dipapisha dia mutshima. Mu Yezu, Nikodemo kakadi mumanye Mashiya nansha, kadi wakadi mu mumanye anu bu Muyishi mutuma kudi Nzambi. » - *Ibid.*

c. N'ndiyi kayi diakatshintshimika nadi Kilisto musangu umue Nikodemo ? *Yone 3 :3*

« Pa mutu pa yeye kuitaba ku moyo mu muela, Yezu kumutangila, bu ne wakadi ubala munda mua musuka wandi. Menji andi adi kâyi nshikidilu kumuambilawu ne udi muntu udi ukeba bulelela. Kumanya tshiena bualu tshia dikumbula diandi, udi musue kukolesha dituishibua dikadi dimana kusomba mu menji andi. Ubuelu musangu umue mu muyuki, ne diyi ditue, kumuambilu ne : ‘Bulelela, bulelela, ndi nkuambilu ne, Bikala muntu kayi muledibue tshiakabidi, kena mumanye mua kutangila Bukelenge bua Nzambi’ » - ‘*Yone 3 :3*’.

Nikodemo wakadi mulue kudi Mukelenge ne ditekemena dia kukokangana nandi ku meyi, kadi Yezu kuleja patoke mikenji ya ntaku ya bulelela » - *Ibid, p. 152*

3. DILEDIBUA TSHIAKABIDI

a. **Nikodemo wakenza tshinyi pakamubuluila Kilisto patoke tshiakadiye natshi dijinga, ne bu ye, bua tshinyi bonso buetu tudi dijinga ne kupidishila ku diledibua dipia dipia ? Yone 3 :4-8**

« Tshinfuanyi tshia kuledibua tshiakabidi kudi Yezu muambe, kakuakadi bualu bupia bupia mene mene kudi Nikodemo nansha. Bakadi bafuanyikija misangya bungi bana baledibue bapia bapia bu bantu ba bisamba bia bende ba kulamata ku ditabuja dia Bena Isalele. Wakadi ne bua kuikala munvye tshiakadi Kilisto muakula, kabiyi mu luidi lua kuledibua kua mu mubidi nansha. Kadi wakadi muitabuja bua se ye ye biandi udi ne buneme bua kubuela mu Bukelenge bua Nzambi bu muena Isalele, bilondeshile ku diledibua diandi mu mubidi. Kayi nansha unvua dijinga dia kushintuluka, kupeta tshinkatamuina mu kunvua kua diakula Musungidi. Meyi akakula Yezu kumupeshawu tshinji. Budisu bua bufalese kuluangana ne dijinga dia bushuwa dia kumanya bulelela. Kukema bikole pa kumona Kilisto kayi mua kubala bua mulongo wandi mu Isalele. Mukokeshibue ne bualu ebu bua tshinkatamuina, kuakula ne lubombo ne : ‘M’mushindu kayi udi muntu mukulume mua kuledibua ?’ Mufuanangane ne bantu bakuabo ba bungi, tshikondo tshidi bulelela budi butapa buya kubuela mu kondo kaboka moyo, kuya kunvua bua se muntu wetu yonso ewu wa tshifukidi kena mua kuakidila malu a Nyuma a Nzambi. Kakuena tshintu munda muandi tshidi mua kuandamuna ku malu a Nyuma ; bualu m’mu nyuma mudibo mua kujandula à malu. Musungidi kena ukokangana meyi ku meyi. Mu kujula kua tshianza ne buneme, ye ye kuambulula anu bulelela abu ne : ‘Bulelela, bulelela, ndi nkuambilane, Bikala, muntu kayi muledibue tshiakabidi kudi mayi ne kudi Nyuma, kena mumanye mua kubuela mu bukelenge bua Nzambi » - *Jésus Christ, p. 152-153*

b. **N’tshikondo kayi ne m’mushindu kayi udi muntu mua kuledibua tshiakabidi ? Yone 1 :12-13**

« Kadi « Nzambi wakatamba kunanga ba pa buloba, kubapesha Muan’andi Umuuepele mulelola », bua kutuangaja muntu nandi ye ye nkayandi. » ku malu mempe menza a Yezu, tshipungidi kuenzeka pankatshi pa Mufuki ne tshifukibua ; tshigukibua tshienzulula tshipia tshipia ku ngasa wa Nzambi, tshipeshibue moyo mupia mupia, tshintuludibue ku ‘kuledibua kupia kupia’ kudi Yezu wamba ne koko kakuyiku, kakuena ‘Udi mua kutangila bukelenge bua Nzambi » - *La Tragédie des Siècles, p. 508*

« Ku tshienzedi etshi tshipopele tshia ditabuja mu Nzambi, Nyuma Muimpe kunulela mu moyo mupia mupia. Nudi katataka bena mu diku dia Nzambi, ne Nzambi udi mununange bu mudiye munange Muan’andi. » - *Vers Jésus, p. 51*

4. DILENGEJIBUA NE DILEDIBUA TSHIAKABIDI

a. N'tshinyi tshidi tshileja mu tshinfuanyi dilengejibua ne diledibua tshiakabidi budi mu diledibua dipia dipia ? *Mâko 16 :16a*

« Bukole budi bushintulula bua Nzambi budi mua kushintulula menji mapiana ne mapeta, bualu ntendelelu wa Yezu udi wa kujula musuka kûlu. « Diledibua dia tshiakabidi » didi dikale munda muadi ne dishintuluka, ne diledibua dipia dipia mu Yezu » - *Le Foyer Chrétien*, p. 197
 « Musungidi wakenza dibatiza tshimanyinu tshia kubuela mu bukelenge buandi bua mu Nyuma. M'bualu budi kukumbaja buimpe kudi bonso badi bajadika bua bukokeshi bua Tatú, bua Muana ne bua Nyuma Muimpe. Diambedi ne mulume yonso anyi mukaji yonso kuakidibua munda mua Ekelezia, diambedi ne yeye kubuela mu bukelenge bua mu Nyuma bua Nzambi, mulume anyi mukaji udi ne bua kupeta tshimanyinu mu dina dia Nzambi ne : ‘Yehowa udi buakane buetu » *Yelemiya 23 :6*.

Dibatiza, n'dibenga dia patoke buloba. Aba badi babatijibua mu dina dia Tatú, dia Muana ne dia Nyuma Muimpe, mu kubuela kuabo kua mu moyo wa buena Kilisto, badi bajadika patoke ku mesu kua bantu bua se bakubenga bua kulonda Nsatana ne bakulua bena mu Diku dia Bukelenge, Bana ba Mukelenge wa Diulu. Bakutumikila mukenji wa Mukelenge udi ne : « Umukayi munkatshi muabo,nuikale batapuluke ... kanulengi tshintu tshibipa »

Ne mulayi udi muenza ne : ‘Ne ngikale kunudi bu Tatú, ne nuenu nenuikale kûndi bu bana banyi balume ne bakaji » - *Témoignages pour l'Eglise*, vol. 2, p. 453-454

b. Bualu budi buamba munyi bua ngikadilu wetu mubi wa buntu ne bua bulongolodi bua Nzambi budi bua kutushintulula ? *Yone 3 :6 ; Yelemiya 17 :9 ; Efeso 5 :26-27*

« Bidi bualu bucole kutudi n'kayetu bua kudipatula mu dijimba dia bubi mutudi badine nkayetu. Mitshima yetu idii mibi, ne katuena bakumbane bua kuyishintulula ...

Nkoleshelu, kumanya kua malu a ngelelu wa menji, kuibidiya kua disua, kudienzeja kua buntu budi bionso ne nyungulilu wabi ; kadi apa kabiena ne bucole nansha. Bidi muakuenza dilongolola didi dia pa mbelu ku mesu kua bantu dia ngikadilu, kadi kabiena mua kushintulula mutshima, anyi kulengeja mishimi ya moyo. Bua kumbusha muntu ku ngikadilu wa bubi ne kumutuala ku tshijila, bidi bikengela bucole budi bukuata mudimu munda, moyo mupia mupia udi ufumina mu Diulu.

Bukole ebu, N'Yezu. Ngasa wandi nkayandi n'ngudi mumanye mua kupesha makole adi kâyi anyunga a musuka wa buntu moyo, ne kuakoka kudi Nzambi ne ku tshijila » - *Vers Jésus*, p. 18

5. MOYO MUPIA MUPIA, BIENZEDI BIPIA BIPIA

a. N'lumu kayi lufunda pashishe kudi **bapostolo pa bidi bitangila dishintuluka didi ditangila ku diledibua dia tshiakabidi ?** *Galatia 2 :20 ; 1Yone 2 :15-17*

« Bukole budi bushintulula bua Nzambi budi mua kushintulula bienzedi bipiana anyi bipeta, bualu ntendelelu wa Yezu udi wa kubandisha musuka ku tshipidi tshia pa mûlu.

« Kuledibua tshiakabidi » kudi ne dishintuluka, diledibua dipia dipia mu Yezu » - *Le Foyer Chrétien, p. 197*

« Paulo wakadi mutuishibue bua se bikala menji a muntu adi mafikisha bua kunvua bua mulambu wa kukema mufila kudi Mutambe bunene wa mu Diulu, buiminyi bonso buakadi kuikala bumbusha mu mitshima yabo. Udi ulombola diambedi menji ku mulongo wakadi nawu Kilisto mu Diulu, mu muaba udi Tatu wandi Udi umbusha, pashishe uteka ku luseke butumbi buandi, ne kuitabuja kukole ku budisuale ku ngikadilu yonso ya dipuekeshibua dia mulongo wa ngikadilu wa buntu, kutuala majitu adi a muena mudimu, ne kulua mutumikidi tô ne ku lufu lua bundu butambe, ludi muntu kayi mua kuitabuja, lua bundu bua bungi be, lua kanyinganyainga katambe – lufu lua ku Mutshi Mutshiamakane. Bena Kilisto badi mua kubandila dilengejibua edi dia kukema dia patoke dia dinanga dia Nzambi kudi muntu, koko kakuyi diunvua dia dinanga ne kakuyi diunvua dia se katuena betu ? Mukelenge wa buena ewu kakuena mushindu udi ku mukuatshila mudimu ne disakibua didi ne mashika ku mutshima, dia mutshima wa biuma ne buiminyi. » - *Testimonies for the Church, vol. 4, p. 458*

« Ndi n'nuambilu nuenu bu muakambilu Kilisto Nikodemo ne : ‘Bikengela bua nuledibua tshiakabidi’. Badi Kilisto muikale ukokesha munda muabo kabakupeta dijinga edi nansha dimue dia kudikija kudibala kua buloba. Muaba onso ne bikale dibendele dia Mutshi Mutshiamakane, bajadika anu kulonda kua bipatshila anu kulonda kua bipatshila bia kûlu mene mene ne ntema yabo ku bienda bualu bia buneme bitambe bidi bantu ba pa Buloba badibuinke. Bilulu bietu, nzubu yetu, miyuki yetu biakadi ne bua kuikala bijadika tshijila tshietu kudi Nzambi. M'bukole bua mushindu kayi buikala kudi aba bayaya kuleja nunku ne m'balekele bionso bua Kilisto » - *Ibid, vol. 5, p. 189*

Disambombo

31/01

Makonka a kuambulula dilesona

1. M'mushindu kayi wakadi Nikodemo udimonu bua bienzedi biandi bimpe ?
2. M'mushindu kayi wakadituala Nikodemo kumpala kua Kilisto ?
3. Bidi biunvuija tshinyi ‘kuledibua tshiakabidi’ ?
4. M'mushindu kayi udi kuledibua kupia kupia kuenzeka ?
5. N'kushituluka kayi kua ngikadilu kudi kuluila ku diledibua dipia dipia, ne m'bua tshinyi ?

TSHIENZEDI TSHIA NYUMA MUIMPE

« Bu muakabisha Mose Nyoka mu tshipela, nunku budi Muana wa Muntu n’abo mbua kubishibua momumue, bua muntu yonso udi umuitabuja ikale ne moyo wa tshiendelele » - *Yone 3 :14-15*

« Tangilayi, tangilayi kudi Yezu ne nuikale ne moyo ! » - *Christian Education, p. 76*

Bia kubala : - *Les Paraboles, p. 76*

Dia kumudilu**02/02****1. KUEBEJA NGUMU**

a. N'lukonko lua Nikodemokayi ludi luleja ne mutshima wandi wakadi wenda upeta lutulu ? *Yone 3 :9*

« Yezu kuambila Nikodemo mu mushindu mukuabo ne : Ke kukokangana kudi mua kukukuatshisha, kâ meyi a bungi a kuamba adi mua kuplesha musuka webe butole. Bidi bikengela bua wikale ne mutshima mupia mupia, tshianana kuakujandula bukelenge bua mu Diulu. Ka dilejibua dinene dia patoke didi mua kukufikisha mu mulongo muakane, kadi m'bipatshila bipia bipia, kuenza kua malu kupia kupia. Udi ne tshia kuledibua tshiakabidi. Padiku kakuyi kushintuluka eku, kudi kuvuija malu onso mapia mapia, bimanyinu bionso bitambe bidi mua kumueneшибua bidi patupu. Dijinga didi mu mutshima webe ; udi ne tshia kushintuluka, anyi kua kumona bukelenge bua Nzambi.

Diakula edi diakadi dia kupuekesha kua milongo bua Nikodemo ... Kakadi nanga nanga mene muena malu a Nyuma bua kujandula luidi lua meyi a Kilisto. Kadi Musungidi kakapingaja diyi ku diyi ...

Bumue bukenke bua bulelela kabuena mu menji a mulombodi. Meyi a Kilisto kumupesha dipapuka ne kumufikisha bua ye ye kuebeja ne : ‘Bualu ebu budi mua kuenzeka munyi ?’ Yezu kumuandamuna bulelela ne : « Udi muyishi wa Isalele, ne kuena mumanye malu â ? » Meyi andi kuplesha Nikodemo diyisha edi : pa mutu pa kupeta tshinyi ku meyi â mapepele a bulelela ne kuenza lubombo wakadi kuikala ne m’muenenu wa bupuekele wa malu mu ye ye nkayandi, anu dipanga diandi dia mu nyuma. Kadi, meyi a Kilisto kuambibua ne diyi dikole, lutangilu ne diyi bileja dinanga dishuwa shuwa bua bualu buandi ne kakadi mubungamija pakapetaye menji a ngikadilu wandi wa dipuekeshibua dia milongo ». – *Testimonies to Ministers, p. 368-369*

2. KUSHINTULULA NGIKADILU WA TSHIBIDILU

a. N'tshinyi tshiakadi tshipesha bafalase budisu ? *Luka 18 :9-12*

« Bena Yuda bakadi bantu ba kumpala bakubikiduba diambedi bua kubuela mu budimi bua Mukelenge, bua nunku bobo kupeta budisu ne kulua nunku bantu bena buakane budi buabo.

Kubalabo bua bidimu biabo bia bungi mu mudimu bu ne badi ne diese ku difutu dinene ditambe bantu bakuabo. Babo kunyิงalala bikole pa kunvuabo ne bantu ba bisamba bia bende bakadi biabo ne diese dia mu nyuma bu bobo biabo ! » - *Les Paraboles*, p. 352.

b. M'mushindu kayi udi Yezu unvuija mudimu wa Nyuma Muimpe mu mutshima ? *Yone 3 :8*

« Padi lupepele lunyungisha matamba a mitshi, kudi tshiôna tshia mabeji ne bilongo ; kadi lupepele kaluena lumueneka, ne muntu kena mumanye kudilu luluila ne kudilu luya. Ke mushindu udi Nyuma Muimpe wenza mudimu mu mutshima. Kakuena mushindu wa kunvuija mudi lupepele lunynguluka. Bu mudiku kakuyi mushindu wa kunvuija tshikondo ne m'muaba kayi mujadika mene mene anyi kuvuluija bikondo bia dikudimuna dia mutshima, ne bua kujadika ne dikudimuna edi dia mitshima ne diakadi dilelela. Ki mushindu udi kawuyi umueneka wa lupepele, Kilisto udi wenza nunku mene mene mu mutshima » - *Jésus Christ*, p. 154

c. M'mushindu kayi udi menji a tshimuuenekelu tshia Nzambi malamika bikole mu mutshima ? *Yelemiya 42 :3 ; Matayo 16 :17*

« Kakese, kakese, nansha kakuyi menji a kumanya mudi bualu buenzeka, musuka udi wakidila menji adi ne tshimuuenekelu tshidi tshinkoka kudi Kilisto. Kudi mushindu wa kuakidila menji à mu kuelangana kua menji pa bualu bandi, mu kubala kua Mifundu, anyi mu kunvua kua meyi kudi Muambi. Musangu umue, ku dibikila didi difumina musangu umue kudi Nyuma Muimpe, musuka udi udilekelela ne disanka mu bianza bia Yezu. Ku kudimuna kua mutshima kua mushindu ewu kudi kubadibua ne n'kua kuenzeka musangu umue ; mu bulelela kudi tshipeta tshia tshienzedi tshidi tshia kuenda kua bitekete, bua lutulu ne kudi kulepesha kudi Nyuma wa Nzambi. » - *Ibid*.

« Lekelai Nyuma wa Nzambi atekeshe ne akokeshe mitshima yenu. Lekelai misuka yenu idi mikuatshika mashika a dibue dibue edi dienguluke ku buenjeji bua Nyuma Muimpe. » - *Lettres and Manuscripts*, vol. 12, Letter 53, 1897

3. TSHIMANYINU TSHIA KULEDIBUA TSHIAKABIDI

a. M'mushindu kayi udi tshienzedi tshia munda tshia Nyuma Muimpe tshilejibue patoke pa mbelu ? *Galatia 5 :22-25*

« Nansha kaluyi lumueneka ku mesu, lupepele ludi luenza bienzedi bidi bimueneka ku mesu. Bidi bia mushindu wa momumue ne tshienzedi tshia Nyuma Muimpe pa musuka tshidi tshiya kumueneka patoke mu bienzedi bionso bia ewu udi munvua bukole bua lupandu.

Padi Nyuma wa Nzambi wangata muaba munda mua mutshima, moyo udi ushintuluka. Menji a bubi adi mateka ku luseke, bienzedi bibi bidi bibengibua ; dinanga, kudipuekesha ne ditalala bidi biangata muaba wa tshinji, kusamina kua mutshima, matandu.

Disanka didi diangata muaba wa kanyinganyinga, ne mpala udi uleja munya wa mu Diulu. » - *Jésus Christ, p. 154*

b. N'tshikondo kayi tshidi muntu wakidila ngasa ewu udi ushintulula ? *Lomo 10 :9-10 ; 1Yone 1 :9*

« Kakuena muntu mua kumona tshianza tshidi tshimbula bujitu ; kakuena muntu mua kumona munya udi upueka ufumina ku miaba ya kuikala ya mu Diulu. Dibeneshesha didi dipeta tshikondo tshidi musuka udilekelela kumpala kua Nzambi. Apu bukole budi kabuyi bumueneka budi bufuka tshifukibua tshipia tshipia mu tshinfuanyikiji tshia Nzambi. » - *Ibid.*

« Bu bikala Nyuma Muimpe usonga ne upeya mutshima dituku dionso, nenuikale ne m'muenenu wa Nzambi udi wa kumona tshidi ngikadilu wa bukelenge bua Nzambi. Nikodemo kupeta dilesona dia Kilisto ne ye ye kulua muena kuitabuja mulelala » - *Testimonies to Ministers, p. 369-370*

c. M'mushindu kayi udi Kilisto ufila tshilejelu tshia mudi bualu ebu buenda buya ? *Matayo 13 :33*

« Ntuntumuna wa musabu wa mampa udi utuntumuna mu kuenza eku kudi kakuyi kumueneka ku mesu. Luevenyi lua bulelala, lolo kabidi, ludi luenza mudimu mu musokoko, kakuyi kuela kua mbila, kadi luevenyi ludi anu lutungunuka ne kuenza mudimu wa kushintulula kua musuka. Bidi mutshima musue bia tshifukidi tshia muntu bidi mpindieu bitekesha ne bisekenkeja, ne kudi katataka menji mapia mapia, bipatshila bidi bisaka bipia bipia bidi bimueneka. Moyo wa Yezu Kilisto udi ulua tshilejelu tshidi kuidikija. Menji adi mashintuluke ne makole a ngelelu wa menji adi matangija ku disangu dipia dipia. Muntu kena mupeshibue makole mapia mapia, kadi anu adiye nawu ngadi amuvuija mukumbane bua kuenzela Nzambi mudimu. » - *Les Paraboles, p. 77*

4. TSHINFUANYI TSHIDI TSHIMANYA BIMPE

a. M'mushindu kayi wakafuanyikija Yezu dipopedibua diandi ku Mutshi Mutshiamakane diakadi ne bua kuenzeka ? *Yone 3 :14-15*

« [Yone 3 :14-15]. Muaba ewu Nikodemo kudiunvua bua se ewu m'muaba wanyi wa tshibidilu. Tshinfuanyi tshia Nyoka wakajudiba kumunvujatshi mudimu wa Musungidi. Apu m'pakadi bana ba Isalele benda bafua mu tshilpele bua disumibua dia kudi Nyoka ya lulengu, Nzambi kuambila Mose bua ye ye kuenza Nyoka wa tshiamua tshia mitaku ne ye ye kumulembeleja bua bantu bonso bamutangile. Pashishe kumanyishabo mu tshitidilu tshionso bua se, yonso watangila Nyoka neikale ne moyo. Bualu buakadi bumanyibue bua se Nyoka mu ye ye nkayandi kamuakadi bukole budi busungila. Tshiakadi anu tshinfuanyi tshia Kilisto. Bidi bia momumue bua se tshinfuanyi tshidi tshifuanangana ne Nyoka mibutudi kubandishibua kûlu bua londapu luabo, ne nunku muntu mukuabo kulua ‘mu mubidi mufuanangane ne wa bubi’ (*Lomo 8 :3*), bua kuikala Mupikudi wa bantu. Bena Isalele ba bungii bakadi ne ntema mivule ku milambu ya kufila bua bobo kupikudibua ku bubi. Nzambi wakasua kubayisha bua se mu milambu ya kufila, kamuakadi malu mimpe kutamba Nyoka wa tshiamua tshia mitaku. Nyoka ewu wakadiku nunku bua kutuma menji abo kudi Musungidi, wakadiku nunku bua londapu lua kusumibua kuabo anyi bua kupeta kufuidibua kuabo kua luse ku mibi yabo, bionso biakadibo ne bua kuenza bua buimpe buabo biakadi bua kuleja patoke ditabuja didi dikale Dipa dia Nzambi. Bakadi ne bua kutangila ne kuikala ne moyo » - *Jésus Christ, p. 156-157*

b. Nansha bualu buambibua nunku, bua tshinyi bamue bantu bakajimija moyo ?
IKolinto 10 :9 ; Ebelu 3 :12

« Bena Isalele ba bungi kabakamona dikuatshisha nansha dimue mu londapu luakafila Diulu. Banyunguluka kudi bitalu eku ne kuaka ne kudi bantu bakadi pepi ne kufua, batuishibua bua se koko kakuyi dikuatshisha dia kudi Nzambi, bakadi bantu bajimine, nansha nanku, bakadi anu badilakana bua mputa yabo ne bisama, apu biabo bakadi kupeta londapu musangu umue » - *Patriarches et Prophètes, p. 410*

c. Bituikala basue kusungidibua, tudi ne bua kutangila muaba kayi ? *Ebelu 6 :19-20*

« Bipeta bibi bia bubi bidi kabiyi kuepuka an uku londapu ludi Nzambi nkayandi ufila – Bena Isalele bakasungila mioyo yabo mu kutangila ku Nyoka wakadi mukudika kûlu, bakaleja ditabuja diabo. Bakikala ne moyo bualu bua bakitabu ja diyi dia Nzambi, ne kudifilabo mu londapu lufila bua kondapibua kuabo. Muntu mubi udi kabidi mua kutangila kudi Kilisto ne kuikala ne moyo. Udi upeta difuidibua luse ku ditabuja ku mulambu wa kulengeja nawu bubi Yezu Kilisto mu ye ye nkayandi udi ne buakane, bukole budi bondapa muntu mubi udi unyingalala bua bubi » - *Ibid, p. 409*

5. MESU IKALA ANU MATANGILE

a. **N'dilesona kayi dia kunvua Nikodemoo pashishe ditudi ne bua kuyila ne kukuata misangu yonso mu menji ? Efeso 2 :8 ; Luka 13 :20-21**

« Bantu ba bungi badi badiebeja bua tshinyi kudi ba bungi badi anu bamba ne m'bitabuja diyi dia Nzambi kadi kabayi bashintuluke bia ku mesu nunku mu meyi abo, mu menji abo ne ngikadilu wabo ; bua tshinyi kudi ba bungi badi kabayi mua kuitabuja diyi ditapuluke ne diabo, badi bayaa kumueneka kabayi bunvua bimpe to padiku bualu budi kabuyi bupetangana ne tshidibo balongolola ne majinga abo, ne badi bayaa kuakula meyi makole ne a tshinji. Badi bamueneka bikale ne buiminyi, ne kudifila kudibo, badi bafika tshinji nunku nebikale ne meyi adibo bakula kâyi a menji nansha anu bu bantu bema buloba.

Badi baleja ku dinanga dia bungi kua mushindu wa momumue, budisu bobo bumue, dinanga dia bungi dia tshidi moyo musue, ngikadilu anu wa mushindu umue mubi anu wa pakadibo kabayi banji kumanya diyi dia Nzambi.

N'tshimanyinu tshia se ke m'banji kukudimuna mutshima nansha. Kabena basokoka mu mitshima yabo luevenyi lua bulelela nansha, ne luevenyi elu kaluakapeta tshikondo tshia kuenza mudimu walu. Menji abo â an uku bubi, ka tshifukilu anyi mapeta, kâkakokesha bua ku bukole buandi budi bushintulula. Moyo wabo udi uleja patoke dipanga kuikalaku dia ngasa wa Kilisto ne kupapisha kuabo kua mutshima ku bukole ebu budi mua kushintulula ngikadilu.

« Ditabuja didi difuma ku diunvua, ne diunvua didi bua diyi dia Kilisto » (*Lomo 10 :17*). Mifundu m'bena mudimu ya ba bukole bua bungi budi bushintulula ngikadilu. Kilisto wakatendelela nunku : ‘Ubajidle mu bulelela : Diyi diebe m'bulelela’ (*Yone 17 :17*). Diyi dia Nzambi didi dikuatu mudimu mu mutshima wa ewu udi udilonga ne wenza mudi Diyi edi n'kudiye uya kukokesha menji andi onso mabi. Nyuma Muimpe udi uya kubuela biandi mu mudimu bua kutuisha bua bubi ; ditabuja didi diledibua nunku ku dinanga dia Kilisto didi dishintulula mubidi, musuka ne nyuma ku tshinfuanyi tshia Mukelenge. Nunku, Mukelenge udi mua kuenza netu mudimu bua kuenza disua diandi. Bukole budi butupebua budi buya kuenza mudimu munda ne pa mbelu ne budi butusanka bua kuambila bakuabo bulelela buakalejibua patoke kutudi » - *Les Paraboles*, p. 78

Disambombo

07/02

Makonka a kuambulula dilesona

1. Ngikadilu wa pa buandi wa bafalase wakadi wa munyi mu tshikondo tshia Kilisto ?
2. Unvuija mushindu kayi utudi bavuijjibue bantu bapia bapia bafuane Kilisto.
3. M'mushindu kayi udi kushintuluka kua mutshima kulejibue patoke ?
4. Unvuija tshinfuanyi tshia nyoka mukudika kûlu.
5. M'mushindu kayi udi lusumuinu lua luevenyi luleja kudiunda kua ngasa wa Nzambi ?

YEZU NE YONE MUBATIJI

« Budiye n'abo m'bua kutumba, bündi n'abo m'bua kupueka » - *Yone 3 :30*

« Yone Mubatiji, Musungidi wetu kumuamba ne udi Umue wa mu baprofete banene. Biabi, n'dipanga kuperangana kayi pankatshi pa ngakuilu wa muntu ewu wa Nzambi ne wa babungi bakuabo badi badiamba ne m'bena mudimu ba Mutshi Mutshiamakane !

Padibo bamuebeja ne yeze N'Kilsto anyi ? Yone udi wamba yeze kena nansha mukumbane bua kusulula nshinga ya bisabata bia Mukelenge wandi ! » - *Testimonies for the Church, vol. 5, p. 224*

Bia kubala : - *Testimonies for the Church, vol. 5, p. 721-729*

Dia kumudilu

09/02

1. TSHILUMBU MUNKATSHI MUA BAYIDI

a. **M'matandu kayi akajuka munkatshi mua bayidi ba Yone ne Bena Yuda ? Yone 3 :25**

« Bayidi ba Yone bakadi bamueneka ne mukawu wa mushindu wakadi Lumu lua Yezu luenda lumanyika bikole mu bantu. Bakadi tô ne pepi bua kupidia ne kuakula bibi bua mudimu wandi, ne tshikondo kumueneka bua yeze kudileja katataka. Bakadi bakokangana ku meyi ne Bena Yuda bua kumanya bua se bikala dibatiza dikale ne mudimu wa kulengeja musuka ku bubi ; bakadi bajadika ne dibatiza dia Yezu diakadi ditapuluke ne dia Yone. Kabakajanguluka bua bobo kutandangana ne bayidi ba Kilisto pa bidi bitangila meyi a kuamba mu kubatiza ne kufikilabo ku kuamba ne bobo kabena ne buneme bua kubatiza nansha » - *Jésus Christ, p. 160*

b. **M'mushindu kayi wakaya bayidi ba Yone mukawu wabo patoke bua mudimu wa Kilisto, ne n'diandamuna kayi dia buneme diakafila Yone ? Yone 3 :26-27**

« Yone wakadi biandi ne ngikadilu wa bilema ne mateketa biabuena bidi kudi bukuwa bantu, kadi dilengibua dia dinanga dia Nzambi kumushintulula wakadi mushikame mu kapepa kakadi kakayi ne buiminyi ne kulumba kua malu, wakadi ku mutu kua malu mabi a mukawu. Kakadi pepi ne bua kuanyisha dipanga kusankishibua dia bayidi bandi nansha, wakaleja patoke bua se wakadi ne lunvu lujalame lua malanda andi ne Mashiya, ne wakadi ne disanka dia kuakidila ewu wakalongololuela njila » - *Ibid, p. 161*

2. MUDIMU WA YONE

a. M'mushindu kayi wakaleja Yone bua se wakadi munvua tshiakadi mudimu wandi ? Yone 3 :28-29

« Yone wakadi udifuanyikija mushindu umue ne mulunda wa badi ne bua kuselangana, muikale pankatshi pabo, unzulula njila wa dibaka. Mudimu wa mulunda udi ujika padi mubaki wangata mukaji wandi musela. Tshidi tshishala kudiye n'kusanka bua yeYe wakadi pankatshi bua dibaka edi dienzeka. Bia momumue, Yone wakatumibua bua kutuala misuka kudi Yezu ne wakadi utangila bualu ebu ne disanka bua mudimu wa Musungidi bu muakadiwu uya kumpala » - *Jésus Christ, p. 161*

b. Unvuija mudimu wa Yone ne udi wetu. Yone 1 :23, 29

« Mu kutangila kudi Mupikudi ne mesu a ditabuja, Yone kubanda ku mutu mene mene kua kudifila. Kakadi pepi bua kukoka bantu kudiye, wakadi ukeba anu misangu yonso bua kujula meyi abot ô ne bua baya kutangila kudi Muana wa Mukoko wa Nzambi. YeYe wakadi anu diyi tshianana, diakadi diela lubila mu tshipela. Katataka yeYe kuitabuja bua kupuwa bua bantu kabayi kabidi kutangila kudiye, bua mesu onso ikala matangila kudi Munya wa moyo. Batumibue ba Nzambi badi basue kushala bena lulamatu ku mudimu wabo, kabena ne bua kukeba matumbi ne maneme buabo.

Dinanga dia bumeme nedikale dimina kudi dinanga dia Kilisto. Kakuena difuilakana didi ne bua kulua bua kunyanga Lumu Luimpe, ludi lua mushinga mukole mutambe.

Badi bamanya bua se mudimu wabo udi wa kuamba bu muakamba Yone Mubatiji ne : ‘Tangilayi, Muan'a Mukoko wa Nzambi, Udi umusha bubi bua ba pa Buloba’. Badi bajûla Kilisto ne bukua bantu budi bujudibua nandi. « Bualu bua Wa mu Diulu ne Udi Mubandishibue mûlu udi mushikame mujadikibue mu nkuasa wandi wa butumbi wa tshiendelele, udi dina diandi ne, Wa Tshijila, Udi wamba ne, Ndi mushikame mu muaba udi mule ne udi wa tshijila, ndi mushikame kabidi ne muntu udi ne mutshima munyingalale ne mudipuekeshi, bua kusangaja nyuma wau di mudipuekeshe ne bua kusangaja mutshima wa muntu udi unyingalala bua bubi » - *‘Yeshaya 57 :15’*, » - *Ibid, p. 161-162*

« kanukebi disanka didi dienu nkayadi nansha ne kuikala kuenu bimpe, kadi kebayi bua kumanya ne kuenza disua dia Nzambi. Muntu yonso adikonke bua se yeYe kena mua kulombola musuka kudi Muana wa Mukoko wa Nzambi, udi umbusha bubi bua ba pa buloba. Tshienia mua kukankamika muntu udi mutekeshibue mu mikolo anyi ? Tshienia mua kuikala mushindu udi usungila musuka bua bukelenge bua Nzambi anyi ? Tudi dijinga ne tshienzedi tshia bukole tshia Nyuma wa Nzambi mu mitshima yetu, bua tumone ke anu bua kuikala batuishibue bua tshilulu tshitoke, kadid m'bua kabidi kuenzeja bakuabo bua mena abo afundibue mu Mukanda wa moyo, kabayi mua kuâkupula mu nansha. » - *Historical Sketches, p. 140*.

3. DIPA DIA NYUMA

a. M'mushindu kayi wakandamuna musumba wa bantu ku lubila lua Kilisto ?
Yone 3 :32

« Biakamueneka kudi bayidi ba Yone bua se bantu bonso bakadi baya kudi Kilisto ; ne menji matue a kumona bitoke, Yone kuamba ne ‘kakuena udi mua kuangata bumanyishi buandi’, musumba mukese kutambe n’nguakadi pepi bua kupuitabuja bu Musungidi udi usungila bubi. Kadi, ‘Ewu wakuitabuja malu akambaye wakuteka tshimanyishilu tshiandi tshileja ne, Nzambi udi mulelela’ » ‘*Yone 3 :32*’.

b. N’nganyi udi mupeshibue kupa kua Nyuma ? *Yone 3 :34*

« Tudi bakumbane bua kuangata munya wa mu Diulu bu bantu bakadi bamane kumbusha bionso biakadi mu tuetu. Bidi bualu bucole bua kujandula ngikadilu wa Nzambi, anyi kuitabuja Kilisto ku ditabuja, anu bituikala tuakunvua ne menji onso ikale matuale mu bupika bua kutumikila Kilisto.

Nyuma Muimpe udi ufila kakuyi tshipiminu kudi bonso badi bapitshila mu bualu ebu. Mu Kilisto ‘mudi muikale tshiuwidi tshijima tshia Bu-Nzambi mu tshikadilu tshia mubidi. Ne nuenu nudi nûjibue tente munda muandi’ ‘*Kolosai 2 :9-10*’ » - *Ibid, p. 162*

c. N’Sapi kayi idiku bua kupeta tshitupa tshitambe bunene tshia Nyuma Muimpe ? *Yone 14 :15-17 ; Bienzedi 5 :32*

« Katuena anu ne bua kuamba ne ‘Ndi muitabuje’, kadi kabidi kuteka bulelala mu tshienzedi. M’mu kuenza malu bu mudi disua dia Nzambi mu meyi etu, mu ngikadilu wetu, m’mutudi tuleja malanda etu nandi. Padi mutu ubenga bubi, budi buikale kushipa kua mikenji, moyo wandi udi ulua bu mudi mikenji, mu ditumikila dipuangane. M’mudimu wa Nyuma Muimpe. Munya wa Diyi udi mulonga bimpe mene mene, diyi dia kondo ka moyo, bidi nyuma ulomba bidi bikuama mu mutshima dinanga didi dia Kilisto mene mene dia bushuwa, wakadifila ye ye mujima bu mulambu bua kupikula mutu mu kabujima kandi, mubidi, musuka ne nyuma. Dinanga didi dimueneshibua patoke ku ditumikila. Tshidi tshitapulula badi banange Nzambi ne badi batumikila mikenji yandi ne badi kabayi bamunange ne kabayi babala mushinga wa mikenji yandi, tshidi tshiya kumueneka bimpe mene mene » - *Testimonies for the Church, vol. 6, p. 92*

4. MUSHINGA WA DIBATIZA

a. **Bua tshinyi bidi bia mushinga bua kunvua bua tshidia tshitudi tuela bua kuya kudi Kilisto, Patudi tuangata dipangadika dia batubatize ? Yone 3 :36**

« Bakumbuha dibatiza, bikuabo bionso bidi mua kuenzeka, bidi bia patupu » - *Jésus Christ, p. 163*

« Kakuena bualu bua kukokangana bua kumanya ne dibatiza dia Yezu anyi dia Yone, didi dibatia mene mene dikumbane bua kulengeja bubi n'diepi. N'ngasa wa Kilisto n'ngudi upesha musuka moyo » - *Ibid.*

« Tudi mua kupeta mubidi udi kawuyi ufua anu kudiye. Yezu udi wamba ne : « Udi witabu ja Muana udi ne moyo wa tshiendelele ; kadi udi upidia Muana kena umona moyo » 'Yone 3 :36'. Ewu yonso udi musue kuenza bu mudi malu adi kukumbaja udi upeta dipa edi dia mushinga mutambe udi kawuyi kubala. Bonso badi ku disuminyina benza malu mempe ; malu adi kâyi manyanguke, nebatope 'moyo wa tshiendelele' 'Lomo 2 :7'. – *La Tragédie des Siècles, p. 581*

« Dibatiza, n'kubenga kua patoke kua buloba. Badi babatijibue mu dina dia Tatu, dia Muana ne dia Nyuma Muimpe, anu mu kubuela kuabo kua mu moyo wa buena Kilisto, badi baya kuamba patoke ne bakupidia kulonda Nsatana ne bakulua bena mu diku dia bukelenge, bana ba Mukelenge wa mu Diulu » - *Témoignages pour l'Eglise, vol. 2, p. 453-454*

b. **Unvuija meyi a kukema a Yone Mubatiji akaleja patoke ndondo wa kudifila kulelela kudi kunvuija kudi dibatiza ? Luka 3 :7-8**

« Yone Mubatizi wakadi uteka tshisuyi kuinshi kua miji ya mutshi. Wakadi utanda bua bubi, kayi bowa bua bipeta bibi biakadi ne bua kulua, mu kulongolola kua njila wa Muana wa Mukoko wa Nzambi.

Helode kulengibua mu kunvua kua bumanyishi buakadi buambi bua kakuyi bowa ne bua bukole bua Yone Mubatiji, ne kujinga bua kumanya tshinyi tshidi kuenza bua kulua muyidi. Kadi Yone kakadi mupange bua se Helode wakadi pepi ne kusela mukaji wa muan'abo, nansha muakatshidi mulume wandi ne moyo. Yeye kumuleja bua se kabiakadi bimpe bua kuenza nunku nansha » - *Premiers Ecrits, p. 154*

« Yone Mubatiji wakadi upisha bubi ne bua bantu ba milongo ya panshi ne bantu ba milongo ya kûlu mene mene. Wakadi wamba bulelela kudi bamfumu ne bantu ba buneme, bakadi basue kumunvua anyi kubenga kubunvua. Wakadi wambila mutu yonso pankayandi bualu buandi mu mushindu wa patoke » - *Messages Choisies, vol. 2, p. 169-170*

5. NGENZELU UDI MUIMPE

a. Tshikondo tshiakamanya Yezu ne Bafalase bakateta kukeba luya pankatshi pandi ne Yone, wakenza tshinyi ? Yone 4 :1-3

« Yezu wakadi mumanye se nebenze muabo monso bua kukeba matapuluka munkatshi mua bayidi bandi ne bayidi ba Yone. Wakadi mumanye bua se tshipetepete tshikole tshiakadi tshidilongolola bua kuya ne umue wa baprofete batambe bunene batu kabayi banji kufidibua kudi buloba. Ne dijinga dia kuepuka luya lonso ne kupanga kuperangana, ye ye kuya ku Ngalela mu ditalala dionso. Tuetu bietu, nansha bikale bena lulamatu ku bulelela, tuakadi ne bua kuenza ne muetu monso bua kuepuka bionso bidi ne bua kufikisha ku matandu ne matapuluka, bidi ne bua kuikala ne tchipeta tshidi tshia kujimija kua misuka. Tulonde tshilejelu tshitushila kudi Yezu ne kudi Yone Mubatiji misangu yonso matapuluka adi tshintu tshia kutshina. » - *Jésus Christ*, p. 163

b. N'tshinyi tshitudi ne bua kuyila ku ngikadilu wa Yone kumbusha lutatu ? Yone 3 :30

« Bantu ba bungi, pa kumbusha bayidi ba Yone, badi bela menji ne kukuma dikasa dimpe mu kuenza kua mudimu, m'bilondeshile diambedi mudi muena mudimu. Ntema m'mitangija kudi mnru pa mutu pa kutangila kudi Nzambi, mukawu udi umueneka, ne mudimu wa Nzambi udi unyanguka.

Muntu udi mupeshibue matumbi ne buneme bidi kabiyi bimukumbanyine udi pepi ne buteyi bukole bua mushinga wandi. Kena uya kunvua kabidi kueyemena kuandi kudi Nzambi. Bantu badibo bayisha bua kutekemena muntu badi balombodibue mu tshilema ne badi baya kule ne Nzambi.

Mudimu wa Nzambi kawena mua kuikala muambule tshinfuanyi ne tshitampi tshia muntu nansha. Ku bikondo ne bikondo, Mukelenge neajule biamua bikuabo bia mudimu, bidi bikumbane bua kukumbaja tshidi bulongolodi buandi bua malu. Disanka didi kudi badi bunvua ne bumeme buabo budi ne buakupuekeshibua ne badi anu bamba ne bambulula ne bu Yone Mubatiji : 'Yeye adiunde ne meme m'puekelele'.
– *Ibid*, p. 164

Disambombo

14/02

Makonka a kuambulula dilesona

1. Bua tshinyi bayidi ba Yone bakadi ne mukawu bua mudimu wa Kilisto ?
2. N'tshinyi tshiakambilu Yone bayidi bandi ?
3. M'bua tshipatshila kayi Dipa dia Nyuma Muimpe didi difidibue ?
4. M'mushindu kayi udi Dibatiza dikumbaja tshipatshila tshiadi tshilelela ?
5. N'tshinyi tshiakenza Yezu ne Yone pakamonabo bua se lutatu luakadi ne bua kuikalaku munkatshi mua bayidi babo ?

YEZU NE MUKAJI WA MU SAMALEYA

« Kadi wanua mayi ananupa kena wikala ne nyota kabidi tshiedelete ; mayi ananupa neikale munda muandi bu mushimi wa mayi abanda mu moyo wa tshiedelete » - *Yone 4 :14*

« Nekuikale anu nyota, kudi udi ukeba bua kujikija nyota ku mishimi ya buloba ebu. Bantu bonso badi ne majinga adi kâyi anu ajika. Badi anu benda bapumuna bua kukeba tshidi mua kukutshisha misuka yabo.

Kudi anu Umue udi mumanye mua kufila diandamuna ku dijinga edi. N'Kilisto nkayandi, « Udi bisamba bionso bia bantu bajinga », udi buloba buikale nandi dijinga. » - *Jésus Christ, p. 167*

Bia kubala : - *Témoignages pour l'Eglise, vol. I, p. 597-602*

Dia kumudilu

16/02

1. YEZU KU SUKA

a. Mu luendu luandi ku Ngalela, Yezu ne bayidi bandi bakimana muaba kayi ?
Yone 4 : 5-6

« Musomba ku muelelu wa Tshina tshia mayi, kunyima kua luendu lule, luenda katshia ku dinda, Yezu wakadi ne nzala ne nyota. Tshina tshiakadi munda munya ne nsese yadi kumosha. Kunvua nyota mikole, kujinga bua kusemena pepi ne tshina tshia mayi diakadi pepi nandi, kadi kakuakadi mushindu wa ye ye kusuna mayi mu tshina etshi bua kunua mayi matalale. Kakadi ne nshinga, nansha mulondo, ne tshina tshiakadi tshire. Wakadi biende unvua nzala ne nyota anu bu tuetue, ne wakindila bua muntu alue bua kusuna mayi » - *Jésus Christ, p. 165*

b. Nganyi wakulua ku tshina tshia mayi ? Yezu wakumulomba bua amuenzele tshinyi, ne n'tshinyi tshitudi mua kuyila ku muyuki ewu ?
Yone 4 :7

« Lukinu luakadiku pankatshi pa Bena Yuda ne Bena Samaleya, kupumbisha mukaji bua ye ye kupesha Yezu mayi bua kunua bua nyota ; kadi Musungidi wakakeba nsapi ya kunzulula nayi tshibi tshia mutshima wandi, ne m'babi ya bungi ya kuenza nayi malu idi ya kulela kua dinanga dia Nzambi, kukeba buimpe bua kudiye, pa mutu pakadiye ye ye Yezu mua kumupesha nabo. Bu ye ye wakapesha mukaji ewu tshintu, imue misangu wakadi kutshipidia ; kadi dieyemena didi dilela dieyemena dikuabo. Mukelenge wa mu diulu kulua pabuipi ne musuka ewu wakadi kawuyi ne mushindu wa kuikala ne moyo, bua kûlomba mayi. Ye ye wakafuka mbuwa minene ya mayi, ne udi utumina mayi diyi atumikila, ye ye wakapatula mishimi ya mayi, kuikisha bua dipungi pepi ne bina bia mayi bia Yakobo, kuindila bua muntu muenyi alue kuenza bua nyota yandi ijike » - *Ibid, p. 166*

2. MAYI A MUSHINDU MUKUABO

a. **M'mushindu kayi wakakoka Yezu ntema ya mukaji pa dipa dia lupandu ? Yone 4 :10**

.....

« Mayi akadi Kilisto wamba akadi dibuluibua dia ngasa wandi mu Diy i diandi. Nyuma wandi, diyisha diandi, bidi bu mushimi wa mayi udi bua musuka. Mushimi onso mukuabo udi kuya kawena ujikija nyota. Kadi diyi dia bulelela didi bu mudi mayi matalale, adi malejibue kudi mayi a Lupandu. M'mu Kilisto mudi kupeta disanka dikumbane ne dia tshiendelele » - *Testimonies to Ministers*, p. 390

b. **M'mushindu kayi wakandamuna mukaji ku tshiakamuambilila Kilisto ? Yone 4 :11-12**

.....

« Mukaji kakunvua tshiakadi Kilisto usua kuamba ; wakela menji ne wakadi wamba bua bina bia mayi biakadi kumpala kuabo » - *The Spirit of Prophecy*, vol. 2, p. 140-141

c. **M'mushindu kayi wakatapulula Yezu mishindu ya mayi ? Mushindu kayi udi lubila elu mua kuikala dibenesha kutudi kabidi ? Yone 4 :13-14 ; Buakabuluibua 22 :17**

.....

« Tudi ne bua kudiundisha dinanga ne kusakidila, kutangila kudi Yezu ne kushintuludibua mu tshinfuanyi tshiandi. Ne kueyemena ne kumueneka, ditekemena, lutulu ne dikima nebidiunde. Netunue mayi a moyo adi Kilisto muambile mukaji wa mu Samaleya.

Mumuambile ne : ‘Wanua mayi à neikele ne nyota kabidi, kadi wanua mayi anamupa kena wikala ne nyota kabidi tshiendelele ; mayi anamupa neikale munda muandi bu mushimi wa mayi abanda mu moyo wa tshiendelele ». Mayi à adi aleja moyo wa Kilisto udi musuka onso ne bua kuikala nawu padiye ubuela mu malanda makole ne Nzambi. Apu ke padi musuka uya kupeta dieyemena dia disanka, dia bupuekele, dia kusakidila ne didi anu dikaleku. Bowa buandi budi buikale ne dipapisha dia mutshima ne buikale bukomba kudi ditabuwa didi ne moyo.

Tudi bandila ngikadilu wa Ewu wakatunanga diambedi’ » - *Testimonies to Ministers*, p. 226

3. MAYI A MOYO

a. M'mushindu kayi wakaleja mukaji muena Samaleya bua se kakadi anu unvua meyi a Kilisto ? *Yone 4 :15*

« Ngasa wa Nzambi udiye nkayandi ufila, udi bua musuka mayi a moyo adi alengeja, afila tshiashima ne akankamika.

Yezu kakadi musue kuamba bua se anu mukuta umue mayi a moyo wakadi mukumbane. Ewu wakamana kulabula dinanga dia Kilisto neikale anu udijinga kutamba ; kakukeba tshintu tshikuabo nansha. Kakukokibua nansha ku mabanji, matumbi ne masanka a pa buloba nansha. Mutshima wandi newikale anu wela lubila ne : ‘Mpeshe kabidi, mpesha kabidi. Ewu udi ubuluila musuka majinga andi udi windila tshikondo tshidiye ne bua kujikija nzala yandi ne nyota.

Mishimi yonso ya bantu neijke, m'bungulu minene ya kulamina mayi neishale munda mutupu, majiba a mayi neume ; kadi Mupikudi wetu udi muikale mushimi udi kawuyi uma. Kudi mushindu wa kunua ne kunua anu kunua, kayi upungila. Ewu udi Kiliisto musomba munda muandi, mudi mushimi wa dibenesha, ‘mushimi wa mayi udi upueka tō ne mu moyo wa tshiedelele’. Ku mushimi ewu udi mua kusuna bukole ne ngasa bua majinga andi onso » - *Jésus Christ, p. 167*

b. Bu mukaji wa mu Samaleya ne bantu bakadi bashikama mu tshipela tshia tshimuangi, m'mushindu kayi utudi mua kuikala misangu yonso katuyi mua kuvuluka bua ngasa wa dikema udi wa Kilisto ? *Misambu 78 :15-16, 19-20a ; 114 :7-8*

« Mose wakakuma mulangala ku dibue, kadi M'Muana wa Nzambi wakadi pepi nandi, nansha muakadiye musokoke mu ditutu, n'ye ye wakapatula mayi a moyo. Mose ne bakulu, ne nsangilu mujima bakadi bimane pa bule, batangila butumbi bua Nzambi kabayi ne mpata bua se, bu bikala ditutu edi ne bua kumbuka, bukenke bukole bua Ewu wakadidi dibuikila buakadi kubashipa » - *Patriarches et Prophètes, p. 270*

« Dikalanganaku dia ngasa wa Kilisto mu diyi diandi lelu didi anu diakuila musuka, didi dileja mpala wandi bu mushimi wa mayi a moyo adi apesha musuka udi ne nyota tshiashima. Tudi ne diese dia kuikala ne Musungidi udi muikaleku ne udi ne moyo. Udi mushimi wa bukole bua mu Nyuma budi buikale munda muetu, ne buenzeji buandi budi buya kutangalaka mu meyi ne mu bienzedi, budi bifila tshiashima kudi bonso badi mu tshitangu tshietu tshia buenzeji, budi bulela mu bobo majinga a bukole ne butoke, tshijila ne ditalala, ne ku disanka edi kudi kakuyi mua kuikala ne kanyinganyinga. Etshi n'tshipeta tshia dikalangana dia Musungidi munda muetu » - *Testimonies to Ministers, p. 390*

4. YEZU WAKUBANGISHA KULEJA TSHIDIYE

a. N'tshienwa bualu kayi tshipia tshipia tshiakabueja Yezu mu tuyuki wandi ne mukaji wa mu Samaleya ne m'mushindu kayi wakandamuna mukaji ? *Yone 4 :16-17a*

« Yezu kushintulula musangu umue tuyuki. Diambedi ne yeze kuopeta tshiakadiye mulomba, kayi ujanguluka bua kumuambilila tshiakadiye natshi, musuka ewu udi dijinga ne kumanya bubi buandi ne kumanya Musungidi wandi. Nunku kumuambilila kabidi ne : « Yaku ubikila mulume webe, ne upingane muaba ewu » Yeze kuandamuna ne : ‘Tshienwa ne mulume’ wakadi utekemena ne tuyuki ewu ujike ne nkonko yakadi imutonda » - *Jésus Christ, p. 168*

b. M'mushindu kayi wakakumbaja Yezu diandamuna dia mukaji, ne bidi bituvululija tshinyi pa bionso bidiye mumanye bia yonso wakutudi ? *Yone 4 :17b-18 ; Misambu 139 :7-8, 11-12*

« Katuena mua kunvua bunene bua Nzambi. « Yehowa mene udi ne nkuasa wandi wa butumbi mu Diulu » ‘*Misambu 11 :4*’ ; Nunku, ku Nyuma wandi, udi miaba yonso. Udi mumanye bimpe mene mene midimu yandi yonso, udi ne ntema ku mudimu onso » - *Education, p. 149*

« Banjelo ba mu Diulu badi bakenketa midimu yak u bianza bietu ; ne muaba wakadi mikenji ya bulelela kayiyi munemeka, muaku ewu udi ne ‘bupangi’ udi mufundibue mu mikanda » - *Elevez l'enfant, p. 166*

« Mikenji ya Nzambi idi itangila majinga ne bidi bisaka, ne bienzedi kabidi bidi bimueneka. Idi ipatula patoke malu masokoka a mu mutshima, ikenkesha malu atshidi ne mpindieu mafinyika mu midima. Nzambi udi mumanye menji onso, malongolodi onso, bifufu bionso, ne bionso bidi bisaka bua kuenza malu. Mikanda ya mu Diulu idi ilama malu mabi menza. Nzambi nealumbuluishe tshienzedi tshionso, ne malu onso menza mu musokoko. Udi uteka pa tshipimu mutnu yonso bilondeshile mikenji yandii. Bu mudi nsenda wela mishonyi ya nsalu pa mpala, bidi bia momumue bua ngikadilu wa mutnu udi mufunda mu Mikanda ya mu Diulu. Nzambi udi ne tshiamua tshia Foto tshidi tshienda tshikuata ngikadilu wa mutnu yonso, ne udi ufuanyikija Foto ewu ku mikenji yandi. Udi ubuluila mutnu bilema biandi bidi binyanga moyo wandi ne udi umibikila bua yeze kunyingalala bua bubi ne kumbuka ku bubi. » - *The SDA Bible Commentary, vol. 5, p. 1085*

5. YEZU UDI UDILEJA PATOKE BU MUSUNGIDI

a. N'tshinyi tshiakajandula mukaji ewu pa bidi bitangila Yezu mene mene ? *Yone 4 :19. M'bikumbane nunku anyi ?*

« Mukaji kuzakala. Tshianza tshia bualu bukole kubanga kuptishisha mabeji mafunda a moyo wandi, kutandula patoke, biakadiye mumanye ne m'musokoke. Ewu nganyi udi mumanye malu masokoka a moyo wandi ? Kubanga kuela menji ku tshiendelele, ne ku tshilumbuluidi tshilualua, tshiaya kuleja patoke bionso bidi bitua tshitampi. Ku munya ewu, kondo kandi ka moyo kutabuluka. Kakadi mua kuvila ; kuteta mushindu kayi wa kuepuka tshienra bualu etshi tshiakadi tshienra bundu. Yeye kuamba nunku ne kanemu ka bungi ne : ‘Mukelenge, ndi mumone ne udi Muprefete’. Pashishe, bua yeye kumbusha kunyingalala kuandi, yeye kubangisha dikokangana dia malu a ntendelelu. Bu bikala muntu ewu udi muprefete, wakadi ne bua kumupesha diandamuna ku malu mamba kale » - *Jésus Christ, p. 168*

b. Yezu wakuambila mukaji ewu tshinyi pakulejaye patoke ditekemena diandi mu dilua dia Mashiya ? *Yone 4 :25-26*

« Dibikila dia Lumu Luimpe kadiena ne bua kuikala dikepesha ne diambila anu kasumbu kakese ka bantu kasungula, kadi katshinkila ne nkadi pa buipi ne bua kutupesha buneme ne kutuakidila. Lubila ludi lua kupesha bantu bonso. Muaba udi mitshima yunzuluka bua bulelela, Kilisto udi pa buipi bua kuyiyisha. Udi ubamanyisha Tatu ne ntendelelu udi muanyisha kudi Ewu udi ubala mu mitshima.

Kudi bantu ba mushindu ewu, kena ubakuila mu nsumuinu nansha. Udi ubambilila bu muakambilaye mukaji ku tshina tshia mayi ne : ‘M’meme udi wakula nebe’ » - *Jésus Christ, p. 176*

Disambombo

21/02

Makonka a kuambulula Dilesona

1. Bua tshinyi Yezu katu muanji kushala kuenza tshishima bua bualu buandi yeye nkayandi ?
2. Yezu wakenza munyi bua kufikisha Muena Samaleya ewu ku Lumu Luimpe ?
3. Mukelenge udi muambe tshinyi bua mayi a moyo ?
4. Bua tshinyi Kilisto udi wamba malu adi a mukaji ewu wa mu Samaleya a moyo wandi ?
5. Tela mulayi udi upetangana ne dilua dia Mashiya.

Mulambu wa pa buawu bua Kalasa ka Bana
« Copii de Caracter » ku Roumanie

« Nkoleshelu wa kumudilu udi mu bushuwa, udi usonga, upeya ngikadilu bua moyo mujima » -
Témoignages pour l'Eglise, vol. I, p. 363

Meyi a tshijila a kudi Nzambi adi amba bua bualu bupitshisha budi bufila dikima, tshikondo tshidi 'Bisangilu, kuyila kua Mukanda wa Nzambi bua bana, kukuama mamuma. Pakapingana bana ku nzubu kuabo, bamana badi bay a kuambulula mayisha mabapesha. Bamamu badi ne ntema, badi balongolola mayisha bimpe Kalasa. Bana ba bungi badi baluila mu meku adi kâyi a ba Adventistes. – *Evangéliser; p. 523*



Centre ewu wa kuyisha 'Copii de Caracter' 'Nobles 'Caractères' mu mifundu' wakashibua mu tshidimu tshia 2019 ku Fagaras, Tshimenga tshia mukuna ku Roumanie. Bana bakadi batantamane ba bidimu 2 tô ne ku 5 badi bayila bimpe mene mene. Ne kudi kabidi malu a pa buawu adi a bukole buabo, badi bayila miyuki ya kale ya mu Mukanda wa Nzambi, kutendelela, kuimba kua misambu ne kuvuija Nzambi mulunda wabo. Ne kabidi, ba nsonga badi bunvua ne Nzambi ngudi ulombola ne badi bayila bua kumulomba dikuatshisha bua kuandamuna ku malu adiku. Ngikadilu wabo udi wibakibua ku dituku ne dituku. Ku ngasa wa Nzambi, tudi tumona kushintuluka kua bungi mu moyo wa bana aba bakese. Bua mu matuku alualua, tudi basue kuyisha badi kabayi ne tshintu, kabayi bena biuma.

Tshidimu tshia kumpala, tuakabangisha ne bana 12 ; tshidimu tshinayi, tuakapeta bana 32, 31 bakadi baluile pambelu pa Ekelezia. Lelu ewu tudi mu tulasa 4 ku nzubu wa midimu wa Union wa Roumanie, kadi tulasa etu ntûwule, batshidi balua ne bana bua kufundisha, kadi miaba kayenaku. Tudi tunvua nunku bua se Nzambi m'musue bua tutungunuke ne ku diundisha mudimu ewu mutambe buakane ne tupete musumba munene wa bana ne meku. Nunku, mu tshidimu tshia 2021, tshipapu n'tshisumbibue ku mpenga kua tshimenga ne tudi bapete dianyisha dia tuetu kuibaka. Lelu, nshindamenu ikale mimana kuela mu buloba.

Tudi ne kusakidila kua bungi kudi Nzambi bua wakulenga mitshima ya ba munkatshi muenu bakuitabuja bua kutuala mudimu ewu tô ne mu tshipidi tshikadiwu ne kudi bamue ba munkatshi muenu badi bay a kufila katataka ne mutshima mîlola. Milambu yenu neyambuluisha bua kupesha bana badi kabayi bamanye Nzambi diese dia kusemena pepi nandi ne kupeta nkoleshelu wa buena Kilisto.

Tudi tuela lubila ku disua dienu dimpe ne tudi batuishibue bua se kanuakupanga kuenza bualu, kadi nenutukuatshishe bua tuetu kujikija mudimu ewu ne nenutukuatshishe kabidi ne milombo yenu.

Bana benu balume ne bakaji bak u Union wa Roumanie

KULEDIBUA KUA MUTANGIDIKI

« Kanutu nuamba ne, papita ngondo inayi, kunowa nekulue anyi ? Ndi nuambilila ne, Bandulukayi, numone madimi, adi matoke katataka bua kunowabo » *Yone 4 :35*

« Yezu wakabangisha kubunda tshimana tshia kutapulula tshiakadi pankatshi pa bera Yuda ne bantu ba bisamba bia bende, ne kuyisha lupandu kudi buloba. Nansha muakadiye muena Yuda kulongoluela bera Samaleya njila, kayi ubala malu a biele bia bafalase » - *Jésus Christ, p. 174-175*

Bia kubala : - *Testimonies for the Church, vol. 5, p. 182-187*

Dia kumudilu

23/02

1. MOYO MUPIA MUPIA, MALU MAPIA MAPIA A KUENZA ADI A KUMPALA

a. **Kunyima kua yeye mumane kunvua ne Yezu wakadi Mashiya, n'tshinyi tshiakenza muena Samaleya ewu musangu umue ? *Yone 4 :28-29***

.....

« Mukaji mûle tente ne disanka mu kunvua kua meyi a Kilisto, anu utshiunvua dibuluibua edi dia kukema. Kulekela mulondo wandi, kupinga mu tshimenga bera kuambila bantu bakuabo Lumu. Yezu udi mumanye tshiakadi mukeji ewu ne bera kuenza. Kulekela kua mulondo kuakadi kujadika tshiakenza meyi andi kudi mukaji ewu. Mu dijinga diandi dikole dia kupeta mayi a moyo, kupua moyo tshiakadiye mulue kukeba ku tshina ; kupua moyo nyota ya mayi ya Musungidi, yakadiye ukeba bera kujikija ne mayi a mu tshina. Mutshima mûle tente ne disanka, kuya ne lukasa bera kumanyisha bantu bakuabo munya wa mushinga mutambe wakupetaye » - *Jésus Christ, p. 172*

b. **M'bualu kayi buakenza bantu bak u Suka pakunvuabo bujadiki bera kudi muanabo wa bakaji wa mu musoko ? *Yone 4 :30***

.....

.....

« Mitshima kulenjibua ku meyi andi. Mpala wandi wakadi uleja bualu bupia bupia, luidi luandi lujima luakadi lushintuluke. Bakadi ne dijinga dia kumona Yezu ». - *Ibid.*

2. BIA KUNOWA NE BANOWI

a. **Yezu wakambila bayidi bandi tshinyi pakamonaye bena Suka balue ? Yone 4 :35-38**

« Kuamba diyi edi ne : Mukunyi ne Munowi basanke popamue. Diyi edi n'dilelela ne, Munya udi ukuna, munya udi unowa »

Ku meyi â Kilisto udi uleja mudimu udi Wa Tshijila wa kuenzela Nzambi kudi bakuangata Lumu Luimpe.

Badi babikila bua kulua biamua bia mudimu bidi ne moyo. Udi ubalomba bua bobo kukuata mudimu wabo. Nansha bituakuna, nansha bituapola ; tudi tuenzela Nzambi mudimu.

Muntu udi umiamina maminu, mukuabo usangisha bisumbu bisumbu bia pa madimi ; udi ukuna, nansha udi upola, yonso udi upeta difutu diandi. Badi basanka bonso popamue bua tshipeta tshia mudimu wabo.

b. **Ntshinyi tshiakadi tshipeta tshia bujadiki buamba kudi mukaji ewu pa bidi bitabingila Kilisto ne n'tshinyi tshitudi ne bua kuyila bua kututakena eku kuakenzeke ? Yone 4 :39**

« Mu bobumue ne Kilisto, tudi tuikala ne menji andi. Butoke ne dinanga bidi bikenka mu ngikadilu, lutulu ne bulelela bidi bikokesha moyo. Nansha mu tshimuenekelu tshia kumpala, kudi kumueneka dishintuluka. Padi Kilisto munda mua musuka, udi ne buenzeji budi bushintulula ; tshimuenekelu tshia ku mesu tshidi tshijadika ditalala ne disanka bidi bikale munda.

Tudi tujikija nyota ku mushimii wa dinanga dia Kilisto, bu mudi mene ditamba diangata biakudia biadi ku Mutshi munene.

Bituikala tudi balamatshishibue ku Kilisto, ne tujilu tuetu tukese tudi balamata ku Muinji munene udi ne moyo, ne tukuame bisumbu bia mamuma masheme. Mu bobumue ne Ewu udi muikale munya, netulue bafidi ba munya ; meyi etu ne bienzedi bietu nebifile munya kudi Buloba ...

M'mu kubandila kutudi tushintuluka ; mu kuelangana kua menji pa bupuangane bua tshirejelu tshidi kulonda tshia mu Diulu, netupete dijinga dia tuetu kushintuluka mene mene, bavuijibue bapia bapia ku tshinfuanyi tshia butoke buandi.

Ku ditabuja mu Muana wa Nzambi dishintuluka edi didi dimueneka mu ngikadilu ; muana muena tshinji udi mulue muana wa Nzambi. Wakumbuka ku lufu wakulua ku moyo ; wakulua muntu wa malu a nyuma, udi ujandula malu a nyuma. Menji a Nzambi adi akenkesha menji andi ; udi ujandula malu a kuanyisha mu mikenji ya Nzambi. Mudimu wa mushindu ewu wa dishintuluka udi wenda utungunuka kudi muntu wakakudipuna mutshima wandi ku bulelela »

- *Messages Choisis, vol. I, p. 395-396*

3. DIKALAKU DIA YEZU MU SAMALEYA

a. **Bena Samaleya bakalumba Yezu tshinji ne m'bua tshinyi ? Yone 4 :40**

.....

b. **Unvuija tshipeta tshia kuikala kua Kilisto mu Samaleya. Yone 4 :41**

« Meyi mambila mukaji ku tshima tshia mayi akadi diminu dimpe, diakatoloka ne lukasa. Bena Samaleya kunvua muakadi Yezu wakula, ne bobo kumuitabuja. Bamunyunguluke, bakamuela nkonko, ne kupeta ne disanka munvuija akadiye ubapesha pa malu a bungi akadibo kabayi bapeta munvuija nunku. Mu kumuteleja, bakamona kupampakana kuabo kujika, biakadi nunku kudi bantu bakadi mu midima, bakadi balonda nsese ya munya wakadi utema musangu umue imanyisha bua se dituku diakulua.

Kadi tuyuki ewu wa tshitupa tshipi, kudibo kabiakadi bikumbane nansha. Bakadi basue kumanya bikumbane ; balunda babo bakadi biabo ne bua kupeta tshikondo tshia kunvua Muyishi ewu wa kukatshila. Bakamubikila mu tshimenga tshiabo ne kumusengelela bua ye ye kushalamu. Yeye kuitabuja bua kuanji kushala mu Samaleya matuku abidi, ne musumba munene wa bantu wowu kumuitabuja. » - *Jésus Christ, p. 173-174*

« Kilisto wakaleja Nzambi patoke kudi bayidi bandi mu mushindu wa se wakenza mudimu wa pa buawu mu mitshima yabo. Udi utusengelela katshia musangu mule bua tumushile muaba munda mua mitshima yetu bua ye ye kuenza mudimu wa momumue.

Ba bungi m'badi bajanguluka mu miyuki ya patupu, bakujmina m'muenenuwa bukole budi ne moyo bua tshilejelu tshia Musungidi. M'abajimija m'muenenu wa muena mudimu wa bupuekele ne wakadi ne kudifila. Tshidibo natshi dijinga, n'kubandila Yezu. Dituku dionso, tudi dijinga ne dibuluibua dipia dipia dia dikalanganaku diandi. » - *Reflecting Christ, p. 302*

c. **Bena Samaleya ba bungi bakamba tshinyi kunyima kua bobo bitabuje Yezu bu Mashiya ? Yone 4 :42**

.....

« Bupuekele bua Yezu m'buakadi bukeba dipetu dia kudi bafalase. Kabayi mua kumanya bua bishima biandi, bakadi balomba tshimanyinu tshia kadi tshileja bua se Wakadi Muana wa Nzambi.

Kadi Bena Samaleya kabakalomba tshimanyinu nansha tshimue, ne Yezu kakenza tshishima nansha munkatshi muabo, anu kubalui la kua patoke malu masokoka a moyo wa mujaji ku tshima tshia mayi. Nansha nunku, bantu ba bungi kumuakidila, ne mu disanka diakadibo nadi kuambilabo mukaji ne : ‘Ke m'bua wakutuambilila ki bua tshinyi tudi bitabuje ; kadi m'bualu bua tuakudiunvuila mudiye wakula tuetu nkayetu ne tudi bamanye ne bushuwa ye ye udi Musungidi wa ba pa Buloba ». - *Jésus Christ, p. 174*

4. BUKOLE BUA TSHIPROFETE

a. M'pa tshiprofete kayi pakadi bena Samaleya bibakile ditabuja diabo mu Mashiya mulayibue ? *Genese 49 :10*

« Bena Samaleya bakadi bindile Mashiya wakadi ne bua kuikala Mupikudi wa Buloba, ne ke anu wa bena Yuda nkayabo nansha. Kupitshila Mukana mua Mose, Nyuma Muimpe kuakula bua Muprofete mutume kudi Nzambi.kupitshila kudi Yakobo, diyi diakadi diamba ne bantu nebamutumikile ; kupitshila kudi Abalahama diyi ne, meku onso a bantu pa Buloba neasankishibue mu yeye. Mifundu eyi ke yakadi ibaka ditabuja dia bena Samaleya bua Mashiya. Kadi bua diunvuija dibi dia baprofete kudi bena Yuda, kupeshabo dilua dia Kilisto dia kumudilu butumbi budi bua dilua diandi dia musangu muibidi, nunku bena Samaleya kuitabuja anu mifundu ya Mose ne yoyo ke idi ya tshijila. Tshikondo tshiakumbusha Musungidi kunvuija eku kua mashimi, ba bungi bakatabuja biprofete bia m'pindieu ne diyisha dia Kilisto pa bidi bitangila bukelenge bua Nzambi » - *Jésus Christ, p. 174*

b. N'tshinyi tshitudi ne bua kuyila lelu bua mushindu wakadi bena Samaleya bakidila bulelela bikemesha ? *Muambi 11 :4-5*

« Mu Buloba bujima, balume ne bakaji badi batangila mu Diulu ne lutangilu luan dibungama. Ne mitendelelu ne binsonji, badi balomba munya, ngasa wa Nyuma. Ba bungi badi mu tshibuelelu tshia bukelenge bua mu Diulu, bindile anu dibikila bua bobo kubuelamu » - *Conquérants Pacifiques, p. 96*

c. Bantu badi balue ba mushindu kayi, padibo bakidila Kilisto mene mene ? Fila bilejelu. *Mâko 5 :18-20 ; 7 :31-37*

« [Nyuma wa Kilisto] udi udiundisha mu muntu bionso bidi bipesha ngikadilu buneme bua ngikadilu ; bua butumbi bua Nzambi udi ubushindamija mu musuka wandi, mu musuka ne mu nyuma wandi ...

Bukole bua Kilisto budi butungunuka ne kushintulula mu batumibue ba buakane badi badipuekeshisha milongo bua kulua biamua bia musimu bia Nsatana. Muana wa Nzambi udi ubatuma pashishe bua kuya kuamba ‘bionso bidi Mukelenge mukuenzele, ne mushindu kayi wakakumvuilaye luse’ » - *Jésus Christ, p. 333*

5. BAMBI BA LUMU LUIMPE BENA KILISTO

a. M'malesona kayi atudi tupeta kudi mukaji wa mu Samaleya ? *1Yone 1 :1-3 ; 2Kolinto 5 :14a*

« Amu pakapetaye Musungidi, mukaji wa mu Samaleya kutuala misuka kudi Musungidi. Wakamueneka muikale musakibue kudi nyuma wa butangidiki wa bukole bua bungi kutamba wakadi nandi bayidi. Bobo bakadi bamone ne mu Samaleya kamuakadi tshintu tshiakadibo mua kumona ne m'budimu buimpe bua kuenza mudimu. Menji abo akadi anu matangile ku mudimu munene wakadi ne bua kuenzeka mu matuku akadi ne bua kulua. Kabakadi bamona pepi nabo bua se biakunowa biakadi bipia bua kunowa nansha. Anu bua mukaji ewu wakadibo mene bapetula, bantu bons oba mu tshimenga kupeta tshikondo tshia bobo kumvua muakadi Musungidi wakula. Kutuala musangu umue munya kudi bantu ba mu musoko wabo. Mukaji ewu udi uleja tshilejelu tshiandi tshia mushindu kayi udi ditabuwa dilelela didi ne kuenza dikale ne Kilisto tshienra bualu, tshipatshila. Muyidi yonso mulelela udi ulua muambi wa Lumu Luimpe, amu mu kubuela kuandi mu bukelenge bua Nzambi. Ewu wakunua mayi a moyo udi ulua ye ye muine mushimi wa moyo. Amu pakupetaye, udi ubangisha biandi kufila. Ngasa wa Kilisto mu musuka udi bu mudi mushimi wa mayi mu tshipela, udi upatula mayi bua kujikija nyota ne kufila tshiashima tshia badi baptitamu, upesha badi bamba kufua bua nyota ya mayi, mayi a moyo » - *Jésus Christ, p. 177*

b. M'mushindu kayi udi bualu ebu bupitshisha mua kutusaka bietu lelu ewu ?
Muambi 11 :6

« Kakuena bualu bua tuetu kuya mu matunga a kule bua kuikala muambi wa Lumu Luimpe lua Nzambi nansha. Pepi netu, kudi madimi 'akâdi bia kunowa bimane kuboba' ne badi basue badi mua kunowa 'bimuma bua moyo wa tshiedelele'. Nzambi udi ulomba kudi bantu ba bungi badi basomba ku Battle Creek badi amu mu lulengu lua mu nyuma bua baye miaba idibo nabo dijinga bua bualu bua Nzambi. Umbukayi ku Battle Creek, nansha biobi bilomba bua kutula biuma. Yayi miaba mikuabo bua nuenu kuikala dibenesha bua bantu bakuabo. Yayi miaba inudi mua kukolesha Ekelezia udi mutekete. Kuatayi mudimu ne makole adi Nzambi munupesha.

Disambombo

28/02

Makonka a kuambulula dilesona

1. Mukaji wakenza tshinyi pakamonaye Yezu muikale Musungidi Umue'épele ?
2. Unvuija bualu ebu budi ne bia pa madimi bikale bibobe bua kunowa.
3. M'matuku bungi munyi akashala Yezu ne bera Samaleya ?
4. M'bujadiki kayi buakafila bera Samaleya bua Yezu ?
5. N'tshinyi tshidi tshienzeka kudi bantu amu padibo bakidila Yezu mu mioyo yabo ?

**YEZU NE MUANA MULUME WA
MUNENE WA MASALAYI A MUKELENGE**

« Kudi Nzambi, udi ne bukole bua kuenza malu matambe atudi katuyi bamanye mua kumulomba ne mua kuelangana menji ; bu mudi bukole budi butusonsola munda muetu, butumbi buikale kudiye mu Ekelezia ne mu Kilisto Yezu tô bikondo ne bikondo tshiedelele. Amen ! » - *Efeso 3 :20-21*

« Katuena mua kuindila bua kuitabuja, bua kumona anyi kunvua ne Nzambi udi mututeleje. Bikengela anu tuyemena ku milayi yandi. Mutshima wa Nzambi udi wakidila misengelelu yetu yonso patudi tusemena pepi nandi, ne ditabuja. Patudi tulomba buimpe tudi ne tshia kuitabuja ne tukadi babupete ne tusakidila Nzambi bu ne tukadi nabu. Apu tudi mua kuya kuenza malu etu, batuishibue ne disanka dilomba nedikumbane » - *Jésus Christ, p. 182*

Bia kubala : - *Témoignages pour l'Eglise, vol. 3, p. 408-409, 432-484*

Dia kumudilu**02/03****1. KUKOKA NTEMA**

a. **Kunyima kua yeye mumane kupidishisha matuku abidi ne bena Samaleya, m'muaba kayi wakaya Yezu, ne nganyi wakakokibua ku Lumu elu ? Yone 4 :43-46**

« Lumu lua dipingana dia Kilisto ku Kaana kutangalaka ne lukasa mu Ngalela, kulela ditekemena kudi bantu bakadi bakenga ne masama. Ku Kapenawume, Muena Yuda wa mu diku dia buneme, munene wa Masalayi wa mukelenge [kukokibua kudi Lumu elu] » - *Jésus Christ, p.178*

b. **Bua tshinyi munene wa Masalayi wakaya kutangila Yezu ? Yone 4 :47**

« Muena Yuda wa mu Diku dia buneme, munene wa Masalayi a mukelenge, wakadi ne muan'andi mulume wakadi ne disama diakadi dimueneka kadiyi mua kujika, ngangabuka kuamba ne kena mua kondopibua. Tatu, pakunvuaye bakula bua Yezu, kuangata dipangadika diakuya kumulomba dikuatshisha » - *Ibid, p. 178*

2. TSHIMANYINU TSHIA MPATA

- a. Unvuija mushindu kayi wakaleja Kilisto patoke kanyinganyinga ka kuluangana ne lufu ka muntu muena buneme wakadi umukeba bua ondape muan'andi ku Kapernawuma. Yone 4 :48**

« Muana wakadi usama bikole, ne kuakadi bowa bua se wakadi mua kufua diambedi ye ye kupingana. Kadi Munene wa Masalayi kuela menji ne ye ye nkayandi wakadi ne bua kuya kudileja kumpala kua Yezu, ne ditekemena dia se Ngangabuka Munene wakadi kulengibua ku metendelelu ya Tatu.

Pakafikaye mu Kanana wakasangana Yezu mukungila kudi musumba wa bantu. Ne kusumpakana kuabungi ku dipanga mu bantu tō ne kufika kudi Musungidi. Ditabuja diandi kupangiladi bucole.kuela mpata bua se ewu muntu muluata anu mudiye, lupuishi pambidi nunku, mumueneka mupungile nunku ne luendu, udi mukumbane bua kumupesha tshidiye ukeba ; wakapeta anu mushindu wa kuyukila, kuleja Musungidi kendela kandi, kumusengelela bua ye ye kuya nandi kuandi. Kadi wakadi mudianjile kumanya lutatu luandi. Wakamona kunyingalala kua mfumu ew wa Masalayi, diambedi ne ye ye kumbuka ku nzubu kuandi.

Wakadi mumanye kabidi bua se tatu ewu wakadi mufila ditabuja diandi mu Yezu amu ku amue malu a kukumbaja, kakadi pepi ne kumujadika nansha, bu Mashiya, anu bu ye ye mua kumupesha tshiakadiye ulomba ...

Nansha muakadi Yezu muleja patoke Bu-Mashiya buandi, kadi wakadi mulue kulomba wakadi muangata dipangadika dia kuikala ne ditabuja mu ye ye anu bu ye ye wakitabu ku dilomba diandi » - *Jésus Christ, p. 178-179*

- b. Patudi tutetshibua bua kukeba bimanyinu, tudi ne bua kuvuluka tshinyi ?
Matayo 12 :38-39**
-

« Kilisto wakatangila ne lutulu bua bantu bandi, bakadi bapeshibue milayi ya tshijila, kabayi mua kumanya Diyi dia Nzambi diakadi diakula nabo kupitshila mu Muan'andi » - *Ibid, p. 179*

« Bu mu tshikondo tshia Yezu, bantu badi bakeba tshimanyinu. Mu tshikondo atshi Mukelenge wakabanga kubapesha tshimanyinu. Tshimanyinu tshimuepele tshiakadi ne anu bua kulejibua patoke, N'tshienzedi tshienza kudi Nyuma Muimpe mu menji a ewu udi uyisha, bua kufila bucole bua bungi ku diyi diandi. Diyi dia Nzambi kadiena dia mukana tshianana, didi kadiyi ne moyo, dia tshiuminyina, didi nyuma ne moyo. Nsatana kena ujinga tshintu tshikuabo anu kumbusha bantu. Ku diyi dia Nzambi bua kukeba ne kuindila tshintu tshikuabo tshidi mua kudisha menji. » - *Messages Choisis, vol. 2, p. 108-109*

3. NGIKADILU MITAPULUKE

a. Unvuija dishilangana didi pankatshi pa bena Yuda ne bena Samaleya pa bidi bitangila ditabuja diabo mu Yezu. Mâko 6 :2-6 ; 4 :40-42

« Bafalase bakadi baditatshisha bua kuleja bua se Kilisto wakadi muena mashimi a kusesuisha ! Bu muakadibo anu balondolola meyi andi onso, bakeba mushindu kayi wa kumubanda ku meyi andi dituku kampanda ! Budisu, bienjedi ne lukuka, kukangabi njila yonso ya musuka, muakadi bumanyishi bua Muana wa Nzambi ne bua kupitshila. Pakadibo badiundisha bubi buabo, n'kuamba kua se midimu yabo yakadi ijadika ne bakadi bana ba Nsatana, bakadi bamufunda ne tshinji ne : « wakumona ne tudi ne kabingila ka kuamba ne udi muena Samaleya, ne udi ne Demona anyi ? » - *Messages Choisis, vol. I, p. 80*

« Musungidi kufila dipanga kuperangana ku mpata eyi ya ditabuja dikese dia bena Samaleya bakadi kabayi balomba ni tshishima nansha tshimanyinu. Diyi diandi, n'kulejibua kua patoke kuakadi an uku kuleja Bu-Nzambi buandi bua kutuisha mitshima yabo. » - *Jésus Christ, p. 179*

« Nansha muakadiye ye ye nuine muena Yuda, kakadi ne bowa bua ye ye kusambakena kaba kamue ne bena Samaleya, kayi mua kubala bilele bia Bafalase ba bidi bitangila bantu aba bapetula, wakadi ulala mu nzubu yabo, udia nabo ku mesa abo ne uyisha mu misesu yabo » - *Conquérants Pacifiques, p. 21*

b. Unvuija bualu bupitshisha bua babungi ba aba bakakula bua bulelela bua tshikondo kudi bantu bakadi bajikula Nzambi mu bikondo. Yelemiya 20 :8-11

« Meyi onso akadi makula bua kupepeja Kilisto akadi mashindamena pa dishima. Biakadi kabidi bia momumue ne Stefane ne Paulo. Meyi a mashimi kâyi ne luidi luawu anu matshu a bena malu a bilele ngakadi ateleja, bu muakadiku kakuyi mitshima ya tshijila, yakadi anu misue kunvua kujadika kua malu kua dishima. Bantu ba mushindu ewu badi'anuku bua kuikala bakuata balamate bikole ku tshirema tshionso tshidibo bela menji bua kuamba ne n'tshia aba badi balelela budi kabuyi busankisha.

Kabienna bia kukema padi matshinkidila mabi maya kukuata ne tshiaminu bu malu adi kayi kuela mpata kudi badi badishibue ne mashimi. Bakadi batuila Kilisto nkanana malu kubabuelakanawu ne bobo kupanga tshia kuamba ku meyi andi a menji ; kadi kushalabo anu bakandamana mu kuangata kua ntema ngumu nansha mikese ya lupepele luakadi ne bua kuenda ne kukuatabo bikole nansha bikese bua bobo kumuteya ne nkonko ya buteyi » - *Messages Choisis, vol. I, p. 80*

4. MUAKUIDI WA BUPUEKELE

a. Tshikondo tshidi muntu ewu wa kunemekibua ufila ditabuja kudi Kilisto, m'mushhindu kayi wakambululaye dibikila diandi ? Yone 4 :49

« Meyi a Musungidi nsexe ya munya mu mutshima wa Munene wa Masalayi. Yeye kunvua ne kukeba kuandi kua Yezu kuakadi ne disakibua dia buiminyi, ne yeze kunvua bua se ditabuja diandi didi ditakankana, kulomba ne dipampakana bua bu bikala mpata yandi kayakadi mua kukeba lufu lua muan'andi anyi. Kuya kumona bua se Yezu wakadi mumona menji andi, ne kakuakadi bualu buakadiye kayi mumanye

Bu Yakobo, wakadi uluangana ne muanjelo, yeze kuela lubila bua se : ‘tshieni nkulekela biwikala kuyi munsankishe’, kukuata Kilisto ku ditabuja (*Genese 32 :26*) » - *Jésus Christ, p. 180*

b. N'tshinyi tshitudi ne bua kuyila bua tshiakenza Yezu pa mutu pa yeze kuya kua muntu ewu wa buneme ? Yone 4 :50

« Yezu wakadi kumupesha dipa dinene ditambe. Kakadi anu musue kondopa muana nkayaku, kadi wakadi musue kubueja Munene wa Masalayi ku masanka a lupandu yeze ne bena mu Diku diandi, ne kutemesha nunku kapia ka munya mu Kapernawume, muaba wakadiye ne bua kuya kuenza mudimu.

Diambedi ne kujinga ngasa wa Kilisto Munene wa Masalayi wakadi kuanji kupeta menji munda muandi a dijinga diakadi diandi. Kulua kuandi kua kulonda mu nyima kuakadi kufuanangane ne kua bana babo ba bungi ba mu musoko, bakadi bakokibua kudi Yezu ne bipatshila bia buiminyi. Bakadi bindile bua kusanka ne bukole buandi ne bua bobo kuitabuja anu kulomba kuabo kupeta diandamuna kudiye ; kabakadi bamanye bua masamba abo a mu nyuma ne kabakadi bunvua ne bakadi dijinga ne ngasa wa Nzambi ...

Musungidi kakadi mua kubenga kutangila musuka nansha wowu muikale umue, wakadi uleja dijinga diawu dinene, ne udi mulamate, mutunbelela kudiye. « kuambila ne yaku ; muanebe udi ne moyo » Munene wa Masalayi kuya muikale usanka ne ditalala, diakadiye kayi nadi diambedi. Kakadi anu mutuishibue bua se muanandi wakadi mondapibue, kadi wakadi mueyemena mene mene mu Kilisto bu Mupikudi » - *Ibid, p. 179-180*

« Tudi dijinga bonso buetu bua se Mukelenge andamune musangu umue, anu mpindieu mpindieu ku milombo yetu, ne tudi batetshibue bua kuteketa mu mikolo padi bualu kabuyi buenzeka nunku nansha.

Kadi Nzambi udi ne menji a bungi ne mimpe kutamba bua bualu buetu, bua yeze kutuandamuna mushhindu udiye musungule ne tshikondo tshidiye musungule. Udi musue kutuenzela bimpe kutamba ne bimpe mene mene pa mutu pa yeze kuandamuna ku majinga onso ... Diteta dia ditabuja didi bua bimpe bietu » - *Le Ministère de la Guérison, p. 198*

5. LONDAPU NE LUPANDU

a. M'mu mushindu kayi wakondapa Yezu muana wa Munene wa Masalayi ? Efeso 3 :20-21

« Anu mu tshikondo atshi muakakuata ditabuja dia Tatu ku mulayi : ‘Muanebe udi ne moyo’, dinanga dia Nzambi kulenga muana wakadi ufua » - *Jésus Christ, p. 181*

« Mu diba adi mene, bakadi balama muana, mu nzubu muandi ku Kapernawume, kumonabo musangu umue dishintuluka dia tshishima. Mindidimbi ya lufu kumbuka ku mpala kua mubedi. Mpala wakadi umueneka mumane kufua kukenka, mubidi wakadi mumane kuteketa ne munyane kupeta kabidi bukole buawu. Mubidi wandi wakadi ne luya lukole, luya kupueka, anu mu tshikondo atshi muakadi munya mukole. Kakuyi kabidi nansha tshimanyinu tshikese tshia disama kud muana, wakadi mpindieu mulale ne ditalala. Diku, kutabuluka, ne diakadi mu disanka dia divule. » - *Ibid, p. 180*

b. M'mushindu kayi udi Yezu wandamuna umue muntu wakadi ulomba dikuatshisha ? Matayo 11 :28-30

« Musungidi kena mua kubenga kutangila musuka, udi uleja dijinga diawu dinene, ne udi mulamate kudiye » - *Ibid, p. 180*

« Nudi bamanye ne nudi mua kutekemena bua kupeta disanka kudi Nzambi bualu nudi benzi ba malu mabi anyi ? Vulukayi bua se Kilisto wakalua pa buloba bua kusungila bantu babi. Katuena ne tshitudi mua kudifila natshi kudi Nzambi. Diyi ditudi nadi mpindieu ne matuku onso dia kumuambila, n’ngikadilu wetu wa dipanga dia bukole, udi wenza bua bukole buandi bua bupikudi buikale bua mushinga ne budi bukengedibua. Kupidia mene mene bua tuetu kudieyemena, tudi ne bua kutangila ku Mutshi Mutshiamakane wa ku Golgotha ne kuamba ne : « Tshieni ne tshintu tshindi mulue natshi, kadi ku Mutshi webe Mutshiamakane nkundi musue kulamata » - *Le Ministère de la Guérison, p. 50*

Disambombo

07/03

Makonka a kuambulula Dilesona

1. Bua tshinyi baprofete kabena misangu mivule bitabuja kudi bena kuabo ?
2. M'menji kayi a Munene wa Masalayi akaleja patoke dipapisha diandi dia mutshima ?
3. M'mushindu kayi wakandamuna Kilisto ku dipapisha dia Mutshima dia bantu ?
4. M'banganyi bakaleja ditabuja ditambe bunene, bena Yuda anyi m'bantu ba bisamba bia bende ?
5. Yezu wakalaya tshinyi kudi bantu bonso badi bitabuja dibikila diandi ?

YEZU NE MUENA TUNEKE KU BETEZADA

« Kadi Yezu wakabandamuna ne, Tatwanyi udi ukuata mudimu tô ne katataka, ne meme kabidi ndi ngukuata » - *Yone 5 :17*

« Mu kondopa kua musame, Kilisto wakadi mu diunvuangana dipuangane ne mikenji. Wakadi unemeka Nsabatu » - *Jésus Christ, p. 190*

Bia kubala : - *Testimonies for the Church, vol. I, p. 560-567*

Témoignages pour l'Eglise, vol. I, p. 243, 244, 201-203

Dia kumudilu

09/03

1. MAYI A LONDAPU

a. **M'bua tshipatshila kayi bantu ba bungi bilemenda bakadi baya ku Yelushalema ?** *Yone 5 :2-3*

b. **N'ditabuja kayi diakadi nadi bantu pa bidi bitangila dijiba dia mayi dia Betezeda ?** *Yone 5 :4*

« Mu bikondo bikuabo mayi a dijinga edi akadi abuanduludibua, m'bualu buakadibo bamba ne m'buenzeka kudi bukole bukuabo bua pa mutu pa bufuki ; bakadi bela menji ne muntu wa kumpala wakadi ubuela mu mayi mabundulula nyeye wakadi undapibua ku disama kana dionso. Muaba ewu wakadi mukumbula kudi bantu nkama ne nkama bakadi basama ; bantu ba bungi bakadi bela menji ne anu tshikondo tshid mayi manyungisha ne bakadi baya ne lubilu bifuilakana, bantu bakadi benda badiatangana ku makasa, balume ne bakaji ne bana bifukibua bitekete.

Ba bungi kabakadi bamona mua kusemena pepi ne dijiba dia mayi, anyi bikalabo mua kufika ku dijiba edi, bakadi bafuila an uku muelelu wadi. Bakadi basue miaba ya kushikamina bua kukuba babedi ku munya ne luya bia mu dituku ne ku mashika a butuku. Kuakadi bakadi baladila mu bibi mu butuku, benda bakalaba pansi tô ne ku muelelu wa dijiga ku dituku ne ku dituku, ne ditekemena dia patupu dia kondopibua » - *Jésus Christ, p. 183*

c. **M'mushindu kayi wakabangisha tuyuki wa Yezu ne muntu ku kâla ka dijiba dia mayi ?** *Yone 5 :5-7*

2. MISHINDU MISHILANGANE YA TUNEKA

a. **M'bualu kayi budi bukole kudi muntu buakambila Yezu muena tuneke bua kuenza ? Ne m'bipeta kayi ? Yone 5 :8-9a**

« Pa mutu pa kulomba ditabuja dia muntu ewu, Yezu kumuambila anu diyi ne : ‘*Juka ... ambula bulalu buebe ne enda*’. Muntu ewu kukuata diyi edi ne ditabuja.

Kajilu konso, muvungu onso kupebi bukole bua moyo, bidimba biakadi bitekete kupeta bukole. Kayi ne kuelakana kuangata dipangadika dia kutumikila diyi dituma bua kuenza dia Kilisto, ne mivungu yandi yonso kulejaya lunvu. Yeye kuimana kûlu ne kutupika ne kudisangana pepi ne bua kuenda. Yezu kakadi mu mulaya dikuatshisha dia kudi Nzambi nansha. Muntu ewu wakadi kuela menji ne, bu yeye wakenza nunku, wakadi kupangila londapu luandi. Kadi wakikala ne dieyemena ku diyi dia Kilisto ne wakakankamibia pakenzeye bumuakamba Kilisto. » *Jésus Christ, p. 184-185*

b. **Bantu batapuluwe ne Kilisto, luidi luabo lua mu nyuma ludi tshinyi ? Yeshaya 1 :5-6 ; Lomo 7 :24**

« Bubi buakatutapulula ne moyo wa Nzambi. Misuka yetu idi mitekete. Amu bu muakadi muntu ewu wakadi ne tuneke. Kayi ukumbana mua kuenda, katuena ne bukole, katuena tukumbana mu tuetu nkayetu bua kuikala ne moyo wa tshijila.

Badiku ba bungi badi bunvua bua dipanga diabo dia bukole ne badi bapumuna kunyima kua moyo wa mu nyuma, badi bapingaja malanda abo, bobumue ne Nzambi ; badi badienzeja nunku mu tshianana bua kufika ku tshipatshila etshi » - *Ibid, p. 185*

c. **N'londapu kayi lumuepele ku bualu bua mushindu ewu ? Bienzedi 9 :34**

« Musungidi udi winama, utangila bifukibua ebi biakafutshilaye tshieya tshia kufila kua mashi andi ne udi ubambilu ne dinanga ne luse ludi kaluyi kunvuija ne : ‘Udi musue kupeta kabidi bukole bua mubidi anyi ?’ Udi ubatumina diyi ne ‘*Juka ne bukole bua mubidi ne ditalala*.’ Kuindidi bua kujuka nansha bua ondapibue. Itabuja diyi diandi ne diodi nedikumbane. Teka disua diebe ku luseke lua Kilisto. Angatayi dipangadika dia kumukuatshila mudimu, ne kuenza malu bu mudi diyi diandi, nenupete bukole budi bukengedibua. Nansha ne kuakadi tshilele tshibi tshia musangu mule dijinga dia mubidi diakakolesha musangu mule ne biobi kukokesha musuka wenu ne mubidi wenu, Kilisto udi musue bua kunusungila. Neafile moyo kudi ewu udi mufue ku bilema biandi. ‘*Efeso 2 :1*’. Neasungile udi mukuatshibue mu lukanu lua bupika lua butekete buandi, dikenga diandi ne bubi buandi. » - *Ibid*.

3. KUENDA MU MOYO MUPIA MUPIA

a. M'mushindu kayi udi Kilisto utukuatshisha bua kutshimuna ? *Efeso 2 :1-6*

.....

« Muntu wetu udi mufuka ewu udi pepi bua kukuluka mu mateyi a Nsatana ne kena mua kumukandamena bikalaku kakuyi Yezu, Mutshimunyi muena makanda, muikale munda muandi, ulombola majinga andi ne umupesha bukole buandi ... Nsatana m'mumanye bimpe bitambe bua se bena Kilisto badi ne bukole kayi budi mua kumutamba yeYe bu bikalabo kabayi beyemena Yezu. Nunku, bikalaye wakulomba kudi Mutshimunyi Munene bua yeYe kumukuatshisha, muyidi mutambe butekete wa Kilisto udi mua kukandamena Nsatana ne tshiluila tshiandi tshionso. » - *Témoignages pour l'Eglise, vol. 1, p. 131-132*

« Tudi ne tshia kuyila mua kumanya Kilisto. Tudi ne bua kumanya tshidiye bua aba badiye mupikule. Tudi ne bua kujandula ne mukumuitabuja, tudi ne diese dia kuikal bena ngikadilu wa Bu-Nzambi ne kuepuka nunku bubi budi buikale bukokesha Buloba ku lukuka. Tudi nunku balengejibue ku bubi bonso, ku bilema bionso bia ngikadilu. Katuena dijinga nansha dikese dia kulama mu Mutshima lungenyi lua bubi

Patudi bena ngikadilu wa Nzambi, menji mapiana ne madiundisha ku bubi adi mumbusha mu ngikadilu, ne tudi tulua bukole budi ne moyo bua bimpe. Mu kuyila anu kua malu kudi Mukelenge wa mu Diulu, mu kuikala ne ngikadilu udi wandi ku dituku ne dituku, tudi tukuatshishangana ne Nzambi mu mudimu bua kutshimuna mateyi a Nsatana. Nzambi udi ukuata mudimu, ne muntu udi ukuata mudimu, bua muntu kuikala bamue ne Kilisto bu mudi Kilisto ne Nzambi bikale bamue. Tudi nunku basombe ne Kilisto mu miaba ya mu Diulu. Menji adi mu ditalala ne dituishibua didi mu Yezu » - *The Review and Herald, 24 Avril 1900*

b. Unvuija ditalala didi difuma ku bukole bua Kilisto. *Lomo 8 :3-6*

« Muana yonso udi ne moyo wa kudi Tatu wandi. [Binuikala nudi bana ba Nzambii], baledibue kudi Nyuma wandi, nudi nuikala ne moyo wa kudi moyo wa Nzambi.

[Ne moyo wa Yezu] udi mulejibue patoke ‘mu mubidi wenu wa lufu’ ‘*2Kolinto 4 :11*’. Moyo ewu neukuame mu nuenu mamuma adi mu Yezu ne ngikadilu wenu nealue udi wandi. Ke bua tshinyi nenuikale mu diunvuangana dipuangane ne mukenji onso wa mu mikenji yandi. Bualu bua ‘Mikenji ya Yehowa idi miakane, ne idi isankisha mutshima’ ‘*Misambu 19 :8*’. Ku dinanga, ‘buakane bua mikenji’ ne ‘bukumbane mu tuetue, badi benda, ki bilondeshile mubidi, kadi bu mudi Nyuma’ ‘*Lomo 8 :4*’. » - *Heureux Ceux Qui, p. 76* ne *Thoughts From The Mount of Blessing, p. 78*

4. TSHINJI TSHIA BAFALASE

a. **Bua tshinyi bafalase bakapeta tshinji kabayi nansha babala bua bualu bua disanka buenzela muena tuneke ? Yone 5 :9b, 10**

« Wenda utupika ne wenda utumbisha Nzambi ne disanka bua bukole buandi bupeta kabidi, kusambakena ne bafalase ba bungi bakadiye wenda wambila bua kondopibua kuandi. Wakakema bikole bua kumona ne bakadi bakidila lumu elu ne mashika !

Ne kubandisha kua makiki, bakadi benda bamupuwisha bua kumukonka bua tshinyi wakadi muambula bulalu buandi dituku dia Nsabatu. Kumuvuluijabo bua se biakadi bikandikibue bikole bua kuambula bujitu dituku dia Mukelenge. Mu disanka diandi, muntu ewu wakadi mupua moyo bua se n'dituku dia Nsabatu ; nansha nanku kakadi mua kudiebeja bua n'tshinji m'muenza nunku, bualu kakadi mua kutumikila diyi dia ewu wakadi muenza bualu ebu bua kumondapa ne bukole bua mushindu ewu bua kudi Nzambi. Nakandamuna ne dikima ne : 'Ewu udi mungondopa wakungambilna ne : 'Angata bulalu buebe ne enda'. Pakamuebejabo ne, nganyi udi muenza bualu ebu, kakamanya mua kuandamuna. Banfumu aba bakadi bamanya bimpe mene mene bua se kudi muntu umuepele wakadi umueneka mukumbane bua kuenza tshishima tshia buena etshi, nunku bakadi bajinga bujadiki buakadi mua kubanyishila bua bobo kupisha Yezu bu mushipi wa Nsabatu. Ku mesu abo, wakadi mushipa mukenji mu kondopa kua mubidi dituku dia Nsabatu : ne kabidi wakadi muenza bualu butambe mu kumuambilna ne ambula bulalu buebe » - *Jésus Christ, p. 185-186 ne Desire of Ages, p.203-204*

b. **N'tshinyi tshiakenza bena Yuda ne Nsabatu ? Matayo 23 :4**

« Bena Yuda kunyanga mukenji ewu bua kûvuija mutshi wa tshikokedi udi bujitu bua kuwambula. Ku akadibo balomba avua kâyi unvuika bakalua bu lusumuiniu kudi tshisamba. Lupangu ludi ne binkandi bidi kabiyi bia menji biakadi binyunguluka Nsabatu. Mukenji ewu kawakadi kabidi ne masanka awu, bu tshintu tshia buneme, ne tshia tshijila kudi Mukelenge. Bua bilema bia bafundu ne bafalase, kutumikila kua dituku edi kuakalua bujitu budi kabuyi kuambula. Kabiakadi bianyishila muena Yuda bua kutemesha kapia, nansha mene kutemesha muinda, dituku dia Nsabatu. Biakadi bifika bua kulomba bantu ba bisamba bia bende bua babenzela midimu yakadi mikenji yabo nkayabo ikandika bua bobo kuenza. Kabakadi bamona ne bu bikala bienzedi ebi biakadi ne bubi munda muabi, bakadibo biabu bapishibua bu bobo bakenza nunku. Buabo lupandu luakadi luabo bobo bena Yuda ne bakadi bamba ne bua bantu bakuabo kakuena ditekemena nansha, ne bualu buabo buakadi anu buenda bunyanguka bitambe. Kadi Nzambi kena mufila mukenji nansha umue udi bantu bonso kabayi mua kutumikila.

Mukenji wandi kawena ne bidiu mukandika bidi kabiyi bia lungenyi ne bidi bia buiminyi » - *Ibid, p. 186*

5. NSABATU NE TSHIPATSHILA TSHIENDE

a. M'malanda kayi adi pankatshi pa Yezu ne mikenji ya Nzambi ne Nsabatu ?
Yeshaya 42 :21

« Yezu wakalua bua ‘kuvuija mikenji yandi minene ne ya butumbi’ kakadi pa buipi yeye kukepesha buneme buayi, uvua anu musue kuvuija munene mukenji wa Nsabatu. Wakalua kupesha Nsabatu budishikaminyi ku biakadi bilombibue bua kuenza mu dituku edi bia bujitu bua bungi. Biakenza dituku edi mulawu pa mutu pa kuikala dibenesthesia » - *Jésus Christ, p. 188*

b. Ntshinyi tshidi kuenza ne kubenga kuenza dituku dia Nsabatu ? *Ekesode 20 :8-11*

« Munkatshi mua bena dikenga bakadi basangile pepi ne dijiba, Yezu kusungula muntu wakadi kayi ne ditekemena bua ye ye kumuleja bukole buandi bua londapu ; kuambila muntu ewu bua amblula bulalu buandi munkatshi mua tshimenga, wenda wamba bua mudimu ewu muimpe mumuenzela. Bualu ebu buakadi ne bua kujula lukondo lua kumanya ne n’tshinyi tshidi tshimpe tshia kuenza dituku dia Nsabatu, ne Yezu wakadi kupeta tshikondo tshia kuela patoke malu akadi makandika a tshianana kayi bualu buawu akadi momekela bena Yuda mu dituku dia Mukelenge ne kujadika bua se bilele ebi bia bantu kabienra ne mushinga nansha. Yezu kubamanyisha bua se tshienzedi tshia kuenza mudimu wa kujikija lutatu lua bakengi tshiakadi mu diunvuangana ne mukenji wa Nsabatu, mu diunvuangana kabidi ne mudimu wa banjelo ba Nzambi badi babanda ne bapueka pankatshi pa Diulu ne Buloba, bua kujikija lutatu lua bantu ...

Muntu udi biandi ne mudimu wa kuenza mu dituku edi. Moyo udi ne majinga adi alomba ntema yetu ; basame badi ne bua kondopibua ; bakengedi ba bintu badi ne bua kupeta dikuatshisha. Kakuena udi ne bua kupeta diandamuna ku majinga andi padiye ulengulula bua kujikija ntatu idiku mu dituku dia Nsabatu. Dituku dia tshijila dia dikisha dia Nzambi bakadienjela muntu, bienzedi bia luse bidi bipetangana mene mene ne tshidi bua kuenza mu dituku edi. Nzambi kena musue bua diba nansha dimue dia bisama ne lutatu bifikile bifukibue biandi, biakadi ne bua kuikala bipeta disulakana ku lutatu mu dituku dia Nsabatu anyi bu mudi dituku dionso dikuabo » - *Ibid, p. 189-190*

Disambombo

14/03

Makonka a kuambulula Dilesona

1. N'ditabuaja kayi diakadi ditampakana padi bitangila dijiba dia mayi ku Betesaida ?
2. M'bualu bua pa buabo kayi buakakoka ntema ya Kilisto ?
3. M'mushindu kayi utudi mua kondapibua ku tuneke tuetu tua mu nyuma ?
4. N'tshinyi tshiakafikisha bena Yuda tshinji bua londapu lua tshishima ?
5. M'midimu kayi idi mu diunvuangana ne Mukenji wa Nsabatu ?

BUKOKESHI BUA MUANA

« Bu mudi Tatú ne moyo munda muandi, nunku ye ye wakapa Muana kabidi bua kuikalaye ne moyo munda muandi ; ye ye wakamupa bukokeshi bua kulumbuluisha, bualu bua ye ye udi Muana wa muntu » ‘Yone 5 :26-27

« Yezu kuamba ne, tshidi tshimpesha bukokeshi bua kuenza mudimu ûdingenza, unudi numbandila nawu, m'buau bua ndi Muana wa Nzambi, tudi bâmomumue nandi mu ngikadilu, mu disua, mu bulongolodi bua malu. Mu midimu yandi yonso ya bufuki ne kudianjila kulongolola kua malu, ndi nkuata mudimu popamue ne Nzambi mu diunvuangana » - *Jésus Christ, p. 191*

Bia kubala : *Heureux Ceux Qui*, p. 115-121

Dia kumudilu

16/03

1. WA MOMUMUE NE NZAMBI

- a. Pa kumbusha londopu lua muena tuneke dituku dia Nsabatu, m'bua kabingila kayi kakuabo bena Yuda kubenga Yezu ? Yone 5 :17-18

« Yezu wakadi udiamba ye ye nkayandi ne wakadi wa momumue ne Nzambi wabo ... Bena Yuda bonso bakadi babikila Nzambi ne Tatoo wabo ; tshinji tshiaabo tshikole katshiakadi mua kumuueneka bu Kilisto ye ye muditeka mu molongo umue nabo pa mutu pa kuditeka mu mulongo umue ne Nzambi. Bakamufunda ne m'mupendi wa Nzambi bualu bakaya kunvua anu luseke lumue mu tshiaakadiye udiamba ne M'Muana wa Nzambi » - *Jésus Christ, p. 190-191*

- b. M'mushindu kayi wakajadika Kilisto bukokeshi bua mikenji ya Nzambi pa biele bia bantu ? Matayo 15 :1-9,13

« Bafuilakanyi ne Kilisto kabakadi ne bukole bua kubenga malu malelela akadiye ubueja mu kondo kabo ka moyo. Bakadi anu bakula bua bilelela biabo, malu akayi ne bukole batekete ketekete kayi kufuanyikija ku biakadi Yezu wakula biangata mu Diyi dia Nzambi ne bia mu bufuki » - *Ibid. p. 191*

2. BOBUMUE NE TATU

a. M'mushindu kayi udi Yezu unvuija malanda andi ne Tatut ? *Yone 5 :19-20*

b. M'bukokeshi ne bukole kayi bia Tatut bidi Kilisto wamba ne yeze biandi udi nabi ? *Yone 5 :21-23*

« Bakuidi ne banfumu kuditekabo balumbuluishi bua kupisha mudimu wa Kilisto. Kadi yeze ngudi muikale mulumbuluishi wabo ne wa Buloba bujima. Buloba buakafidibua kudi Kilisto ; kudiye nkudi malu onso mempe a kudi Nzambi aluila adi mapesha bukua bantu bukuluke. Wakadi Mupikudi diambedi ne yeze kuangata mubidi wa buntu. Kadi pakamueneka anu bubi mu Buloba, Musungidi wakikalaku. Wakafila munya ne moyo, ne muntu yonso nealumbuluishibue bilondeshile munya wakapetaye. Yeze wakafila munya udi ubikila misuka, ne kubikila kua dinanga, udienzeja bua kubumbusha ku bubi ne kubatuala ku tshijila ; udi muikale Muakuidi wabo ne kabidi muikale Mulumbuluishi wabo » - *Jésus Christ, p. 194*

c. Unvuija dishintuluka dia ngikadilu didi dimueneka patudi tujandula ne Kilisto udi Mulumbuluishi wetu. *Lomo 2 :1-3 ; Matayo 7 :1*

« Muntu udi muikale anu menji kuikala wanji kutangulula malu, ukenketa bua kuamba diyi, m'mupishibue kutamba udi yeze udiula, bualu kena anu wenza bilema bia mushindu wa momumue, kadi udi ukumbaja budisu ne kujana. Bu mudi Yezu muikale tshilejelu tshimuepele tshilelela, ewu yonso udi yeze musue kuditeka bu tshilejelu tshia bakuabo, udi wangata muaba wa Kilisto. Ne bualu bua ‘wakupa Muana bulumbuluishi bonso’ *Yone 5 :22*.

Ewu yonso udi upima bua kulumbuluisha malu adi bakuabo benza, m'muangata muaba udi kauyi wandi, wabende wa Muana wa Nzambi. Aba badi baditeka balumbuluishi ne bajanyi badi baditeka mu milongo ya Mufuilakanyi ne Kilisto « Yeze udibandisha ku mpala kua bionso bidi bibikidibue ne, Nzambi, anyi bionso bidi bantu batendeleta ; nunku yeze udi ushikama mu Ntempelo wa Nzambi udileja kudi bantu ne, Meme ndi Nzambi ‘*Tesalonike 2 :4*’. – *Heureux Ceux Qui, p. 117*

« Katuena bamanye mua kubala munda mua mitshima. Bilema bitudi tuenza, katuena bakumbane bua kulumbuluisha bakuabo bua bilema biabo. Bantu bu mudibo bena lufu ne bashikile, badi bamona malu anu ku tshimuenekelu tshia ku mesu. Ewu umuepele udi umona bu mudi malu enzeka mu musokoko, udi ne dinanga dia divule ne luse lutambe, udi mumanye mua kulumbuluisha kakuyi kansungansunga » - *Ibid, p. 116*

3. DIJADIKA DIA MUSHINGA MUVULE

a. N'dijadika kayi didi dipesha muena kuitabuja yonso udi mudifile kudi Kilisto ? Yone 5 :24

« Mukenji onso, mulayi onso bia mu Mukanda wa Nzambi bidi ne bukole munda muabi, moyo mene wa Nzambi, udi utupesha bukole bua kutumikila ne kushintulula mulayi ulua bualu bulelela budi bukumbane. Ewu, udi ku ditabuja wangata diyi, wangata moyo mene ne ngikadilu wa Nzambi » - *Les Paraboles*, p. 25

« Mudimu wa mushinga muenzela muntu muenji mubi udi muatuke ne munyanguke kudi bubi, n'ngudi wa dibingishibua. Udi muambibue ne m'muakane kupidishila ku Ewu udi wakula bilondeshile mudi bulelela. Mukelenge udi ulamika buakane bua Kilisto kudi muena kuitabuja ne udi umuamba ne M'MUAKANE kumpala kua Buloba ne Diulu.

Mibi yandi idi mibueja mu Yezu, udi muleji mpala, ne mupinganyi wa pa muaba wa muntu ne tshieya. Bubi bua musuka onso udi muitabuje budi buteka pa Kilisto ‘Yeye n'nguakadi kayi mumanye bubi, Nzambi wakamuvuija Bubi bua bualu buetu ; bua tuetu tuikale buakane bua Nzambi munda muandi. » - 2Kolinto 5 :21

Mibi yetu idi itupisha ku mikenji, kadi bumuakatumikilaye mikenji kupesha musuka udi unyingalala bua bubi buneme bua kuangata malu mempe a buakane buandi. Bikala muenji wa bubi musue kupeta buakane bua Kilisto, udi ne bua kuanji kunyinalala bua bubi mudi dishintuluka dinene dienzeka dia menji andi ne dia Nyuma wandi, ne kabidi dia ngikadilu wandi. Mudimu wa dishintuluka udi ne bua kubangisha mu mutshima ne kuenza ne bukole buawu mu bukole bonso bua ngelelu wa menji ; kadi muntu kena ne bukole, anyi mukumbane bua kufika ku dinyingalala edi bua bibi ; udi mua kuenza nunku anu kupidishila kudi Kilisto udi mubande mu Diulu, uya misumba ya bakadi bakuatshibue mu bupika, ne kufila mapa kudi bantu ». – *Messages Choisirs*, vol. 1, p. 459-460

b. M'malu kayi adi Nzambi akaleja Kilisto patoke ne wakadi nau ? Yone 5 :25-29

« Mumane kulabula tô ne makenga ne mateyi bia bantu, udi mumanye ne unvua mateketa ne mibi ya bantu ; m'bua bualu buetu buakakandamenaye ne butshimunyi mateyi a Nsatana. Udi utangila bualu bua misuka ne buakane ne luse lutambe. Wakasua kusungila mu kumuangalaja kua mashi andi ; bua tubingila etu tonso, Muana wa Muntu kusungudibia bua kukosa tshilumbu » - *Jésus Christ*, p. 194

« Kilisto wakangata bukokeshi bua kufila moyo kudi bifukibua bionso » - *Messages Choisirs*, vol. 1, p. 293

4. YEZU, TSHIENA BUALU TSHINENE TSHIA MIFUNDU

a. M'mushindu kayi wakunvuija Yezu bua tshia kadi tshikebi tshia kupapisha kua mutshima kua bena Yuda ? *Yone 5 :37-38*

« Kayi nansha pa buipi bua kukeba dilekelela ku malu akadibo ku malu a mu ngikadilu wandi, Yezu kuimanyina ba-mfumu : bu muakadiye mufundibue, kushila wakadi mufunda muaba bua ye ye kuakula. Yeye kubamba bua mutshima wabo mukole ne bua dipanga diabo kumanya kua Mifundu. Kubambila ne nuakapidia Diyi dia Nzambi bulu bua bakabenga Ewu wakadi Nzambi mutume » - *Jésus Christ, p. 195*

b. Bua tshinyi bena Yuda kabakadi bunvua Mifundu ? *Yone 5 :39-40*

« Ku dibeji dionso, muakadi tuyuki wa kale, mikenji, anyi biprofete, Mifundu ya mu Dipungila Dikulu-kulu idi ileja butumbi bua Muana wa Nzambi. Bionso biakadi bijadika kudi Nzambi mu ntendelelu wa buena Yuda, biakadi tshiprofete mene mene tshia Lumu Luimpe.

« Baprofete bonso badi bamba bualu buandi ne, Muntu yonso wamuitabu ja neangate dijimija dia mibi ku dina diandi » - *Bienzedi 10 :43*

Katshia ku mulayi muenzela Adama, mu milongo ya bankambua bilondeshile ndelanganyi yabo, munya wa mu Diulu ne wa butumbi wakadi wamba bua kulua kua Mupikudi. Bamonyi bakatangila Mutoto wa ku Betelehema Silo wakadi ne bua kulua, mu mushindu wa se malu malelela akadi ne bua kulua akadi enda apita ku mesu kuabo bu bualu busokoka. Mulambu onso mufidibue wakadi wamba bua lufu lua Kilisto. Buakane buandi buakadi bubanda mu ditutu dionso dia muishi wa kamonya. Mpungi yonso wakadi wedibia bua kusanka wakadi wamba dina diandi. Butumbi buandi buakadi mu muaba mutambe tshijila.

Bena Yuda, bikale ne Mifundu, bakadi bela menji bua se mu yoyo mudi moyo wa tshiedelele anu ku dimanya diayi dia mukana tshianana nunku. Kadi Yezu kuamba ne : 'Diyi dianyi kadiena munda muenu'. Bu muakapidiabo Kilisto mu Diyi diandi bakamana kupidia ye ye muine. Yeye kuamba ne : 'Kanuena basue kulua kundi bua nuikale ne moyo !'

Balombodi ba bena Yuda bakayila diyisha dia baprofete pa bidi bitangila bukelenge bua Mashiya, bayila kabayi ne dijinga dia bushuwa dia kumanya bulelela, kadi anu bua kuperetamu bujadiki bua ditekemena diabo dia kulumba kua malu.

Bu muakalua Kilisto mu mushindu mutapuluke ne wakadibo bindile, kabakasua kumuakidila. Bua kudibingisha kudienzejabo bua kumuamba ne M'Musesuishi ! Anu tshikondo tshiakabuelabo mu njila ewu Nsatana kakapeta lutatu nansha lumue bua kukolesha kutontolola kuabo kua Kilisto. Meyi a mushindu wa momumue akadi mua kufila tshimanyinu tshia Bu-Nzambi buandi akadi munvuija bibi mu mushindu wa kumukandamena. Kushintululabo nunku bulelela bua Nzambi mu dishima » - *Ibid, p. 195-196*

5. BUTUMBI BUA NZAMBI

a. Ntshinyi tshiakalombola bena Yuda bua bobo kubenga Yezu ne kukebabobayishi ba mashimi ? *Yone 5 :41-44*

« Yezu kuamba ne : ‘Tshienwa ngangata butumbi bua bantu’. Kakadi musue kupeta buenzeji bua nsangilu wa bakulumpe ba mabala, ne kakadi ukeba bua kupeta dianyisha kudibo. Bu yeze wakadi ukeba nunku, banjelo bakadi kumupesha buneme ne butumbi ; Tatwakadi kuenzulula tshipungidi tshiandi bua Bu-Nzambi buandi. Bua dinanga diandi kudibo, bua dinanga dia tshisamba tshiakadibo bamfumu, wakajinga bua banfumu ba Isalele bamanye tshidi ngikadiluwandi ne bapete malu mempe akadiye mubatuadile.

« Nakulua mu dina dia Tatwanyi, ne kanuena nungakidila ; kadi bialua muntu mukuabo mu dina diandi nkayandi, nemumuakidile ! » Yezu wakalu ne bukokeshi bua kudi Nzambi, muikale ne tshinfuanyi tshiandi, ukumbaja diyi diandi, ukeba butumbi buandi ; kadi bamfumu ne balombodi ba Isalele kabakamuakidila nansha ; pakadi bakuabo bantu balua, badiamba ne m’ba kilisto nansha benza malu bu mudi disua diabo nkayabo ne bakeba butumbi budi buabo, bakadi ne bua kupeta diakidibua. Bua tshinyi nunku ? – Bualu muntu udi ukeba butumbi budi buandi nkayandi n’ngukeba buandi nkayandi bufumine kudi bantu bakuabo. Bena Yuda bakadi pepi bua kuandamuna ku dibikila diabuena edi. Muyishi wa mashimi wakadi mua kupeta diakidibua bualu wakadi mua kuenza lubombo bua budisu buabo mu kuitabuja kua m’munenu wabo wa malu wakadibo batambe kunanga ne bilele bia bankambua babo. Kuyisha kua Kilisto kakuvua kupertangana ne lungenyi luabo nansha. Diakadi diyisha dia mu nyuma, diakadi dilomba kupididia ; ki bua tshinyi kabakadi mua kumuakidila.

Bena Yuda kabakadi bamanye Nzambi nansha, ne diyi diakadiye wakula kupitshila mu Kilisto kudibo diakadi diyi diakadibo kabayi bamanye.

Kabienna bia momunue lelu anyi ? Kabena ba bungi anyi, ne mene munkatshi mua balombodi ba malu a ntendelelu, badi bapapisha mitshima yabo ku mudimu wa Nyuma Muimpe ne kakuyi mushindu wa bobo kujadika mudi diyi dia Nzambi wakula ? Kabena babenga Diyidi dia Nzambi bua kulonda dilele bidi biabo anyi ? – *Jésus Christ, p. 196-197*

Disambombo

21/03

Makonka a kuambulula dilesona

1. M’bukokeshi kayi ne manema kayi biakadi Kilisto wamba ne m’biandi ?
2. M’malanda kayi atu anu mikale pankatshi pa Yezu ne Tatwatu ?
3. M’bukole kayi bua moyo budi nabu Kilisto
4. Unvuija *Yone 5 :39*
5. Unvuija tshipeta tshia kupidia kua Yezu bu Mashiya wa tshisamba tshia bena Yuda

YEZU KUDISHA MUSUMBA MUNENE WA BANTU

« Kadi Yezu wakabambila ne, kabena ne bualu bua kuya, nuenu nubape bia kudia' – Matayo 14 :16

« Misangu mivule tudi tuelakana, tutshina mua kutula biuma ne nanga nanga mu kutudila bantu bakuabo biuma. Kadi Yezu udi ututumina diyi ne : « Nuenu nubape bia kudia »

Diyi diandi dituma bua kuenza didi dikale mulayi ; didi dikale ne bukole bua momumue bua kadisha musumba wa bantu ku muelelu dijiba dia mayi ne kukuta » - Jésus Christ, p. 362

Bia kubala : - *Témoignages pour l'Eglise, vol. 2, p. 662-670*

Dia kumudilu**23/03****1. MISUKA IDI NE NZALA**

a. Pa kumbusha bayidi, m'banganyi bakuabo bakadi ne Yezu pakasabukaye dijiba dia Ngalela kumpala kua Pasaka ? Yone 6 :1-2

« Kilisto wakaya ne bayidi bandi muaba wa bobo nkayabo, kadi dikisha diabo kunyanguka. Pakamona anu musumba wa bantu bua se Mukelenge kenaku, bobo kubanga kudiebeja bua se : Udi penyi ? Kuakadi muntu wakadi mumona disangu diakadi Kilisto muya ne bayidi bandi. Bantu ba bungi kubanga benda babakeba, benda balonda disangu adi ; bakuabo kubuela mu bualu bua kusabuka dijiba. Disanka dia kupeta kua Yehowa diakadi pa buipi, kuakadi musumba munene wa bena luendu wakadi mufumina kule ne bakiuabo pa buipi, ne baya batangila ku Yelushalema, kudisangishabo bua kutangila Yezu. Bakadisangana binunu bitanu bantu balume, kabayi babala bantu bakaji ne bana. Diambedi ne Kilisto mene kubuela mu buatu bua kusabuka dishiya, musumba wa bantu wakadi mumuindile. Wakenza muende monso bua bantu kabamumonyi, ne ye ye kuya muaba wakadi bantu kabayiku, ye ye ne bayidi bandi. » - Jésus Christ, p. 357

b. Unvuija ngikadilu wa mu Nyuma wa musumba wa bantu. Mâko 6 :34

2. KUANDAMUNA KU MAJINGA ETU

a. N'dijinga kayi dia bantu, dia kamanya Yezu ne dinanga dia bungi ? M'mushhindu kayi wakenzaye mu tshikondo etshi bua kuteteka ditabuja dia Filipo, muyidi wandi ? *Yone 6 :3-6*

« Yezu kulu kua Mukuna, wakadi mutangile mushhindu wakadi musumba wa bantu ubanda upueka muaba awu. Mutshima wandi kunyungishibua ne luse lutambe. Nansha muakadibo balue kupumbisha dikisha diandi, kakaleja dipanga dia lutulu nansha. Wakamona dijinga dinene dia lukasa dia kukumbaja diakadi dimulomba bua ye ye kupeta muaba muakane wa ye ye kutangila bualu buabo. Bakuidi ne bakulu kabakadi babenzela bualu buimpe nansha bumue ; kadi mayi a lupandu a moyo akadi apuekela kudi Kilisto anu tshikondo tshiakabangaye kuyisha musumba ewu njila wa lupandu ...

Dituku n'diakadi dia Diulu ne Buloba, ne bantu bakadi bateleja Yezu kabakamanya mua kuamba bua se n'katshia ku diba kayi diakadibo kabayi badie.

Biabi diba diakadi dienda dibuela, bantu bakadi anu bajanguluka muaba awu, Yezu wakadi mukuata mudimu dituku dijima kayi mudie, kayi muikishe. Wakadid mutokoloke ne dipungi ne nzala, ne bayidi bandi kumusengelela bua kuanzi kulekela kuenza kua nunku ; kadi kabakadi ne mushhindu wa kunyema musumba ewu wakadi mubanyunguluke ...

Ewu wakadi ku diyisha diandi uleja bantu bonso njila udi ufikisha ku ditalala ne disanka, wakadi utangila bua majinga abo a mu mubidi eu bu mudiye utangila majinga abo a mu nyuma. Bantu bakadi bapungile ne batekete, bamamu bakadi bambule bana bakese babatemelela mu bilulu biabo. Babungi bakadi bimane kulu meba a bungi.

« Babungi bakadi bafumina kule ne kabakadi nansha badia tshintu katshia ku dinda. Bakadi mua kusumba bia kudia mu bimenga ne misoko ya pa buipi. Kadi Yezu kubambila ne : 'Nuenu nubapeshe bia kudia', ne kutangila kudi Filipo, kumuebeja ne : 'Mmuaba kayi utudi mua kuya kusumba mampa bua bantu aba kudia ?'. Wakadi wakula nunku bua kuteta ditabuja dia muyidi wandi » - *Jésus Christ, p. 357-359*

b. Filipo wakamba munyi ? *Yone 6 :7*

« Filipo kutangila bungi bua bantu kabayi kuamba, ne kumona ne kabiakadi mua kukumbana bua kupeta bia kudia bikumbane bua kujikija nzala ya musumba eu munene wa bantu. Wakandamuna ne, bidia bia mushinga wa ndenatio nkama ibidi kabiiena bikumbna bua muntu ne muntu kuangata anu bikese » - *Ibid, p. 358*

3. TSHIONSO TSHIAKADIKU TSHIMUENEKA

a. **Andele wakamanyisha Yezu tshinyi ne Mukelenge wakambila bayidi bua kuenzabo tshinyi ? Yone 6 :8-10**

« Yezu wakebeja bua kumanya bua se bakadi ne tshinyi bu tshia kudia. Andele kuamba ne, ‘Kudi muana wa balu me muaba eu udi ne mitanda ya mampa itanu ne mishipa ibidi ; kadi bidi mua kuenza tshinyi bua bantu bungi nunku ?’ Yezu kuamba bua bamutuadila bintu ebi. Pashishe Yeye kuambilila bayidi bua basombeshe bantu mu mashinde, mu tshisumbu tshia bantu makumi atanu anyi tshia bantu lukama, bua kuikala bulongame, bua bantu bajadike tshiakadiye ne bua kuenza » - *Jésus Christ, p. 358*

b. **Unvuija bulondangane bua bitupa bia muakenza Kilisto bua kuvudija bia kudia ne m’malesona kayi atudi ne bua kupeta ku muanda eu ? Matayo 14 :19 ; Mâko 6 :37-41 ; Yone 6 :11**

« Yezu kakadi mua kukoka bantu kudiye mu kusankisha kua ndilu wabo nansha. Tshia kudia etshi tshipapele tshiakadi tshia kukema bua musumba eu munene wakadi mupungile ne nzala kunyima kua dituku dile, tshiakajadika bua bukole bua Yezu kabidi, ne kuenza kuandi kua malu kua dinanga bua moyo wa bantu. Musungidi kena mulaya bantu bandi malu a ditshompoka dia bintu bia pa buloba. Tshiabo tshintu tshidi mua kuikala mu bupele. Kadi kuamba diyi diandi bua se majinga abo neapete diandamuna. Wakalaya bua se tshidi tshimpe kutamba bintu bia pa Buloba, n’dikoleshibua dia ku moyo dia dikalanganaku diandi. » - *Le Ministère de la Guérison, p. 37*

« Mu tshishima etshi, Kilisto kuakidila Tatú, kuplesha bayidi bua bobo kuplesha bantu, ne musumba kuendabo bapeshangana diampa ku tshianza ne tshianza. Nunku, bonso badi bikale mu bobumue ne Kilisto nebangate kudiye diampa dia moyo, ne nebabanyangane kudi bamue ne bakuabo. Bayidi ba Kilisto badi bikale mushindu udi kupitshila udi mulongolola pankatshi pa Kilisto ne bantu » - *Ibid, p. 38*

c. **N’dilesona kayi didi dituvuluija muaba eu pa bidi bitangila mudimu mulelala ? Yeshaya 61 :6**

« Bayidi bakalua kudi Yezu ne tshionso tshiakadibo natshi. Kakababikila bua bobo kudia. Wakabambilila bua bobo kubipesha bantu. Biakudia kuvulanganabi mu bianza biabo, ne bianza bia bayidi biakadi biolola kudiye, biakadi anu biûle tente ne bintu. Bia kudia biakadi bikese, biakakumbana bua bantu bonso. Pakadia musumba eu wa bantu, ki bayidi kushisha kudia ne Yezu popamue diampa difuma mu Diulu. » - *Ibid, p. 38-39*

4. BUIMPE BUA KUABANYA

a. N'diyisha kayi ditudi ne bua kukuata dia mushinga diakafila Yezu kunyima kua yeye mudishe musumba wa bantu ? *Yone 6 :12-13*

« Pakûjibue bisaka tente ne bipesa bia mampa biakashala, bantu bakadi muaba au kuela menji bua balunda bakadibo bashiya ku nzubu yabo. Bakajinga kubalamina biabo tshitupa tshia diampa dibenesha kudi Kilisto. Biakadi mu bisaka kubiabanyinabo musumba wa bantu bakadi benza lukasa lukasa bua kuya, kuyabo nabi mu misoko yonso yakadi pa mpenga, minyunguluke » - *Jésus Christ, p. 361*

« Yezu kuambila bayidi bandi bua bobo kuangula ‘bitupa bia mampa biakadi bishale, bua nansha tshimue katshiyi kujimina » ‘*Yone 6 :12*’. Meyi â adi unvuija bimpe bitambe bua se kuela bishadila mu bisaka. Kudi kuikale malesona abidi. Kakuena tshintu nansha tshimue tshidi ne bua kujimina. Katuena mua kumatshisha pansihi diese nansha dimue dia pa buloba ne katuena mua kupepeja tshionso tshidi mua kukuatshisha muntu. Sangishayi bionso bidi mua kuandamuna ku majinga a badi ne nzala pa Buloba.

Diampa dia mu Diulu didi mua kusankisha majinga a musuka, didi ne bua kuikala disangisha ne bimpe mene mene anu mushindu wakenzabo. Tudi ne bua kuikala ne moyo ku Diyi dionso dia Nzambi. Tshionso tshidi Nzambi muambe katshieni mua kujimina. Katuena mua kulengulula diyi dimpe dia mu meyi adi bua lupandu luetu lua tshiendelele. Diyi nansha dimue kadiena mua kuya pansihi, kakuyi bualu » - *Le Ministère de la Guérison, p. 37*

b. Nansha biobi mene mua kumueneka bikole, ngikadilu kayi wa buena Kilisto utudi babikila bua tuetu kudiundisha ? *Yeshaya 58 :6-8 ; 1Petelo 4 :9*

« Mu malu onso makole, tudi ne bua kukeba dikuatshisha kudiye, yeye udi muikale ne bintu, ne mishindu idi kayiyi ndekelu ...

« N’misangu bungi munyi itu mitshima yetu isama, tshikondo tshitudi tutangila majinga a bantu bapele, bantu badi kabayi ne dimanya, bakengi. Tudi tudiebeja m’ mushinga kayi udi nawu makole etu matekete ne bintu bietu bikese bua tuetu kukumbaja ku majinga â makole. Katuakadi mua kuindila udi mukumbane bua kulombola mudimu, kutekemena didibuinka mu bulongolodi kampanda anyi ? Kadi Kilisto kuamba ne : ‘Nuenu nubapeshe nkayenu bia kudia’. Kuatayi mudimu ne mishindu, ne bikondo, ne makole binudi nabi. Luayi kudi Yezu ne mampa enu.

Bikala mishindu yenu kayiyi ikumbana bua kudisha misumba ya bantu, idi mua kukumbana mua kudisha nansha muntu umue. Bintu ebi biobi mu bianza bia Kilisto, bidi mua kudisha bantu ba bungi bushuwa. Bu bayidi, Filayi tshinudi natshi. Kilisto neavudije mapa. Yeye neafute kudipuekesha ne menji onso a kuenza bibi. Tshiakadi tshimueneka bu dikuatshisha dikese netshilue tshia kudia tshinene tshia difesto » - *Ibid, p. 38-39*

5. MUFIKI WETU NE MUTULONGOLUEDI WA BINTU

a. Ngikadilu kayi wa dikema wa Nzambi utudi katuyi mua kupua moyo kashidi ?
Misambu 37 :25-26 ; Filipoyi 4 :19

« N'Ngasa wa Nzambi udi mumanye mua kuvudija bantu bidi bikese Tshianza tshiandi tshidi tshivudija misangu lukama ; bantu bidiye nabi kabiena bijika. Udi mukumbane bua kuteka mesa a bia kudia mu tshipela, ne bia kudia bikese biobi kukumbana musumba wa bantu, ku diyi diandi. M'bukole buandi bonso buakavudijila bana ba baprefete mampa ne manvua ...

Tshikondo tshiaakambila Musungidi bayidi bandi bua bobo kuabanya mampa ne mishipa kudi musumba wa bantu wakadi musangile, bakandamuna : ‘Tudi anu ne mampa atanu ne mishipa ibidi, anu bituaya kusumba bia kudia bia bantu aba’ ‘Luka 9 :13’. [Kadi bidi mua kukumbana bantu aba bungi nunku ?]

Kudi muaba eu diyisha bua sera Kilisto ba mu bikondo bionso. Padi Mukelenge wamba bua kuenza mudimu kampanda, kabiena biakane kubanga kuakula ne kuebeja ne udi ne dikuatshisha kayi, anyi ne udi ne bipeta kayi. Bantu bitudi nabi bidi mua kumueneka bikese bua kuandamuna ku majinga atudi nawu ; kadi, biobi mu bianza bia Nzambi, bantu ebi nebikumbane

Mu matuku etu, aba bakapikuduba ku dipa dia Muana wa Nzambi, badi ne dijinga dia bobo kunvua biakane mene mene malanda adi pankatshi pabo ne Diulu. Badi ne bua kuikala ne ditabuja dinene ditambe bua kudiundisha mudimu wa Nzambi ne bukokeshi buandi. Kabapitshishi meba abo mu kudiabila bua bantu biabo bidi bikese, kabiena bikumbana.

Disua diabo, dieyemena diabo mu Nzambi, nebivudije bantu ebi. Mapa atudi tutuadila Mukelenge, a tuasakidila bua kupeta masanka adi andi, ye ye udi uya kubivudija bu muakavudijaye mampa a bantu ba baprefete ne a musumba munene wakadi ne nzala. »
- Prophètes et Rois, p. 184-185 ne Prophets and Kings, p. 242

Disambombo

28/03

Makonka a kuambulula Dilesona

1. Unvuija ngikadilu wa bantu ku diunvua dia meyi a Kilisto
2. M'mushindu kayi wakalongolola Mukelenge bua kuandamuna ku majinga abo a mubidi ?
3. N'tshinyi tshidi mushindu eu wa Kilisto wa kuteka bulongolodi munkatshi mua musumba wa bantu tshityisha ?
4. N'Vuluka tshinyi padibo bangambilila ne : ‘Bapesha wewe nkayeba bia kudia’
5. Tela bikondo biakadi bulongolodi bua Nzambi bua malu diambedi butukumbanyine tuetu pa nkayetu.

